

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2024

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарєва, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.; Л. О. Матвійчук, ст. наук. співр.,
канд. соц. ком; М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 11 (107)

(огляд матеріалів ЗМІ за 11 – 17 березня 2024 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	18
Міжнародна підтримка України	21
<i>Політико-правова допомога</i>	21
<i>Військова допомога</i>	28
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	34
Плани врегулювання. Переговорний процес	40
Плани повоєнного відновлення України	47
Внутрішньополітична повістка США та Україна	51
<i>Питання допомоги Україні</i>	51
<i>Вибори президента США - 2024</i>	57
Коментарі зарубіжних політиків	60
Реакція представників української громадськості	77
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	85
Експертні оцінки	87
Додатки	101
<i>Додаток 1 УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №151/2024</i>	101
<i>Додаток 2 УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №152/2024</i>	106
<i>Додаток 3 УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №154/2024</i>	112
<i>Додаток 4 УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №156/2024</i>	115

Офіційна діяльність Президента України

Володимир Зеленський обговорив з Еммануелем Макроном результати Міжнародної конференції на підтримку України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президентом Французької Республіки Еммануелем Макроном.

Глава Української держави подякував Франції за сильний оборонний пакет від 16 лютого, а також Еммануелю Макрону за особисте лідерство в започаткуванні коаліції далекобійної зброї, за нові ініціативи й заяви на підтримку України.

Президенти двох держав обговорили поточну ситуацію на полі бою та результати Міжнародної конференції на підтримку України, яка нещодавно відбулася в Парижі.

Співрозмовники також обмінялися думками щодо ключових очікуваних результатів візиту Еммануеля Макрона в Україну, який відбудеться найближчим часом.

Більше систем ППО та засобів ураження російської авіації означає ближчий мир – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Кілька важливих речей за цей день і за ці тижні.

Передусім – наші захисники неба.

Хочу зараз відзначити всіх українських воїнів, які щодня і щоночі захищають наше небо. Тільки за одну ніч на цю неділю їм вдалося збити 35 «шахедів». Загалом від початку березня російські терористи застосували проти України вже 175 таких убивчих дронів. На щастя, 151 із них були збиті нашими воїнами. І це – дуже важливий результат. Так, не всі. Так, є влучання. На жаль, є втрати. Є жертви. Але вдається й рятувати наших людей.

Я дякую кожному воїну наших мобільних вогневих груп в усіх регіонах бойового чергування. Я дякую кожному льотчику та інженеру Повітряних сил, усім нашим воїнам протиповітряної оборони. Будемо й надалі нарощувати наші вогневі можливості, українську ППО. Більше систем ППО та інших засобів ураження російської авіації означає ближчий мир. Я дякую кожному у світі, хто нам із цим допомагає. Буде в Україні більше ППО – дуже активно над цим працюємо.

Друге. Наші Сили оборони складаються з багатьох елементів. Багатьох бригад та підрозділів. І кожен, який діє на фронті, кожен, який захищає державу від російських диверсантів і терору, кожен, який виконує бойові завдання, заслуговує на вдячність та повагу. Російські вбивці та катівні не

йдуть далі Європою лише тому, що їх стримують українці й українки зі зброєю в руках та під синьо-жовтим прапором. В Україні багато було колись білих стін будинків і церков, які зараз обпалені та розбиті російськими снарядами. І це дуже красномовно говорить, хто саме повинен зупинитись, щоб війна зупинилась.

Кожен, хто захищає життя й людей, виконує найпочеснішу місію, яка тільки може бути в умовах такого антилюдського вторгнення. І ми маємо повністю захистити життя, захистити у своєму домі. І я дякую всім, хто підтримує наш захист, українських захисників і захисниць.

Коли російське зло 24 лютого розпочало цю війну, усі українці стали на захист. Християни, мусульмани, юдеї – всі. Я дякую кожному українському капелану, які – з армією, в Силах оборони. Там, на передовій. Захищають життя й людяність. Підтримують і молитвою, і розмовою, і справою. Ось що таке церква – з людьми. А не за дві з половиною тисячі кілометрів – де там займатись віртуальним посередництвом між тим, хто хоче жити, і тим, хто хоче тебе знищити. Я дякую кожному, хто в Україні та з Україною робить усе для того, щоб зберегти життя, дякую всім, хто допомагає та хто дійсно поруч – діями та молитвами.

І я хочу сьогодні особливо відзначити воїнів нашої Національної гвардії, які разом з усіма б'ються на фронті – на сході, на півдні України. Воїни Третьої бригади оперативного призначення – молодший сержант Віктор Іванов та лейтенант Кирило Кудінов. П'ята Слобожанська бригада Нацгвардії – солдати Сергій Турілкін та Микола Гнатюк. Також відзначу воїнів першого та третього штурмових загонів Центру спеціального призначення Нацгвардії «Омега». Дякую вам за майстерність та необхідні Україні результати.

Також за підсумками цих тижнів є за що подякувати воїнам підрозділів ГУР – деталі публічно розкривати зараз не варто, але їхню роботу ворог дійсно відчуває. І чим більше російська держава втрачатиме, тим скоріше все це зло війни забереться з нашої землі.

Говорив сьогодні з Президентом Франції Макроном. Понад годинна розмова. Вдячний Еммануелю за його нові ініціативні кроки на підтримку України, за лідерство, яке додає всім нам у Європі сили. Вдячний за новий оборонний пакет. Обговорили графік та ключові очікувані результати нашої майбутньої зустрічі в Україні.

Ще одне. Зараз починається священний для мусульман України та світу місяць Рамадан. І в цьому році Рамадан, на жаль, затьмарений війною та стражданнями, які не стихають. Хай за цей місяць ми всі все ж таки станемо ближче до чесного і справедливого миру. Не лише для України. А для всіх народів, які страждають зараз від війни. Це в силах людства – досягти такої єдності, щоб справедливість оберігала життя від воєн.

Я дякую всім, хто допомагає Україні й українцям! Дякую кожному й кожній, хто захищає життя та справедливість! (...).

Жодного місця спокою для окупанта не повинно бути – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні більшу частину дня – військові, воєнні питання. Перше – Ставка. Детальні доповіді щодо кожного напрямку на нашому фронті: від Куп'янського до Херсонщини. Головком, начальник Генштабу, командувачі за напрямками, Міністерство оборони.

Зараз військові працюють над стабілізацією наших позицій на фронті. І це в умовах, коли постачання від партнерів усе ще суттєво обмежене. Я дякую кожному солдату й командиру – усім нашим воїнам, які забезпечують нашу оборону, наші фронтові дії своєю силою та стійкістю. І дякую кожному підприємству тут, в Україні, та всім спільним виробництвам із партнерами за незмінне нарощування нашого власного постачання, за таку потрібну зброю для нашої незалежності: дрони, снаряди, гармати, техніку.

Також на Ставці була доповідь щодо будівництва фортифікації. Понад 2 тисячі кілометрів завдань, зміцнення вже створеної фортифікації та створення нової – щонайменше три лінії нашої сили. Розроблені відповідно до загроз. Усі необхідні ресурси залучені, і це – персональна відповідальність урядовців, обласних керівників та військових за результат. Результат має говорити сам за себе, своєю надійністю для кожного солдата.

Були сьогодні на окремій доповіді Головком Сирський та міністр оборони Умеров. І щодо поточної ситуації на фронті, і щодо планування наших дій. Жодного місця спокою для окупанта не повинно бути. Обговорили сьогодні ж підготовку до наступного засідання у форматі «Рамштайн» та ключові акценти нашої комунікації з партнерами щодо зброї та снарядів.

Також на окремій доповіді був керівник ГУР Буданов. Кілька питань. Передусім військові плани Росії. Не лише проти нашої держави – проти інших народів теж. Спільне завдання світу зараз – збити цю хвору путінську фантазію, що в нього нібито є час для продовження війни. Можливо, він посилить мобілізацію – після імітації «виборів» зараз у березні. Мобілізацію росіян. Але мобілізацію ресурсів і фінансів, залишків російських зв'язків зі світом ми маємо обмежити ще більше, ще жорсткіше. І кожен, хто цінить життя свого народу, має цим займатися – кожен лідер. Дякую всім, хто допомагає.

Сьогодні ж провів кілька нарад з урядовцями. Фінансово-економічний блок нашого уряду та Національний банк – щодо стану нашої фінансової системи. Забезпечуємо стійкість і надійну роботу фінансових інституцій. Обговорили також бюджетну роботу цього року. Я вдячний усім підприємцям, які працюють та платять податки, зберігають робочі місця.

Цей період – нашої максимальної концентрації. Максимальної нашої ініціативи, щоб саме Україна визначила справедливе закінчення цієї війни. Можемо вистояти. Мусимо перемогти.

Слава всім, хто б'ється й працює заради України та українців! Слава всім у світі, хто захищає справедливість! (...).

У Кремлі повинні привчитися до того, що терор для них не буває безкарним – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). У цей час у Кривому Розі ще триває рятувальна операція після російського ракетного удару. Зруйнована частина дев'ятиповерхового будинку, перекриття між поверхами. Була пожежа. Багато постраждалих – понад 30. Є важко поранені. Усім надається необхідна допомога. Є, на жаль, загиблі. Мої співчуття всім рідним і близьким.

І ми будемо завдавати російській державі втрат у відповідь – цілком справедливо. Вони у Кремлі повинні привчитися до того, що терор для них не буває безкарним. Цих хворих уже нічого не вилікує від зла, але втрати вони відчують. Російська держава буде втрачати, і тільки це може зробити її безпечною для сусідів. Не лише для України. Для різних народів наші дії зараз рятівні.

Сьогодні звітував Головком Сирський – щодо наших дій на полі бою, дій наших розвідників та досягнень українських дронів. Головком зараз на фронті. І є потрібна для України динаміка дій. Також сьогодні отримав попередні результати щодо застосування наших дронів від Збройних Сил, ГУР та СБУ. Думаю, усі бачать, що наші дрони працюють. І працюють далекобійно. Я дякую всім, хто це забезпечує. Наша далекобійність – це реальне наближення безпеки для всіх.

Протягом дня провів кілька важливих нарад. Глава уряду Денис Шмигаль, міністр внутрішніх справ Клименко, інші урядовці. Я погодив подальші кроки для розвитку Державної прикордонної служби України та, відповідно, прикордонних військ.

Пишаюся кожним українцем та україркою, які служать у прикордонних військах і захищають інтереси нашої держави, нашу національну незалежність. Будемо збільшувати чисельність прикордонних військ – і з огляду на поточні завдання захисту від російської агресії, і в розрахунку на довготривалий захист кордонів нашої держави після цієї війни.

Окрім того, сьогодні я хочу відзначити підрозділи та воїнів прикордонних військ, які проявили себе особливо цими тижнями й місяцями. Зокрема, прикордонників Сумського загону, які протидіють російським диверсантам і зміцнюють наші оборонні позиції на кордоні. Усім вам, воїни, дякую! Окремо заслуговують на вдячність сержанти Артем Педора та Олександр Пороскун. Чернігівський прикордонний загін: майстер-сержант Сергій Хоменко, старший сержант Сергій Швець. Дякую! Харківський прикордонний загін: старший солдат Валех Зарбалієв та головний сержант Андрій Сизонов. Дякую, хлопці, за знищення російської техніки та очищення

від російських мін! Звісно, вдячний усім, хто б'ється на фронті разом з усіма підрозділами наших Сил оборони. Воїни прикордонної комендатури швидкого реагування Волинського прикордонного загону, бригади «Помста» та «Сталевий кордон», а також воїни спеціального підрозділу ДОЗОР. Усі молодці.

Міністр внутрішніх справ доповів щодо основних питань безпеки всередині нашої держави зараз, зокрема й щодо роботи ДСНС України в розмінюванні. (...). Вдячний усім, хто до цієї роботи залучений та очищує українську землю.

Була й важлива економічна доповідь сьогодні – щодо наших ресурсних галузей та енергетики. (...).

І ще кілька речей.

Вчора я підписав закон про лобізм. Це була одна з передумов для подальшого прогресу у відносинах із Євросоюзом – ми все виконали. І, як ми й домовлялися з Президенткою Єврокомісії, сьогодні схвалено переговорну рамку для України. І ми ще на крок ближче до Євросоюзу. Тепер рішення за державами – членами європейської спільноти. Продовжуємо готуватися до переговорів щодо вступу України.

Також хочу подякувати Сполученим Штатам та всім американцям, які цінують свободу, за оборонну підтримку для України. Очікую надходження нового оборонного пакета.

Робимо все, щоб зміцнити Україну та українців і щоб завдати окупанту якнайбільше втрат. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №151/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №152/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 2)

Дуже важливо, щоб після російських ударів наші люди не залишалися наодинці з болем та проблемами – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Коротко про цей день.

Звіти з регіонів нашої країни щодо ліквідації наслідків російських ударів та щодо допомоги постраждалим. Суми – удар «шахеда» по

житловому будинку, Кривий Ріг – наслідки російської ракетної атаки, Донеччина, зокрема місто Мирноград, – російський удар, пряме влучання авіабомби в житловий будинок. Кожен із цих ударів забрав життя людей. Мої співчуття всім, хто втратив близьких. Була сьогодні й окрема розмова щодо Одеси – щодо допомоги людям після руйнування будинку на проспекті Добровольського. Як і домовлялися, обласна влада та Кабінет Міністрів допомагають із новим житлом та іншими подібними питаннями. Загалом після кожного російського удару всі служби реагують оперативно, всі ресурси залучені, які потрібні: і від ДСНС України, і від влади в областях, і від комунальних служб, Національної поліції.

Я хочу зараз іще раз подякувати всім, хто бере участь у рятувальних операціях, працює на розборі завалів, допомагає, підтримує людей, які втратили рідних. Дуже важливо, щоб після російських ударів наші люди не залишалися наодинці з болем та проблемами. І це – обов'язок місцевої влади, усіх державних і комунальних служб, а якщо потрібно – то і центральної влади, зокрема Кабінету Міністрів України – реагувати та регулювати всі ситуації так, щоб люди справді відчували, що Україна завжди допомагає. І хоч би що сталося – підтримка буде в кожному куточку нашої держави. Саме так, як це й потрібно.

Особливо відзначу працівників ДСНС України в Сумській області. Сержанти Олег Сахненко та Іван Ворожко, майстер-сержант Володимир Пономаренко, капітан Олександр Мойсеєнко та полковник Володимир Прокопчук. Також відзначу колектив ДСНС на Дніпровщині, зокрема тих, хто працює у Кривому Розі, допомагає берегти нормальне життя людей. Сержант Максим Залізний, майстер-сержант Олександр Махно, старший лейтенант Ілля Мустяца, капітан Володимир Гаврилюк та працівники Державного гірничорятувального загону ДСНС Павло Дорошенко та Євгеній Коновалов. Дякую вам, хлопці, та всім вашим колегам!

Ще кілька речей.

Провів кілька нарад щодо нашої міжнародної роботи. Перше – Євросоюз. Наступні кроки в напрямку повноправного членства. Вчора Єврокомісія схвалила переговорну рамку. Далі очікуємо рішення європейських лідерів щодо затвердження. І буде важливим і для України, і для всієї європейської спільноти – важливим та сильним сигналом – зробити все для початку переговорів уже під час бельгійського головування в першому півріччі цього року. Це має бути нашим спільним темпом – і України, і сторони Євросоюзу. Маємо чіткий порядок кроків та, впевнений, можемо досягти результату.

Також провів нараду – більш стратегічну – щодо американського напрямку нашої політики. Про те, як дати більше правильних імпульсів нашій роботі з партнерами та спільному тиску на російську державу протягом усього цього року. Перемогти тут, в Україні, у цьому протистоянні з російським терором – це питання виживання для демократичних систем, це питання взагалі того, на що здатні демократії. Україна здатна захистити себе

– за достатньої підтримки. А захистивши себе, ми зможемо гарантувати, що жоден інший міжнародний злочинець не спокуситься агресією, як Путін. Ми можемо захистити життя і мусимо це зробити.

Слава кожному й кожній, хто б'ється та працює заради України! Слава нашому народу! (...).

Про представників України до складу арбітражних груп у рамках процедури розгляду спорів, визначеної статтями 306 і 307 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Указ Президента України №153/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №154/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 3)

Про делегацію України для участі у засіданнях Європейської комісії з фармакопеї: Указ Президента України №155/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Володимир Зеленський та Олаф Шольц скоординували позиції напередодні зустрічі лідерів Веймарського трикутника ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Федеральним канцлером Німеччини Олафом Шольцом.

Володимир Зеленський подякував очільнику німецького уряду та народу Німеччини за тривалу всебічну підтримку України, яка була зафіксована у двосторонній безпековій угоді.

Лідери держав обговорили подальшу політичну, економічну та оборонну співпрацю України й Німеччини.

Володимир Зеленський привітав затвердження з боку Європейської комісії проєкту переговорних рамок про вступ України до Європейського Союзу.

«Україна завершила виконання всіх чотирьох законодавчих кроків, визначених Європейською комісією в Пакеті щодо розширення, що є підставою для схвалення переговорної рамки. Тепер – крок за державами-членами. Якнайшвидша реакція партнерів продемонструє відданість курсу на вступ України до ЄС», – заявив Президент України.

Володимир Зеленський та Олаф Шольц обговорили розвиток оборонної співпраці як на рівні держав, так і на рівні підприємств ОПК. Особливу увагу приділили питанню локалізації оборонного виробництва в Україні.

Президент також передав пріоритетні потреби українських захисників у бронетехніці, артилерії та ППО. Він подякував за приєднання Німеччини до зусиль Чехії щодо закупівлі артилерійських снарядів для нашої країни.

«Ми знаємо, що є подібні ініціативи й від інших наших партнерів. Вони повинні отримати таку ж увагу та фінансування. Це сильно допоможе нам захищати нашу державу», – сказав Володимир Зеленський.

Президент України та канцлер Німеччини також обмінялися думками щодо результатів конференції з підтримки України в Парижі 26 лютого та скоординували позиції напередодні зустрічі лідерів Веймарського трикутника. У п'ятницю в Берліні відбудеться зустріч Олафа Шольца з Президентом Франції Еммануелем Макроном та Прем'єр-міністром Польщі Дональдом Туском.

Лідери також зупинилися на організації Конференції з відновлення України (URC-2024) в Берліні у червні.

Володимир Зеленський відзначив участь представника Німеччини в зусиллях із підготовки Глобального саміту миру.

У День українського добровольця ми дякуємо кожному й кожній, хто став на захист Української держави та суспільства – Президент вручив нагороди воїнам ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З нагоди Дня українського добровольця Президент Володимир Зеленський зустрівся з військовослужбовцями та вручив державні нагороди, зокрема ордени «Золота Зірка» Героя України.

«Сьогодні ми дякуємо кожному, дякуємо кожній, хто став на захист Української держави та суспільства. Ми дякуємо тим, хто обрав Україну, коли від цього залежало все. Хто не залишився осторонь і не побоявся боротися», – сказав Глава держави, звертаючись до присутніх.

За його словами, власна національна держава та національна культура – це не просто спадок, це завжди сміливі прояви волі конкретних людей, які присвячують себе тому, щоб українське збереглося.

«Росія не зламала українців, бо люди пішли захищати своє та не здали Україну ворогу. І дотепер мільйони об'єднані спільним відчуттям, що Україна – це всі її люди, усі, хто за неї справді бореться. Саме таке відчуття приносить перемоги. Відчуття спільності. Відчуття обов'язку. Відчуття України. Наша єдність, наша воля боротися проти російської окупації. Боротися сміливо й перемагати заслужено», – наголосив Володимир Зеленський.

Президент висловив вдячність кожному українському солдату та кожному командирі, які б'ються заради України, та кожному, хто працює на спільну українську перемогу.

Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять усіх українських героїв різних часів, які віддали свої життя, щоб Україна жила.

Глава держави вручив орден «Золота Зірка» Герою України, молодшому лейтенанту ЗСУ Віталію Сукачу, який добровільно пішов до лав Збройних Сил у 2014 році. З початку повномасштабного вторгнення Росії командир роти виконує бойові завдання в Донецькій області, зокрема успішно стримує противника та завдає окупантам великих втрат у живій силі й техніці.

Президент також передав орден «Золота Зірка» родині полеглого Героя України, молодшого сержанта ЗСУ Василя Поліщука, який захищав Україну з 2014 року та виконував бойові завдання на сході країни. У серпні 2022-го, під час наступу ворога на Харківщині, він вивів підлеглий особовий склад з-під вогню, але зазнав поранення, несумісного з життям.

Володимир Зеленський вручив орден «Золота Зірка» родині військовослужбовця Національної гвардії України, головного сержанта Вадима Жукова, який був удостоєний звання Героя України посмертно. Він захищав країну з 2014 року, а з початку повномасштабного вторгнення Росії виконував бойові завдання на Харківщині та Луганщині, неодноразово відзначався влучними пострілами з гранатомета.

Найвищу державну нагороду також передано сім'ї полеглого Героя України, молодшого лейтенанта Павла Трухана, який у лютому 2022 року добровільно вступив до лав захисників Батьківщини. Командир кулеметного взводу виконував завдання на сході країни. У квітні 2023-го, під час ворожого штурму позицій та обстрілу з мінометів, військовий евакуйовував побратимів і зазнав поранення, несумісного з життям.

Крім того, Глава держави нагородив орденом Богдана Хмельницького II ступеня старшого лейтенанта Нацгвардії Олександра Слюсаря. Орденами Богдана Хмельницького III ступеня нагороджено старшого лейтенанта Владислава Роїка та майора Дмитра Тарасенка з лав ЗСУ, а також капітана Нацгвардії Олександра Маляренка.

Президент також вручив військовослужбовцям ордени «За мужність» III ступеня та Данила Галицького.

З кожним днем ми накопичуємо все більше такої потрібної сили, далекобійної сили – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні один із тих днів, коли ми особливо вдячні всім нашим людям, які обрали для себе шлях захисту України, нашої незалежності. Які воюють на фронті, які працюють на оборону та завдяки яким Україна живе й досягає власних цілей. Більше того, очевидно та ефективно повертає цю війну додому, в Росію – туди, де мають відчутти справжню ціну війни. Сьогодні, у День українського добровольця, важливо згадати хоробрість та

відданість усіх тих, хто став оборонцями України в 14-му році, хто вистояв у час тодішнього протистояння, хто зберіг Україну у 22-му році й хто зараз зберігає та зміцнює наші позиції, усю нашу державу. Кожен, хто свою власну волю спрямовує на захист усього народу, робить себе частиною великої історії України – нації та держави, які ніколи не зникнуть та відтепер, від цих років, завжди вмітуть надихати світ. Я пишаюся всіма нашими людьми, які виборюють для України можливість нормально та вільно жити. Дякую кожному й кожній. Сьогодні я відзначив нагородами наших воїнів – орденами, званням Герой України, медаллю «За військову службу Україні». Станом на сьогодні вже загалом 73 тисячі 750 українців та українок відзначені державними нагородами. Звичайно, це лише частина проявів героїзму наших людей. Сьогодні ж я мав нагоду подякувати працівникам нашого оборонного комплексу – людям, які присвятили своє життя українській силі, які роблять нашу зброю, що проявляє себе на фронті, на морі, в ударах із повітря по російській системі війни. Дякую за українські снаряди, гармати, за дрони, за наші ракети, за наші системи РЕБ. За все те, що допомагає нашим воїнам битись і береже життя України та українців. Буде ще більше нашої зброї. Снарядів, наших дронів, наших систем РЕБ. Я сьогодні зустрічався з працівниками одного з таких підприємств – оборонних. Офіційно про таке не говоримо. І зараз, у час війни, не можемо відкрито показувати все, що ми можемо. Після війни, звичайно, будемо висловлювати нашу вдячність відкрито. Це люди, які знайшли спосіб, як нашій державі посилитися. Суттєво. І з кожним днем ми накопичуємо все більше цієї сили. Такої потрібної сили – такої далекобійної нашої сили.

Ще одне.

Говорив сьогодні з канцлером Німеччини. Дуже предметна та доволі тривала розмова. Я подякував Олафу за допомогу, яку Німеччина надає нашій державі. Різноманітну допомогу. (...). Також обговорили з паном канцлером Шольцом подальшу спільну роботу в оборонній сфері: допомогу, яка потрібна, та спільне виробництво зброї – і на державному рівні, і на рівні компаній. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №156/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу та список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 4)

Про символіку Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: Указ Президента України №157/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Про відзначення державними нагородами України членів національної збірної команди України на XX зимових Дефлімпійських іграх: Указ Президента України №159/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Що більше наших справедливих відповідей буде російській державі, то важче буде Путіну продовжувати своє правління, а отже, війну – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Зараз в Одесі ще тривають рятувальні роботи та надання допомоги після російського ракетного удару. Дуже підлого удару цих покидьків: дві ракети, і друга – коли на місце влучання прибули рятувальники та лікарі. Серед загиблих і постраждалих – фельдшери «екстренки», рятувальники ДСНС. Мої співчуття всім рідним і близьким. Десятки поранених. Триває пошук людей під завалами. Залучені всі необхідні служби. Вдячний кожному, хто підтримує людей зараз і рятує життя. Дякую всім поліцейським і ДСНС, і медикам, і волонтерам, комунальним службам. Я доручив обласній владі повністю підтримати всіх постраждалих. Наші Сили оборони обов'язково зроблять усе, щоб російські вбивці відчули нашу справедливу реакцію.

Провів кілька нарад із військовим керівництвом та нашими урядовцями. Головком Сирський разом із міністром оборони були на фронті й представили сьогодні звіт щодо наявної ситуації та підготовки наших дій. Обговорили й забезпечення снарядами, фронтовою ППО. Головком дав оцінку загальної ситуації та дій командирів на першій лінії. Я вдячний усім вищим офіцерам, хто разом із солдатами, разом із бойовими підрозділами справді займається фронтом. Узгодили сьогодні з Головкомом подальші активні кроки. Обговорили сьогодні ж виробництво та застосування наших ударних дронів, далекобійних дронів. По російській логістиці, по їхній системі фінансування війни. Спільна нарада – Головком, міністр оборони, начальник Генштабу, керівники ГУР та СБУ, командувач Сил безпілотних систем Сухаревський. Усі чітко розуміють завдання, конкретні цілі. Кабінет Міністрів повинен зробити все для створення ще більш технологічних і далекобійних, масових дронів. Це повинен бути конвеєр російської відповідальності за терор. І це – принциповий момент, багато в чому історичний. Що більше наших справедливих відповідей буде російській державі та що більш відчутними будуть наші дії проти російської системи, то важче буде Путіну продовжувати своє хворе правління, а отже, і війну.

Ще одне.

Провів нараду щодо нашої міжнародної роботи. Підсумки, комунікація з партнерами за першу половину березня та перемовини, які заплановані

найближчими тижнями. Працюємо над тим, щоб виконати кожну домовленість, зокрема й щодо спільних оборонних виробництв. Україна стане ще сильнішою.

Я дякую всім, хто працює заради нашої держави та людей. Я дякую всім, хто б'ється заради України! (...).

Президент нагородив дефлімпійців, які вперше за роки незалежності України перемогли в загальнокомандному заліку на зимових іграх ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент Володимир Зеленський провів зустріч зі спортсменами національної дефлімпійської збірної команди України, яка здобула 19 медалей на XX зимових Дефлімпійських іграх у турецькому місті Ерзурум.

Глава держави нагородив переможців і призерів змагань, завдяки яким Україна вперше посіла найвище місце в загальнокомандному заліку та здобула рекордну кількість медалей.

Володимир Зеленський зазначив, що для нього честь відзначати сьогодні українських спортсменів.

«Ви додаєте Україні гордості, можливості пишатися людьми, силою українців та потужних українських досягнень», – наголосив він.

Президент зауважив, що такі результати сприяють поверненню уваги до України у складний час війни, особливо коли вона певним чином розфокусована.

«І кожен, хто здобуває повагу світу до українського характеру та Української держави, допомагає всім нам. Допмагає народу вистояти. Допмагає вистояти нашим бійцям на фронті в боротьбі за нашу незалежність», – зазначив Глава держави.

Президент привітав спортсменів та їхніх тренерів із цим надзвичайним переможним результатом.

«Попри всі складнощі ви змогли здобути для України першість. І важко оцінити, як це важливо сьогодні. Як важливо мати перемоги для України. Тому що та одна перемога, заради якої ми боремося, наші хлопці й дівчата віддають життя на фронті, та велика перемога, яка обов'язково буде, – вона складається з таких важливих днів, таких перемог, яку ви здобули», – наголосив він.

За словами Володимира Зеленського, такий історичний результат на Дефлімпійських іграх є ще одним доказом того, наскільки наші спортсмени та українці сильні, а український характер переважає будь-які виклики та обставини.

«Я дякую всім вам за волю до перемоги, за ваше вміння долати труднощі. За всю ту повагу, яку принесли ваші результати всім українцям, українському прапору, українському народу. Пишаюся вами надзвичайно. Слава Україні!» – підсумував Президент.

Володимир Зеленський вручив спортсменам ордени «За заслуги» I, II та III ступенів, княгині Ольги II та III ступенів і медалі «За працю і звитягу».

Чемпіонка XX зимових Дефлімпійських ігор Єлізавета Нопрієнко подякувала Главі держави за підтримку спортсменів.

«Дякую, що ви особисто нас привітали. Ми всі зробили все можливе й неможливе для перемоги. Дякую Збройним Силам України, уряду за можливість тренуватися й показати найкращі результати», – сказала вона.

Спортсмени подарували Президенту худі з форми національної дефлімпійської збірної.

Володимир Зеленський також нагородив тренерів збірної орденами княгині Ольги II ступеня, медалями «За працю і звитягу» та присвоїв почесні звання «Заслужений працівник фізичної культури і спорту України», якими їх відзначено за вагомий особистий внесок у розвиток дефлімпійського руху, підготовку спортсменів міжнародного класу, забезпечення високих спортивних результатів на XX зимових Дефлімпійських іграх.

Орден «За заслуги» I ступеня отримав також президент Спортивної федерації глухих України Леонід Касіцький.

На XX зимових Дефлімпійських іграх збірна команда України у складі 36 спортсменів здобула 10 золотих, 5 срібних та 4 бронзові медалі, що на 8 нагород більше, ніж на попередніх іграх. Так, збірна України вперше стала світовим лідером у загальнокомандному заліку за кількістю золотих нагород. В особистій першості українські спортсмени вибороли 11 медалей (6 золотих, 3 срібні та 2 бронзові), у командній першості – 8 медалей (4 золоті, 2 срібні та 2 бронзові).

Найкращий результат продемонструвала національна дефлімпійська збірна України з лижних перегонів, яка здобула 13 медалей (7 золотих, 4 срібні та 2 бронзові) й посіла перше місце в загальнокомандному заліку.

На змаганнях із керлінгу українські спортсмени вперше здобули перемогу серед 11 найсильніших збірних і вибороли 2 золоті та 1 бронзову медаль.

У дисципліні дабл-мікст спортсмени Михайло Плесканка та Катерина Якимець у фінальній грі перемогли команду Республіки Корея та вибороли золоту нагороду.

Команда з шахів виборола 1 золоту, 1 срібну та 1 бронзову нагороду й посіла друге загальнокомандне місце серед 16 країн-учасниць.

Золоті нагороди здобула жіноча команда у класичній грі, а срібні та бронзові медалі вибороли команди мікст.

Україна тепер завжди матиме свою власну ударну силу в небі – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні, на жаль, збільшилася кількість загиблих після удару по Одесі: двадцять одне життя забране. Мої співчуття рідним, близьким. Усім пораненим надається необхідна допомога. Місцева влада, МВС – всі підтримують.

Обов'язково будуть Росії відповіді й у суто військовому плані. Цими тижнями багато хто вже побачив, що російська система війни має вразливості і що ми можемо досягти цих її вразливостей своєю зброєю. Я дякую Збройним Силам України, Службі безпеки України, Головному управлінню розвідки за нову українську далекобійність. Звичайно, дякую нашому оборонно-промислового комплексу – всім, хто працює заради української сили, бо це дійсно українська далекобійність – те, що можуть наші власні дрони. Україна тепер завжди матиме свою власну ударну силу в небі.

Окремо я хочу відзначити за цей тиждень наших воїнів, які б'ються на передовій – на землі: кожен солдат, кожен командир. Особливо на тих напрямках, де найбільш інтенсивні бої. Покровський, Курахівський, Донецька область, Куп'янський напрям, південь. Дякую всім нашим бригадам, усім бойовим підрозділам, які знищують окупанта, забезпечують для нас більшу стабільність на фронті. Сьогодні говорили з Головнокомандувачем Сирським оперативну ситуацію проговорили детально: наявні наші можливості, наявні загрози. Відчувається, що Збройні Сили України стають міцнішими.

Ще одне. Ми завжди маємо відзначати кожен український успіх – усіх наших людей, які додають гордості за Україну й українців. Цього тижня з Туреччини повернулася наша збірна з Дефлімпійських ігор. Вперше за час незалежності наша національна дефлімпійська команда здобула найбільше золотих медалей у командному заліку. Я мав нагоду подякувати нашим спортсменам, тренерам, усім, хто допомагав команді. Вручив державні нагороди. Пишаюся тим, що наші люди здатні долати всі труднощі й, попри все, здатні приносити Україні результат.

Дякую всім, хто б'ється заради України, працює, присвячує своє життя тому, щоб Україна перемагала. Вона перемаже. Я впевнений. (...).

Офіційна діяльність дружини Президента України

Олена Зеленська зустрілася з організаторами українського павільйону на Венеційській бієнале ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська зустрілася з організаторами українського павільйону на бієнале у Венеції.

Венеційська бієнале була заснована в 1895 році. Національні павільйони вперше представили в 1907-му. Захід відбувається щодва роки. Тема цьогорічної бієнале: *Foreigners Everywhere* («Іноземці скрізь»). Виставка присвячена темам переселення, корінних народів, мистецтва аутсайдерів та квір-мистецтва, а також діаспор та маргіналізованих груп.

Напередодні заходу дружина Президента зустрілася з організаторами українського павільйону на 60-й Венеційській бієнале. Зустріч відбулася в Києві, у художній майстерні «Ательєнормально».

Першу леді привітали комунікаційниця проєкту Ліза Корнійчук, художниця проєкту Катя Бучацька та куратори майстерні «Ательєнормально» Станіслав Туріна та Катерина Лібкінд. Вони розповіли про роботи, які будуть представлені в українському павільйоні.

Загалом тема українського павільйону пов'язана з інакшістю – через різноманітний особистий досвід війни, еміграції та соціальної інтеграції.

Зокрема, проєкт «Плетіння сіток» уособлює і реальну практику, і метафору. Зазвичай незнайомі між собою українці як на батьківщині, так і за кордоном збираються для спільної роботи – плетіння камуфляжних сіток, які захищатимуть людей і техніку від ворожих атак. Попри те, що ця практика зумовлена трагічними подіями та має виражену мету – давати користь усій країні, для багатьох вона може мати також терапевтичний ефект або ставати способом соціалізації. Проєкт досліджує, що означає бути інакшим як особистість чи група. Як це – стати інакшим у новому суспільстві, де ти тепер біженець, і намагатися адаптуватися до нього? Як це, коли нормальний світ розпадається на очах і ти перетворюєшся на свідка найбільших жахів і стаєш чужим для нормального, мирного суспільства? У межах проєкту представлені лляні домоткані полотна – вироби традиційних практик ткацтва, характерних для української культури. Водночас полотна створюють тло для розповіді про особисті досвіди та глобальні катастрофи, що про них ідеться в інших роботах проєкту.

Робота «Цивільні. Вторгнення» Андрія Рачинського та Даніїла Ревковського створена із зібраних з відкритих джерел архівних відео, знятих мирними жителями до та під час вторгнення Росії в Україну. Аматорські відео, створені безпосередніми свідками подій, ризикують загубитися в безперервному потоці інформації та через постійну появу великої кількості

нового контенту. Зібрані разом у єдине висловлювання, відео відображають досвід різних людей, а також слугують доказами злочинів російської армії.

Comfort Work Андрія та Лії Достлевих іронічно досліджує стереотипи та очікування, які покладаються на біженців у Європі. У проєкті взяли участь спільноти українців, що зараз перебувають у Польщі, Німеччині та Сполученому Королівстві Великої Британії і Північної Ірландії. За участю місцевих професійних акторок та акторів українці й українки в ігровій формі спрямовують стереотипні уявлення на тих, хто їх створив.

Також уперше в історії участі України у Венеційській бієнале країна представить роботи нейровідмінних митців – людей із аутизмом і синдромом Дауна. 15 художників і художниць з інклюзивних мистецьких майстерень створюють проєкт «Щирі вітання» під керівництвом мисткині Каті Бучацької. Ці роботи – різні за формою побажання та привітання, адресовані як бієнале, так і глядачам виставки. Всі 15 учасників приїдуть у Венецію на відкриття, де спілкуватимуться з журналістами та гостями виставки. Факт присутності митців у Венеції – це заява про суб'єктність та агентність людей, яких стереотипно вважають слабкими. Нейровідмінні митці з країни у стані війни їдуть у Венецію не як жертви, які потребують співчуття, а як автори зі своїми творами, яким є що сказати та подарувати і бієнале, і артсвіту, і світовій спільноті.

«Всі ми зараз «плетемо сітки». Хтось – буквально, створюючи маскувальний захист для ЗСУ. Хтось віртуально – створюючи нові зв'язки, об'єднуючись на новому місці чи навіть у нових країнах, щоб допомагати одне одному та країні. Із російським вторгненням наш світ змінився, а інколи й зруйнувався. Але всі ми на своєму місці можемо «плетти сітки» взаємодопомоги, робити свою роботу, підтримувати й надихати. І всі наші щирі побажання обов'язково здійсняться», – зазначила перша леді.

Олена Зеленська звернулася до учасників Мальтійської бієнале з нагоди відкриття українського павільйону ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська звернулася до учасників Мальтійської бієнале з нагоди відкриття українського павільйону.

Мальтійська бієнале (maltabiennale.art 2024) – нова міжнародна виставка сучасного мистецтва у Європі. Вона почалася 13 березня і триватиме до 31 травня 2024 року.

Організаторами бієнале виступили мальтійські національні агенції з питань музеїв, реставрації та культурної спадщини Heritage Malta та розвитку й інвестицій у культурний і креативний сектори Arts Council Malta разом із національним художнім музеєм MUŻA. Подія відбувається під патронатом ЮНЕСКО та Президента Мальти.

Днями в межах заходу відкрився національний павільйон України. Для нього журі бієнале обрало проєкт художниці Алевтини Кахідзе From South to North, запропонований платформою культури пам'яті Минуле / Майбутнє /

Мистецтво у партнерстві з Одеським національним художнім музеєм, мистецьким продакшном NOS з Італії та Українським інститутом. У проєкті йдеться про одну з ключових тем бієнале – деколонізацію – на тлі війни Росії проти України та тему пропрацювання імперського минулого, актуальну як для України, так і для Мальти.

Проєкт символічно поєднує Мальту та Одесу, місто – браму між українським степом і Середземномор'ям. Павільйон From South to North задає напрямок погляду з Мальти в бік України, з півдня на північ.

Проєкт Алевтини Кахідзе складається з відеороботи, знятої в Одесі на початку 2024 року у співпраці з художником Романом Хімеєм, та інсталяцій, створених спеціально для простору павільйону. У дзеркалі власної родинної історії мисткиня аналізує, як імперія руйнує життя різних поколінь та як цей подекуди невидимий вплив змінюється з часом. Алевтина Кахідзе накладає історію своєї сім'ї на події ХХ століття в Україні та Європі, прокладаючи зв'язок із ХХІ століттям: сюжетну лінію продовжує розповідь про особистий досвід мисткині у період повномасштабного вторгнення Росії в Україну.

«Так само як Мальта – південь Середземномор'я, Одеса – наш, український південь зі знайомою мальтійцям атмосферою морського міста. Одеса за два роки повномасштабного вторгнення дуже змінилася. Щодня з моря прилітають ракети, що вбивають людей, нищать історичний центр, який, до слова, є спадщиною ЮНЕСКО, як і мальтійська столиця Валлетта. Ракети знищують пам'ятки та музеї. Наприклад, Одеський національний художній музей, у партнерстві з яким створено український павільйон, теж восени зазнав руйнувань. Однак він і далі працює, бо це і є одне із завдань мистецтва – рефлексувати дійсність, не лишатися осторонь. Хочеться, щоб в українській Одесі, у самій Україні гості бієнале з усього світу побачили насамперед себе. Цивілізацію та культуру, яка бореться з хаосом. Не дає зруйнувати себе та інших», – наголосила Олена Зеленська.

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

Фінляндія почне арештовувати автомобілі на російських номерах (УНІАН).

Від 16 березня у Фінляндії можуть арештувати автомобілі на російських номерах.

Тепер водії машин з російськими номерами повинні довести своє право на використання транспортного засобу у країні.

Наразі митна служба Фінляндії не має інформації, скільки таких машин перебуває на території країни.

Директор відділу митного контролю Самі Ракшіт:

Відомство не веде систематичного моніторингу кількості автомобілів на російських номерах.

Поліцейські, прикордонники та митники можуть зупинити такий транспортний засіб і перевірити підстави для перебування у країні. Якщо їх нема, то автомобіль можуть затримати.

Як зазначається, використовувати машину з російськими номерами можуть, зокрема, студенти денного відділення або люди, які працюють за терміновим трудовим договором.

Балістика від Ірану: країни G7 виступили з попередженням (УНІАН).

У США, Канаді, Великій Британії, Франції, Німеччині, Італії та Японії дуже стурбовані повідомленнями про те, що Іран розглядає таку можливість після того, як вже поставив дрони-камікадзе для атак проти мирних українців, пише Le monde.

«Якщо Іран почне постачати балістичні ракети або пов'язані з ними технології до Росії, ми будемо готові відповісти швидкими і скоординованими діями, в тому числі новими значними санкціями», – йдеться у спільній заяві.

Вашингтон не може підтвердити, що Росія вже отримала ракети, однак співробітник Білого дому на умовах анонімності попередив про «реальний ризик того, що це може статися». «Один з варіантів, який ми розглядали [на G7], – це припинення польотів до Європи авіакомпанії Iran Air», – каже він.

Австрія оголосила про висилку двох російських дипломатів: у РФ відреагували (УНІАН).

Австрія оголосила двох російських дипломатів небажаними особами, вони мають покинути країну до 19 березня. Прессекретар міністра

закордонних справ Александр Шалленберг (ÖVP) повідомив напередодні, що ці двоє «вчинили дії, несумісні з їхнім дипломатичним статусом».

Таке формулювання зазвичай використовується, коли йдеться про діяльність секретних служб. Те, що серед співробітників російського посольства у Відні є шпигуни, не є секретом.

У минулому Австрія досить неохоче висилала російських дипломатів. Однією з причин цього був вплив на австрійське представництво в Москві, яке має набагато бідніший штат співробітників.

Кількість російських дипломатів, висланих Австрією з 2020 року, досягла 11 осіб. Деякі попередні висилки, як пише Reuters із посиланням на чиновників, були пов'язані з підозрами у шпигунстві, однак і в цих випадках деталі невідомі.

У посольстві Росії в Австрії заявили, що «обурені» рішенням МЗС Австрії і назвали його «політично мотивованим». Відповідальність за подальше погіршення двосторонніх відносин у посольстві РФ поклали «виключно» на Відень, додавши, що Москва «відреагує рішуче».

У Фінляндії планують заборонити в'їзд шукачам притулку через Росію (УНІАН).

У Фінляндії планують ухвалити тимчасове законодавство, яке дозволить прикордонникам країни блокувати в'їзд шукачів притулку, які приїжджають через РФ, пише Yle.

15 березня, уряд направив до парламенту законопроект про виняток, який може дозволити повертати шукачів притулку назад до Росії з певними обмеженнями. Такий закон буде тимчасовим та діятиме впродовж року з моменту набрання чинності.

Прем'єр-міністр Фінляндії Петтері Орпо: під час спільної пресконференції з міністром внутрішніх справ Марі Рантанен наголосив, що його країна має бути готова до того, що тиск Росії на східний кордон буде тривати та набувати виняткових форм.

Ми повинні бути готові до того, що з приходом весни ситуація ускладниться.

Відомо, що за міжнародними конвенціями, кожна людина має право просити притулку на державному кордоні, після чого її прохання повинні розглянути. Такі угоди було укладено в той період, коли жодна держава не користувалася цим правом проти інтересів іншої країни.

Міністр внутрішніх справ Марі Рантанен:

Щойно закон набуде чинності, прийом заяв про надання міжнародного захисту буде обмежений в часі та на певній території.

Як Фінляндія підтримує Україну у війні проти РФ:

Прем'єр Фінляндії Петтері Орпо:

Бажання президента РФ затвердити своє домінування в Європі не закінчиться на Україні, адже в Москві готуються до довготривалого

конфлікту із західними країнами. Через це він закликав Захід «прийняти виклик».

Якщо ми, як об'єднана Європа, не зможемо адекватно відповісти на цей виклик, найближчі роки будуть сповнені небезпеки і навислої загрози нападу. Ми повинні вже зараз заявити про свою підтримку Україні, щоб вона перемогла у цій війні, і в той же час посилити нашу власну обороноздатність.

Шольц анонсував використання активів РФ та створення коаліції далекобійної артилерії (УНІАН).

Захід буде використовуватимуть заморожені активи РФ для фінансової підтримки Києва.

Канцлер Німеччини Олаф Шольц:

Підтримка України в Європі не впаде, і ЄС буде використовуватимуть заморожені російські активи для фінансової підтримки Києва.

Зрозуміло, що Німеччина, Франція та Польща підтримують Україну, але також зрозуміло, що країни не воюють з Росією, що країни закупають більше зброї для України на світовому ринку, а також з партнерами нарощуватимуть виробництво зброї в Україні.

Ми створюємо нову коаліцію можливостей далекобійної артилерії.

Латвія депортує сотні росіян: яка причина (УНІАН).

Близько 800 росіян влада Латвії планує депортувати. Списки тих, хто не має права на перебування в країні, вже передали прикордонній службі.

Представник управління Мадару Пуке:

На даний момент 800 осіб не отримали права на перебування в Латвії. Вони не подали заяви ні на постійне, ні на тимчасове проживання... Ми передали інформацію про цих осіб Державній прикордонній службі для подальшої перевірки.

Коли з'ясується, чи перебувають ці люди в Латвії, то будуть видані повідомлення про виїзд на 30 днів. Росіяни, які не склали іспит з латиської мови, могли подати заяву на тимчасову посвідку на проживання на два роки, після чого вони мають повторно скласти іспит інакше їх депортують.

Конституційний суд Латвії визнав законною вимогу скласти іспит з латиської мови для росіян, які мали посвідку на постійне проживання.

Ще ближче до членства: Єврокомісія затвердила переговорну рамку про вступ України до ЄС (УНІАН).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Європейська комісія затвердила переговорну рамку про вступ України до Європейського Союзу. Відповідні пропозиції були представлені Раді ЄС.

Ми стали ще на крок ближче до старту переговорів та нашого членства в Європейському Союзі. Цей крок – свідчення досягнень України, нашої трансформації та того факту, що Україна обов'язково буде членом ЄС. Пріоритет уряду – зробити так, аби це сталося якнайшвидше.

14 грудня лідери країн-членів ЄС вирішили започаткувати переговори з Україною про вступ до Союзу. Для цього вони рекомендували Єврокомісії затвердити організаційні аспекти для переговорів.

У середині січня стало відомо, що Єврокомісія працює над проектом організаційних рамок для вступних переговорів з Україною. Зокрема, проводилася оцінка ухвалення Верховною Радою України законопроектів на виконання необхідних кроків. Йдеться про впровадження Україною рекомендацій Єврокомісії, озвучених після надання Україні статусу країни-кандидата на вступ.

Раніше сьогодні, 12 березня, зазначалося, що Європейська комісія цього дня запропонує так звану переговорну рамку, яка встановлює основні принципи майбутніх переговорів про вступ України та Молдови до ЄС.

Естонія запропонувала план, як знайти 120 мільярдів євро для допомоги Україні (УНІАН).

Естонія, яка виступає за арешт заморожених активів РФ, запропонувала план фінансування для України на понад 100 мільярдів євро. Запозичення на фінансових ринках або взяття з національних бюджетів є найкращим способом для досягнення цієї мети, пише Euractiv.

Постійний секретар Міністерства оборони Естонії Кусті Салм:

Виділення 120 мільярдів євро на рік на військову допомогу Україні це орієнтовна цифра того, чого має бути достатньо, щоб Україна виграла війну.

Частина цієї суми може бути профінансована за рахунок єврооблігацій, де Європейська комісія могла б залучати кошти з фінансових ринків і використовувати групу з 27 країн-членів ЄС як гарантію.

Зазначається, що протягом останніх кількох місяців естонські політики та офіційні особи неодноразово заявляли, що Україні для перемоги у війні необхідно, щоб її західні союзники інвестували 0,25 % свого ВВП у військову допомогу країні, ґрунтуючись на стратегії, розробленій Естонією.

Стратегія деталізує, куди будуть витрачені гроші, головним чином на оборонне обладнання та боєприпаси. Якби понад 50 країн із коаліції «Рамштайн», витратили вказаний відсоток, це б становило «понад 120 мільярдів євро на рік», сказав Салм.

З цими грошима до 2025 року Україна дійде до точки, коли зможе нав'язати Росії виснаження.

Навіть якщо ця сума грошей зараз почне надходити до бюджетів, це займе майже рік. Потрібно буде ще приблизно дев'ять місяців, щоб забезпечити поставки до потрібного рівня.

Західні союзники зараз витрачають на війну половину того, що робить Росія: 5,5 млрд доларів із Заходу, 10 млрд доларів з Росії.

Єврооблігації були б засобом отримати доступ до грошей якомога раніше, сказав естонський чиновник. Всі 27 держав-членів ЄС мають разом доручити виконавчій владі ЄС знайти гроші на фінансових ринках і зв'язати себе процентними ставками.

Використання Європейської комісії для випуску боргових зобов'язань для фінансування оборони України або розширення оборонного виробництва в Європі розглядається як варіант збільшення обсягу доступних коштів. Лідери ЄС на саміті наступного тижня можуть закликати «включати варіанти мобілізації фінансування з додаткових джерел».

Підтримка накопичується досить швидко. Ідея єврооблігацій очевидно набагато привабливіша, ніж пошук 120 мільярдів євро в наших національних бюджетах.

Санкції проти агропродукції з РФ: посол Польщі розповів, чого чекати ([УНІАН](#)).

Посол Польщі в Україні Ярослав Гузи:

Було б скандалом, якби вимагали від України самообмеження або обмеження імпорту з України, дозволяючи при цьому вільний імпорт з Росії.

Впевнений, що будуть впроваджені обмежувальні заходи проти сільськогосподарської продукції з Російської Федерації і Білорусі.

Це дивна ситуація. Європейський Союз виключив російський і білоруський сільськогосподарські сектори з-під санкцій. В основному, вважаючи, що цей експорт спрямований на країни так званого Глобального Півдня, на світові ринки, і що блокування цього експорту санкціями буде на шкоду країнам, які є важливими з точки зору поглядів на те, що відбувається з російською агресією в Україні.

Щодо фактору Росії знову ж таки реакція запізнила. Зараз польський уряд дав чітко зрозуміти це, і, на мою думку, це рішення буде прийнято. У будь-якому випадку, мова йде про європейський ринок, тому що було б скандалом, якби ми вимагали від України самообмеження або обмеження імпорту з України, дозволяючи при цьому вільний імпорт з Росії.

Європарламент підтримав кримінальне покарання за порушення й обхід санкцій проти Росії ([Радіо Свобода](#)).

Депутати Європейського парламенту схвалили нові правила для гармонізації роботи санкції між державами-членами ЄС – про це повідомила його пресслужба 12 березня.

За директиву проголосували 543 євродепутати, 45 виступили проти, 27 – утрималися. Вона передбачає криміналізацію порушення та обходу санкцій Євросоюзу.

«Порушення санкцій ЄС, в тому числі спрямованих проти Росії, має каратися», – йдеться в повідомленні.

Згідно з ним, новий закон встановлює узгоджені визначення порушень, в тому числі відмову від заморожування коштів, недотримання заборони на поїздки чи ембарго на постачання зброї, переказ коштів підсанкційним особам або ведення бізнесу з державними підприємствами підсанкційних країн. Під це визначення підпадають також надання фінансових послуг і юридичних консультацій.

Законодавча ініціатива також визначає обхід санкцій як кримінальний злочин.

Водночас порушенням санкцій не вважатимуться «гуманітарна допомога чи підтримка основних людських потреб».

Доповідачка Софі інт Велд, коментуючи директиву, сказала, що вторгнення Росії до України отримує зиск від «шахраїв, які порушують закон у Європі».

«Нам потрібне це законодавче рішення, оскільки різні національні підходи створили слабкі місця та лазівки, і воно дозволить конфіскувати заморожені активи. Парламент застосував амбітний, гармонійний підхід до закону, і хоча ми не змогли закрити всі лазівки, які хотіли, це покращення поточної ситуації та демонстрація нашої рішучої підтримки України», – вважає вона.

Надалі рішення має формально підтримати Рада Євросоюзу, перш ніж воно стане законом.

Нацзбори Франції схвалили стратегію Макрона по Україні: він звернеться до нації ([УНІАН](#)).

Національні збори Франції схвалили урядову стратегію щодо України, яка включає двосторонню угоду про безпеку, підписану президентами країн раніше.

Як пише *Le monde*, 372 депутати проголосували «за», 99 – «проти», ще 101 депутат утримався. В середу питання мають обговорити у Сенаті. Вже у четвер, 14 березня, президент Еммануель Макрон виступить з промовою про війну в Україні на телебаченні.

Французький прем'єр Габріель Атталъ:

Перемога Росії несе «реальні небезпеки для повсякденного життя французького народу». Утриматися від голосування – це як втекти від відповідальності перед історією.

Ультраправе «Національне об'єднання» утрималося. Марін Ле Пен розкритикувала заяви Макрона про те, що він не виключає відправку військ в Україну, а також введення санкцій проти Росії. Ліворадикальна партія «Нескорена Франція» проголосувала проти. Також вони виступають проти прийняття України до ЄС та НАТО.

Лідер комуністичної партії Фаб'єн Руссель:

Франція має підтримати Україну в боротьбі з агресором, однак треба дотримуватися «червоних ліній», щоб не вступити в пряму війну з Росією. Також він виступив проти угоди з Україною.

Вона дійсно передбачає інтеграцію України до Євросоюзу і НАТО. Ми проти цього, тим паче що це питання стоятиме в центрі майбутніх переговорів між воюючими сторонами. Додам, що інтеграція України до Європейського Союзу завдасть шкоди нашому сільському господарству та нашій промисловості, спричинивши соціальний демпінг, який масово відкидають французи.

Україна може отримати перший транш від заморожених російських активів уже в липні, – FT ([УНІАН](#)).

Євросоюз може надати Україні перший прибуток від заморожених активів РФ вже у липні цього року, повідомляє Financial Times з посиланням на європейських чиновників.

«За словами офіційних осіб, Європейська комісія готує план, який передбачатиме арешт прибутків, пов'язаних із санкціями, починаючи з лютого і далі, отриманих у центральному депозитарії цінних паперів Euroclear. Після кількох місяців суперечок перший грошовий транш може бути виплачено вже в липні, якщо Брюссель зможе отримати схвалення держав-членів», – йдеться у статті.

Зазначається, що пропозиція очікується до саміту лідерів ЄС наступного тижня.

Після повномасштабного вторгнення Росії в Україну в 2022 році в Euroclear було знерухожено близько 190 мільярдів євро російських суверенних активів, що принесло 3,85 мільярда євро прибутку.

Згідно з останніми планами, цього року Україна отримає від 2 до 3 мільярдів євро залежно від процентних ставок, а загальний прибуток, виведений з Euroclear, може сягнути 20 мільярдів євро до 2027 року, за словами чиновників ЄС.

При цьому президент Комісії Урсула фон дер Ляєн закликала використати кошти на військову підтримку, а не на післявоєнну реконструкцію, як передбачалося спочатку.

Зазначається, що ЄС може використати отримані прибутки для закупівлі зброї для України або для інвестування в українську оборонну промисловість.

Водночас плани ЄС не будуть застосовуватися заднім числом, і вже накопичені майже 4 мільярди євро прибутків будуть збережені Euroclear, в основному для покриття судових витрат від судових процесів з Росією.

Понад 50 країн засудили псевдовибори рф на окупованих територіях України ([Слово і Діло](#)).

Понад 50 країн-членів ООН виступили із засудженням спроб росії провести «вибори» на тимчасово окупованих територіях України.

Заяву підписали представники 56 держав.

«Проведення виборів на території іншої держави-члена ООН без її згоди є явним ігноруванням принципів суверенітету та територіальної цілісності. Такі вибори не мають юридичної сили відповідно до міжнародного права», – зазначено у заяві.

Підписанти також закликали інші країни та міжнародні організації не визнавати будь-яку зміну статусу Криму та Севастополя, а також Донецької, Херсонської, Луганської чи Запорізької областей України та «утримуватися від будь-яких дій чи угод, які можуть бути витлумачені як визнання будь-якого такого зміненого статусу».

ЄС посилює тиск на імпортерів російського СПГ, щоб скоротити закупівлі ([Укрінформ](#)).

Європейський Союз поступово посилює тиск на імпортерів російського скрапленого природного газу (СПГ), щоб скоротити закупівлі цього року.

Це є частиною зусиль Європи, спрямованих на перерозподіл поставок і підрич фінансування військової машини президента РФ Путіна після повномасштабного вторгнення в Україну в 2022 році.

Єврокомісар з питань енергетики Кадрі Сімсон повідомила, що вона обговорювала питання зростання поставок СПГ у п'ятницю на зустрічі Енергетичної ради ЄС-США у Вашингтоні.

«Моє послання полягало в тому, що цей рік має принести подальшу відмову від російського експорту. В ЄС ми поступово нарощуємо тиск на європейських гравців з метою скорочення закупівель російського СПГ, і тут знову важлива впевненість у поставках зі США», - сказала вона.

У той час як трубопровідні потоки природного газу з Росії впали до рекордно низького рівня після 2022 року, поставки СПГ зросли.

Уряди країн ЄС отримують новий інструмент для припинення закупівель російського газу після того, як через кілька тижнів набуде чинності закон, який дозволить блокувати такі потоки без застосування санкцій. Цей крок дозволить країнам ЄС тимчасово заборонити російським і білоруським експортерам бронювати інфраструктурні потужності, необхідні для поставок СПГ.

«В останні місяці ми бачили, що Росія зменшила свої доходи, але нам ще потрібно зробити набагато більше, щоб запобігти надходженню російського СПГ на європейські ринки», - констатувала Сімсон.

Військова допомога

Американські інструктори навчали українських офіцерів-викладачів методиці маневрової війни ([Укрінформ](#)).

Українські офіцери-викладачі завершили курс підготовки з ведення маневрової війни та прийняття швидких військових рішень під керівництвом американських інструкторів.

«Курс підвищення кваліфікації з процесу прийняття військового рішення (Military Decision Making Process, MDMP) проходив на базі одного з військових навчальних закладів», - ідеться в повідомленні.

У Міноборони зазначили, що до навчання були залучені експерти компанії Sonata Holding LLC, які є ветеранами військової служби Морської піхоти США і добре знаються на використанні зазначеної методики під час планування бою.

Процес MDMP складає сім взаємопов'язаних кроків, які передбачають: аналіз місії, опрацювання варіантів дій, їх моделювання, порівняння,

визначення, затвердження оптимального варіанту й опрацювання бойового наказу.

«Це методика постійного мозкового штурму та делегування повноважень на нижчий рівень військового управління, а також робота штабів як по вертикалі, так і по горизонталі – за принципами довіри, ініціативи і критичного мислення», - зауважили в Міноборони.

Також зазначається, що маневрова війна і комбіноване застосування нової технологічної зброї дозволяють перемагати навіть більшого за чисельністю противника.

Заступниця міністра оборони Наталія Калмикова:

Ми дуже вдячні американським експертам за співпрацю. Реалізація проєкту на базі військових навчальних закладів дозволить максимально широко розповсюдити цей досвід та знання серед майбутніх офіцерів. Ворог намагається тиснути на нас кількістю. Ми ж маємо підвищувати якість підготовки та перемагати розумом і технологіями.

Греція долучається до коаліції країн, які допомагають Україні з розмінуванням території ([Цензор.НЕТ](#)).

Греція стала ще однією учасницею коаліції країн, які допомагають Україні з розмінуванням території.

Міністр оборони Литви Арвідас Анушаускас:

Ми повинні продовжувати посилати чіткий сигнал про нашу тверду рішучість продовжувати підтримувати Україну

Анушаускас подякував Греції за приєднання до коаліції з розмінування, яку очолюють Литва та Ісландія.

Шольц оголосив про створення коаліції реактивної артилерії великої дальності для України ([Цензор.НЕТ](#)).

Канцлер Німеччини Олаф Шольц анонсував створення коаліції реактивної артилерії великої дальності для України.

За словами Шольца, коаліція із закупівель реактивної артилерії буде сформована в рамках контактної групи Рамштайн.

Крім цього, члени «Веймарського трикутника» домовились про розширення виробництва військової техніки для України.

«Відтепер ми будемо купувати більше зброї для України у всьому світі. Ми розширюватимемо виробництво військової техніки також і шляхом співпраці з партнерами в Україні», – сказав Шольц.

Греція за посередництва Чехії надаватиме військову допомогу Україні ([Укрінформ](#)).

Греція повідомила офіційних осіб Євросоюзу, відповідальних за координацію надання допомоги Україні, що вона цього року зможе поставити Києву боєприпаси через Чехію.

Зокрема, Афіни готові передати українським Збройним силам 2 000 авіаційних ракет Zuni, 180 реактивних снарядів калібру 75-мм, 90 000 протитанкових снарядів калібру 90-мм, 4 мільйони набоїв для стрілецької зброї та 70 американських 155-мм гаубиць M114A1.

Зазначається, що гаубиці надійдуть зі складу грецької армії, оскільки вони «тривалий час вважались непотрібними для оперативних потреб» Греції. Однак M114A1 будуть корисними для ведення українськими військовими боїв на багnistій місцевості. Це буде вже друга партія гаубиць, яку Греція продасть Чехії для подальшої передачі Україні.

Португалія виділить €100 мільйонів на чеську ініціативу щодо закупівлі боєприпасів для України ([Укрінформ](#)).

«Португалія підтримує Україну 100 мільйонами євро на закупівлю великокаліберних артилерійських боєприпасів. Разом з низкою європейських країн ми приєднуємося до чеської ініціативи щодо закупівлі боєприпасів», - йдеться у дописі.

У португальському оборонному відомстві зазначили, що використання цих боєприпасів на полі бою досягло надзвичайно високого рівня, що «робить життєво важливим і терміновим для України отримання додаткових боєприпасів для відповіді на інтенсивніші атаки Росії».

Міноборони Болгарії повідомило про успішну відправку 100 БТРів в Україну ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони Болгарії Тодор Тагарев оголосив про успішну відправку 100 бронетранспортерів в Україну, що стало важливою віхою в підтримці Києва.

За словами міністра оборони Болгарії, процес транспортування бронетехніки розпочався 29 січня, а перша колона з 30 вагонів вирушила 7 березня.

Він також наголосив на важливості подальшої підтримки України, підкресливши, що Болгарія продовжує пильно стежити за ситуацією і підтримувати готовність перед лицем регіональних викликів.

Rheinmetall планує відкрити в Україні щонайменше чотири заводи ([Укрінформ](#)).

Німецький виробник зброї Rheinmetall планує створити в Україні щонайменше чотири заводи. Зазначається, що заводи в Україні будуть виробляти снаряди, військову техніку, порох і зенітну зброю.

Генеральний директор Rheinmetall Армін Паппергер:

Україна зараз є важливим партнером для нас. Тут ми бачимо потенціал у розмірі 2-3 млрд євро (продажів – ред.) на рік.

У компанії заявили, що планують нарощувати виробництво артилерійських снарядів, оскільки європейські союзники України

намагаються збільшити виробництво, щоб забезпечити Києву більше боєприпасів.

Боєприпаси, закуплені за чеською ініціативою, можуть надійти Україні у червні ([LIGA.net](#)).

Боєприпаси, закуплені в країнах, які не є членами ЄС, в рамках чеської ініціативи, можуть прибути в Україну вже в червні.

Радник прем'єр-міністра Чехії з питань національної безпеки Томаш Пояр:

Обіцяні гроші повинні надійти, і контракти повинні бути укладені. Коли контракт буде укладений, знадобиться кілька тижнів, щоб доставити їх (боєприпаси – ред.) в Україну. Починаючи з червня, поставки можуть початися.

Координатори ініціативи очікують, що Росія спробує зірвати постачання боєприпасів в Україну, тому всі деталі намагаються тримати в таємниці.

На сьогодні понад 15 країн взяли на себе зобов'язання фінансувати закупівлю боєприпасів. Серед них Бельгія, Нідерланди, Німеччина, Франція і Норвегія, а також неєвропейські члени НАТО, такі як Канада. Чеська Республіка визначає наявні боєприпаси по всьому світу, а інші країни надають необхідне фінансування. Потім Чехія координує доставку боєприпасів в Україну.

Швеція надасть 30 млн євро на чеську ініціативу із закупівлі боєприпасів для України ([Цензор.НЕТ](#)).

Швеція приєднується до ініціативи Чехії щодо закупівлі боєприпасів для України і виділить на це 30 мільйонів євро.

«Швеція приєднується до чеської ініціативи з постачання Україні вкрай необхідних артилерійських боєприпасів, виділивши 30 мільйонів євро», - йдеться у дописі посольства Швеції у Чехії.

Допомога Україні зброєю: у ЄС схвалили 5 мільярдів євро на 2024 рік ([УНІАН](#)).

Європейський фонд миру, з якого фінансуються поставки зброї Україні, збільшать на 5 мільярдів євро. Відповідне рішення підтримав Комітет постійних представників у Євросоюзі.

Представник ЄС із закордонних справ і політики безпеки Жозеп Боррель:

Послання чітке: ми підтримаємо Україну всіма можливими засобами для її перемоги.

Естонія запропонувала план фінансування на €120 млрд для України ([Цензор.НЕТ](#)).

На думку Естонії, яка шукає понад 100 мільярдів євро для досягнення цієї мети, запозичення на фінансових ринках або виділення коштів з державного бюджету є найкращими способами дати Україні те, що їй потрібно для перемоги у боротьбі з російською агресією.

Постійний секретар Міністерства оборони Естонії Кусті Салм:

Виділення 120 млрд євро на рік на військову допомогу Україні – це приблизна цифра, якої має вистачити Україні для перемоги у війні.

Салм висловив припущення, що частина цієї суми може бути профінансована коштом єврооблігацій, для чого Європейська комісія може залучити кошти з фінансових ринків і використовувати країни ЄС як гарантів.

Упродовж останніх кількох місяців естонські політики й чиновники неодноразово заявляли, що для перемоги України у війні необхідно, щоб західні союзники інвестували 0,25 % свого ВВП у військову допомогу країні, ґрунтуючись на стратегії, розробленій міністерством оборони Естонії.

«Якби понад 50 країн, що входять до коаліції «Рамштайн», яка надає військову підтримку Україні, витрачали такий відсоток, це становило б понад 120 мільярдів євро на рік. З цими грошима до 2025 року Україна досягне такого рівня, що вона зможе протистояти Росії», - наголосив Салм.

Пентагон розкрив вміст нового оборонного пакету для України ([Укрінформ](#)).

США у новому пакеті допомоги Україні виділяють додаткові ракети для HIMARS, артилерійські снаряди різних калібрів, зенітно-ракетне й протитанкове озброєння, інші боєприпаси, а також засоби для технічного обслуговування.

Речник Пентагону генерал Патрік Райдер:

Цей пакет став 55-м траншем допомоги, який оцінюється в \$300 мільйонів та включає можливості для підтримки термінових потреб України в артилерії, протитанковій обороні й ППО.

Він зазначив, що до пакета входять зенітні ракети Stinger, боєприпаси для HIMARS, 155-мм артснаряди, в тому числі фугасні та касетні, а також 105-мм снаряди. Крім того, новий транш включає 84 протитанкові системи, набої для стрілецької зброї, підривні боєприпаси для ліквідації перешкод, а також запасні частини для техніки й інше допоміжне обладнання.

Білий дім оголосив про виділення Україні нового пакету допомоги на \$300 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Радник президента США з питань національної безпеки Джейк Салліван:

Сьогодні від імені президента Байдена я оголошую про виділення надзвичайного пакета допомоги у сфері безпеки на суму \$300 млн зі зброєю та обладнанням для задоволення нагальних потреб України.

Він зазначив, що кошти на нинішній пакет вдалося знайти завдяки економії в контрактах, укладених Пентагоном минулого року на поповнення озброєнь, які вже були відправлені в Україну. Салліван також підкреслив, що це не впливає на боєготовність американських військ.

«Президент наказав своїй команді використати цю економію», - додав радник Байдена.

Він уточнив, що до пакета входить, зокрема, великий транш артилерійських снарядів, а також ракети GMLRS для систем HIMARS.

«Це допомога, якої відчайдушно потребує Україна, щоб утримати лінію оборони в умовах атак з боку РФ та відбити російський наступ, який триває на сході та інших частинах України. Ці боєприпаси дозволять підтримувати українську зброю на деякий час, але лише на короткий період», - наголосив Салліван.

Польща долучиться до чеської ініціативи щодо закупівлі артснарядів для України ([Цензор.НЕТ](#)).

Польща приєдналася до очолюваної Чехією ініціативи щодо закупівлі 800 000 артилерійських снарядів для Збройних Сил України.

Міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський заявив, що уряд Польщі зробить «суттєвий» фінансовий внесок у чеську ініціативу щодо закупівлі боєприпасів для ЗСУ. Яку конкретно суму надасть країна для цих цілей, Сікорський не уточнив.

Данія оголосила новий пакет військової допомоги Україні на \$337 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Уряд Данії оголосив 12 березня, про новий пакет військової допомоги Україні.

За даними Міноборони Данії, загальна вартість пакету становить близько 2,3 мільярда данських крон (337 млн доларів США).

Новий раунд допомоги Данії Україні, зокрема, включає артилерійські системи «Цезар» та боєприпаси.

Президент Володимир Зеленський:

Вдячний **Прем'єр-міністерці Данії Метте Фредеріксен**, уряду й народу Данії за сьогоднішнє оголошення чергового пакету військової допомоги Україні. Це один з важливих результатів нещодавнього візиту пані Прем'єр-міністерки до України та приклад виконання наших спільних домовленостей. Артилерія, міномети та боєприпаси суттєво посилять сили оборони в критично важливий час. Цінуємо всі 16 пакетів оборонної підтримки від нас суму майже 5 мільярдів доларів США.

Чехія знайшла ще 200 тисяч боєприпасів для ЗСУ ([УНІАН](#)).

Чехія може організувати закупівлю ще 200 тисяч артилерійських боєприпасів для Збройних сил України на додаток до обіцяних раніше 300 тисяч одиниць.

Прем'єр-міністр Чехії Петро Фіала:

Я вважаю це великим успіхом. Це ще один доказ того, що Чеська Республіка є повністю активним гравцем у європейській політиці безпеки.

Фіала наголосив, що станом на сьогодні ініціативи закупівлі боєприпасів для ЗСУ в країнах поза межами ЄС приєдналися 18 країн.

Німеччина підготувала вже понад 12 тисяч українських військових у рамках навчальної Місії ЄС ([Укрінформ](#)).

У рамках Місії ЄС з надання військової допомоги Україні (EUMAM) вже понад 12 тисяч українських військовослужбовців пройшли військову підготовку від Федерального міністерства оборони Німеччини.

«Понад 12 000 українських солдатів вже пройшли військову підготовку від Федерального міністерства оборони Німеччини в рамках навчальної місії EUMAM. Серед них захисники, які працюють над німецькими зенітними танками Gerard. Дякуємо за життєву підтримку у важку хвилину», – йдеться в повідомленні.

До організації заходів підготовки військовослужбовців ЗСУ за кордоном залучена коаліція партнерів, яка налічує станом на сьогодні 34 держави. Це – Сполучені Штати Америки, Велика Британія, більшість країн Європейського Союзу, Канада, Норвегія, Австралія, Косово, Північна Македонія, Грузія, Молдова та Албанія. На території цих країн з початку широкомасштабного вторгнення підготовлено близько 170 штабів та підрозділів різних рівнів з-поміж новостворених бригад.

До складу Місії Європейського Союзу з військової допомоги Україні (EUMAM) не входять Угорщина, Австрія, Хорватія, але їхні інструктори також беруть участь у підготовці.

Гуманітарна та фінансова допомога

ЄС перерахує 4,5 млрд євро допомоги Україні наступного тижня ([Цензор.НЕТ](#)).

Перший транш у межах програми Ukraine Facility в розмірі 4,5 мільярда євро Україна отримає наступного тижня.

Єврокомісар із бюджетних питань Йоганнес Ган:

Дуже радий прокласти шлях до першої виплати коштів наступного тижня в межах програми Ukraine Facility.

(...) Ми підтримуємо Україну і цим самим інвестуємо в нашу безпеку. Багато грошей, але ніщо в порівнянні з жертвами українського народу заради Європи.

Швеція передасть Україні 9 гідроциклів ([Цензор.НЕТ](#)).

Уряд Швеції ухвалив рішення щодо передачі Україні дев'яти гідроциклів.

«Уряд вирішив доручити Береговій охороні передати водні мотоцикли Україні. Гідроцикли – це те, що має попит в Україні, і, за даними Берегової охорони, гідроцикли може бути негайно передано Україні в дарунок», - йдеться в повідомленні.

Японія профінансувала закупку 200 скутерів для соцпрацівників в Україні ([Цензор.НЕТ](#)).

Уряд Японії профінансував придбання 200 електроскутерів для надання соціальним працівникам в Україні.

Соцпрацівники 183 громад України отримають для роботи та підвищення мобільності 200 електроскутерів.

Їх розподілили до областей, де соціальні працівники долають значну відстань до людей, яким надають соцпослуги. Йдеться про Дніпропетровську, Житомирську, Запорізьку, Миколаївську, Київську, Одеську, Полтавську, Сумську, Харківську, Херсонську, Черкаську та Чернігівську області.

Закупівля скутерів та їхня доставка до громад стала можлива завдяки Програмі розвитку ООН в Україні та фінансування уряду Японії.

Україна підписала угоду для отримання 6 мільярдів євро від ЄС ([Цензор.НЕТ](#)).

Україна підписала меморандум про взаєморозуміння та кредитну угоду з ЄС, що дозволить отримати 6 мільярдів євро за програмою Ukraine Facility у березні-квітні 2024 року.

Перший віцепрем'єр - міністр економіки Юлія Свириденко:

Незабаром Україна отримає 6 млрд євро у межах Ukraine Facility. Спільно з (міністром фінансів) Сергієм Марченком та (головою НБУ) Андрієм Пишним сьогодні офіційно підписали документи щодо перехідного фінансування у межах Ukraine Facility між Україною та ЄС.

За її словами, це дозволить Україні отримати фінансування ще до офіційного запуску програми Ukraine Facility.

«Ці 6 млрд євро підуть на покриття поточних потреб державного бюджету впродовж березня та квітня цього року. Україна своєю чергою зобов'язується виконати певні реформи, передбачені у Плані на початок 2024 року», – уточнила Свириденко.

Вона додала, що наразі Україна реалізує 5 індикаторів виконання Плану у таких сферах як управління державними фінансами, боротьба з корупцією, розвиток бізнес-середовища тощо. Три індикатори українська влада вже виконала.

«Залишаються ще два кроки, необхідні для отримання перехідного фінансування. Наразі вони перебувають на етапі розробки. Йдеться про приведення у відповідність Державного земельного кадастру та Державного

реєстру речових прав на нерухоме майно, а також заходи щодо підтримки впровадження індустріальних парків як інструменту залучення інвестицій на деокуповані території», – зазначила Свирденко.

У Молдові нині перебуває 115 тис. українців ([Цензор.НЕТ](#)).

Міністр закордонних справ Молдови Міхай Попшой повідомив, що Молдова прийняла понад 1,4 млн українців, які рятувалися від війни, понад 100 тис. залишилися в країні.

«Я можу тільки підтвердити, що Молдова й надалі надаватиме найкращу допомогу 115 000 українських громадян, які все ще перебувають у Республіці Молдова. І ми пишаємося тим, що є маленькою країною з великим серцем, яка прийняла понад 1,4 мільйона українських біженців у Республіці Молдова», - сказав Попшой.

Він зазначив, що за останні два роки Молдова надала Україні 11 пакетів гуманітарної допомоги, останній з яких нещодавно доставили в Миколаївську область.

У Канаді благодійна фундація збрала для України у перший рік війни майже \$60 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Російське повномасштабне вторгнення до України спричинило багаторазове зростання благодійних внесків у Канаді.

Голова Ради директорів Канадсько-української фундації Віктор Гетьманчук:

Десять років тому, коли розпочалася окупація Криму, ми збрали 1,7 млн дол. на допомогу. Наступні роки ми поволі зростали й стабільно збирали по 2-3 млн дол. на рік, які використовували на втілення різних проєктів. Коли ж розпочалося повномасштабне вторгнення, то пожертви злетіли до небес: до кінця року ми отримали близько 60 млн дол., хоча сподівалися лише подвоїти минулорічні показники

Він зауважив, що «в 2022 році пожертви нам приходили вже не лише від малих донорів, а й від інституційних, в тому числі федерального та провінційних урядів».

За його словами, останні два роки КУФ виділяв щомісяця близько 2 млн дол. на різноманітні гуманітарні проєкти. «Утім, у нас залишилося лише близько 10 млн дол., тож темп витрачання довелося знизити, переглянувши всі наші програми», - зауважив він.

USAID передала понад 10 тонн насіння овочів прифронтовим громадам України ([Укрінформ](#)).

Аграрна програма USAID з аграрного і сільського розвитку передала понад 10 тонн насіння овочів для понад 200 тис. домогосподарств прифронтових та деокупованих громад України.

Першу партію насіння до громад Херсонщини та Запоріжжя було відправлено 12 березня.

Директорка Офісу економічного зростання місії USAID Кім Кім Ї:

Ми віримо, що фермери відіграють вирішальну роль у продовольчій безпеці України. В цьому році USAID передає насіння для 200 тис. домогосподарств... Ця підтримка допоможе задовольнити нагальні потреби на деокупованих територіях та зміцнити продовольчу безпеку.

До ініціативи приєдналися міжнародні виробники Gowan Seed, Bayer, Enza Zaden і Syngenta, які пожертвували 10 тонн насіння овочів: моркви, кабачків, дині, томатів, перцю, капусти, цибулі, огірків та цукрової кукурудзи.

Передача насіння здійснюватиметься через місцеві ради під координацією Всеукраїнської асоціації громад, яка реалізує за підтримки Програми USAID АГРО проєкт «Згуртовані громади».

Заступник міністра аграрної політики та продовольства України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Денис Башлик зазначив, що третій рік поспіль посівна кампанія в Україні відбувається у надскладних умовах. За його словами, у деяких випадках це було б неможливо без міжнародної підтримки.

Він нагадав, що у 2022 році через проблеми, пов'язані з війною і окупацією частини територій, на полицях супермаркетів та ринках майже не було українських овочів.

«Але вже у 2023 році, коли, дякуючи ЗСУ, вдалося деокупувати частину Півдня, а підприємства у центральних та західних регіонах перелаштували виробництво, збільшивши площі під овочами, ми мали 29 млн тонн української овочевої продукції. Завдяки цій ініціативі ми вийдемо на той самий показник, а, можливо, і збільшимо його», - спрогнозував заступник міністра.

Данія збудує у Чернігові дитсадок та 410 квартир для людей, які втратили житло ([Укрінформ](#)).

Чернігів залучає найбільшу приватну інвестицію в забудову – Данія збудує 410 квартир та дитячий садок на 200 місць для родин, які втратили житло внаслідок війни.

Виконувач обов'язків міського голови Чернігова Олександр Ломако:

Сьогодні данська сторона має підписати контракт з нашим комунальним підприємством, чим завершить багатомісячну процедуру наших перемовин, які розпочинав ще мер Владислав Атрошенко. Наша мета – залучити найбільшу приватну інвестицію на відновлення Чернігова.

Далі буде виготовлення проєкту (проєктант також визначатиметься на прозорому тендері) та конкурс на вибір забудовника. Це все має відбутися до кінця 2024 року. А вже в лютому 2025 планується старт будівництва. За робочим планом, 7 будинків та дитсадок мають бути завершені до кінця I півріччя 2027 року.

Тимчасовим захистом у ЄС користуються 4,3 мільйона українців (Укрінформ).

Статус тимчасового захисту в країнах ЄС станом на 31 січня мали 4,3 млн осіб, які залишили Україну внаслідок повномасштабного вторгнення росії.

Основними країнами ЄС, які надали українцям статус тимчасового захисту, були Німеччина (1,27 млн осіб, 29,5 % від загальної кількості), Польща (951 560 осіб, 22,1 %) та Чехія (381 190, 8,9 %).

«Порівняно з кінцем грудня 2023 року найбільше абсолютне зростання кількості бенефіціарів спостерігалось в Німеччині (+18 905; +1,5 %), Чехії (+8 155; +2,2 %) та Іспанії (+2 830; +1,5 %)», - йдеться у повідомленні Євростату.

У п'яти країнах ЄС кількість бенефіціарів зменшилася, а саме в Італії (-18 125 осіб; -11,2 %), Польщі (-3 235; -0,3 %), Естонії (-225; -0,6 %), Франції (-205; -0,3 %) та Люксембурзі (-10; -0,2 %).

Станом на 31 січня 2024 року на громадян України припадало понад 98 % бенефіціарів тимчасового захисту. Дорослі жінки становили майже половину (46,1 %) одержувачів тимчасового захисту в ЄС, діти – трохи більше ніж третину (33,2 %), тоді як дорослі чоловіки – трохи більше ніж п'яту частину (20,7 %) від загального числа.

Після російського військового вторгнення в Україну ЄС активував так звану Директиву тимчасового захисту, яка надала українцям, що рятуються від російських бомб, право легально перебувати на території ЄС та отримувати базові соціальні послуги, включаючи охорону здоров'я, освіту та право на працевлаштування. Тимчасовим захистом у ЄС скористалися більше 4 мільйонів українських громадян, переважно жінок і дітей. Згаданий документ діятиме до березня 2025 року, із можливістю продовження.

Україна отримала від партнерів мобільну медлабораторію та 30 «швидких» (Укрінформ).

Протягом минулого тижня Україна отримала як гуманітарну допомогу автівки екстреної медичної допомоги, медичну мобільну лабораторію, медвироби та ліки.

«Ми отримали: автомобілі швидкої медичної допомоги – 30 авто; медичну мобільну лабораторію, обладнання – 4 фури; вироби медичного призначення – 3 палети; лікарські засоби – 1 палета», - йдеться у повідомленні.

Минулого тижня гуманітарна допомога надійшла від уряду Кореї, агенції США з міжнародного розвитку USAID, Урядового агентства стратегічних резервів Польщі, Державного департаменту США.

Словенія передала Україні «швидку», яка обладнана інкубатором для новонароджених (Укрінформ).

Словенія передала третю машину швидкої допомоги для потреб медичної системи України.

«Республіка Словенія передала для потреб медичної системи України третю сучасну машину швидкої допомоги типу С, яка обладнана інкубатором для новонароджених та іншим необхідним медичним устаткуванням для транспортування та надання невідкладної медичної допомоги новонародженим та недоношеним дітям», - йдеться у повідомленні Міністерства охорони здоров'я.

Як зазначили в МОЗ, з початку війни уряд Словенії надав близько 9 млн євро гуманітарної допомоги Україні безпосередньо та через міжнародні організації, у тому числі 2 млн євро на фінансування гуманітарного проекту Президента України Володимира Зеленського «Зерно з України». Допомога, яку Україна отримала до цього моменту, є найбільшою гуманітарною підтримкою Словенії за останнє десятиліття.

Ліва частина гуманітарної допомоги Україні склала медична допомога у формі медикаментів та ліків, медичного обладнання, а також підтримка проектів розвитку, які спрямовані на найбільш вразливі верстви населення, у першу чергу дітей та інвалідів, їх реабілітацію та надання психосоціальної допомоги, зокрема в Одеській та Херсонській областях.

Плани врегулювання. Переговорний процес

Зеленський відреагував на слова Папи Римського щодо «білого прапора» ([Еспресо](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Коли російське зло 24 лютого розпочало цю війну, усі українці стали на захист. Християни, мусульмани, юдеї - всі. І я дякую кожному українському капелану, які - з армією, в Силах оборони. Там, на передовій. Захищають життя й людяність. Підтримують і молитвою, і розмовою, і справою.

Ось що таке церква – з людьми. А не за дві з половиною тисячі кілометрів – десь там займатись віртуальним посередництвом між тим, хто хоче жити, і тим, хто хоче тебе знищити.

Франциск своєю ідеєю про необхідність України піти на переговори порушив тему, яку в Європі не наважуються обговорювати – Politico ([Антикор](#)).

«Пропозиція Папи порушила токсичну для союзників Києва тему. Але час поговорити настане», – пише видання Politico.

Деякі країни Центральної Європи дуже емоційно ставляться до ідеї мирної конференції. Вони, як і раніше, бояться, що стануть наступними, як тільки ми поступимося Путіну», — пояснив Politico європейську реакцію чиновник ЄС.

Але окремо деякі в європейських адміністраціях визнають, що переговори, можливо, необхідні. «Ми маємо бути реалістами. У певний момент нам доведеться почати говорити про мир і, можливо, навіть про відмову від частини території України», - сказав урядовець із ЄС.

«Зло має капітулювати», - президент Латвії відповів на «білий прапор» від Папи Франциска ([Еспресо](#)).

10 березня президент Латвії Едгарс Рінкевичс відреагував на заяву Папи Римського Франциска щодо того, що Україна повинна мати відвагу підняти білий прапор та почати переговори з Росією

Коментуючи заяву Папи Франциска щодо того, що Україна повинна мати відвагу підняти білий прапор та почати переговори з Росією, Рінкевичс зауважив, що це зло має капітулювати (...).

У Ватикані прокоментували слова Папи Франциска про мирні переговори для України ([Укрінформ](#)).

Керівник пресслужби Ватикану о.Маттео Бруні, коментуючи нещодавнє суперечливе висловлювання Папи Франциска про пошук миру для України, заявив 9 березня, що переговори ніколи не є капітуляцією.,

За словами Бруні, Папа в інтерв'ю швейцарському телеканалу підхопив образ «білого прапора, запропонований журналістом, щоб позначити припинення військових дій, перемир'я, яке мало б бути досягнуте завдяки мужності вести переговори».

Папа підтвердив свою «глибоку прихильність» до українського народу й закликав усі сторони «створити умови для дипломатичного вирішення в пошуках справедливого й тривалого миру», сказав керівник пресслужби (...).

«Розчаровані словами понтифіка»: Україна викликала представника Ватикану через «білий прапор» від Папи Франциска (Еспресо).

11 березня апостольського нунція в Україні Вісвальдаса Кульбокаса запросили до Міністерства закордонних справ через висловлювання Папи Римського Франциска щодо того, що «Україна повинна підняти білий прапор та почати переговори з Росією»

Вісвальдасу Кульбокасу повідомили, що в Україні розчаровані словами Понтифіка щодо «білого прапору» та необхідності «проявити хоробрість і вести переговори» з агресором.

В МЗС зазначили, що замість закликів, які легалізують право сильного і заохочують його до подальшого нехтування нормами міжнародного права, від Папи очікувалися б сигнали у бік світової спільноти про необхідність негайного об'єднання сил для забезпечення перемоги добра над злом, а також апеляції до нападника, а не до жертви.

Особливо наголосили в МЗС на тому, що Україна як ніхто інший прагне миру, який має бути справедливим і заснованим на принципах Статуту ООН та Формули миру, запропонованої президентом України Володимиром Зеленським.

Католицька церква теж не без помилок: Бербок та Мерц розкритикували заяву папи про мирні переговори (Дзеркало тижня).

Глава МЗС Німеччини зазначила, що спочатку варто побачити все на власні очі.

Міністерка закордонних справ Німеччини Анналена Бербок різко розкритикувала звернення Папи Римського Франциска до України із закликом до переговорів із Росією під «білим прапором», підкресливши, що не «зрозуміла» його позицію (...).

Вона додала, що спілкуючись із українськими дітьми, які постраждали від війни, вона запитує себе: «Де Папа? Папа має знати про ці речі», – та підкреслила, що федеральний уряд намагається «щодня покласти край цій жахливій драмі, і ми щодня бачимо, що вигадуються ще гірші речі» (...).

Голова німецької партії Християнсько-демократичний союз Фрідріх Мерц також розкритикував заяви Папи Франциска.

«Навіть як член католицької церкви - я не поділяю це. Я вважаю, що це в корені неправильно», - сказав він на прес-конференції в Берліні у понеділок.

Він додав, що здивований такими заявами: «Ви можете побачити в історії: католицька церква теж не вільна від помилок».

Дуда прокоментував слова Папи Франциска: Росія не може перемогти в Україні ([Укрінформ](#)).

Президент Польщі Анджей Дуда, коментуючи висловлювання Папи Римського Франциска про те, що Україна має набратися сміливості підняти «білий прапор» і бути готовою до переговорів з Росією, сказав:

Росія не може перемогти в Україні, тому що російський імперіалізм, який сьогодні загрожує всій Європі, особливо Центрально-Східній Європі, але також усій Європі і, як наслідок, світу, має бути зупинений.

У ЄС після заяви Папи Римського наголосили на необхідності справедливого миру для України ([Укрінформ](#)).

Європейський Союз прагне миру в Україні, але цей мир має бути справедливим і враховувати інтереси України, яка є жертвою російської агресії.

Речник ЄС Пітер Стано:

Дозвольте мені нагадати, якою є позиція ЄС. Мир залежить від руху рукою однієї людини, і це - Володимир Путін. Він продовжує розпалювати війну щодня. Ми хочемо справедливого миру, який враховуватиме (інтереси) жертви війни, і це – Україна.

У Держдепі прокоментували заяви Папи Римського: США підтримують право України на захист ([Укрінформ](#)).

Речник Держдепартаменту США Метью Міллер:

Очевидно, ми підтримуємо право України на захист.

Міллер також підтвердив позицію Сполучених Штатів щодо підтримки Формули миру, запропонованої Президентом України, а також зусиль Києва, спрямованих на мирне припинення війни.

«Але це вимагає, щоб Володимир Путін припинив атаки та спроби захопити українські території, претендувати на них та утримувати їх, а також погодився на переговори. Але він поки не висловив бажання зробити це», - зауважив представник Держдепу.

Ердоган переконаний, що мирні плани не принесуть результату в Україні, якщо до їх обговорення не долучиться РФ ([Еспресо](#)).

Президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган вважає, що мирні переговори щодо війни в Україні не будуть результативними, якщо в них не буде задіяна Росія.

За словами очільника Туреччини, його країна доклала всіх зусиль, аби забезпечити мир в Україні, проти якої РФ понад два роки тому розпочала повномасштабну агресію. Проте водночас він вважає, що мирні плани не принесуть результату в Україні, якщо до обговорення не долучиться РФ.

Ердоган зазначив, що Туреччина веде діалог з двома сторонами, нагадавши про візит українського лідера Зеленського в країну та майбутній приїзд президента Росії Володимира Путіна (...).

У Ватикані знову намагаються виправдати Папу Римського за слова про «переговори під білим прапором» ([Дзеркало тижня](#)).

Цього разу заявляють, що агресор має припинити вогонь.

Держсекретар Ватикану П'єтро Паролін, який є найближчим кардинал-соратником Папи Римського, спробував вчергове виправдати останнього за слова про «необхідність переговорів під білим прапором», сказані в контексті російсько-української війни. Зокрема, в інтерв'ю *Cortiere della Sera* він заявив, що першим етапом переговорів має бути припинення вогню з боку країни-агресорки РФ (...).

Він наголосив, що у жодному разі не можна забувати про контекст. За словами держсекретаря Ватикану, у відповідь на поставлене Папі Римському питання той заявив про переговори та «зокрема, про мужність переговорів, яка не є капітуляцією» (...).

У відповідь на питання, чи є шанси досягти дипломатичного рішення, держсекретар Ватикану зазначив, що оскільки ці рішення залежать від людської волі, то така можливість залишається завжди (...).

Папа Франциск закликав до молитви проти війни та знову згадав про переговори ([Українські національні новини](#)).

Папа Франциск засудив усі війни і закликав до загальної молитви проти божевілля війни, не коментуючи безпосередньо свою попередню суперечливу заяву про те, що Україна має підняти «білий прапор» для переговорів з агресором.

Папа Римський Франциск виступив із засудженням усіх війн, через кілька днів після того, як викликав роздратування Києва та коаліції підтримки України, запропонувавши Україні мирні переговори з російським агресором.

Після жорсткої критики його заяви про підняття «білого прапора» під час війни в Україні, Папа Франциск не прокоментував суперечку. Але у середу 13 березня, на традиційній загальній аудієнції глава Католицької Церкви закликав до загальної молитви проти війни (...).

Путін заявив про готовність до мирних переговорів, але назвав цинічні умови ([ТСН](#)).

Кремль хоче, аби гарантії були прописані.

Президент-диктатор РФ Володимир Путін заявив, мовляв, Кремль готовий до мирного врегулювання війни в Україні. Втім, лише з урахуванням окупованих територій, а також - з гарантіями для Москви.

Про це кремлівський «фюрер» заявив в інтерв'ю росЗМІ.

(...) З його слів, «можливі переговори - не пауза для переозброєння Києва, а серйозна розмова з гарантіями безпеки для Москви».

Путін заявив, мовляв, нікому не вірить. Саме тому РФ потрібні гарантії. Окрім того, наголосив «фюрер», гарантії мають бути прописані».

Путін проговорився про цілі війни проти України, - Bild ([УНІАН](#)).

Під «переговорами» з Києвом Путін має на увазі не що інше, як капітуляцію України.

Журналісти видання звернули увагу на уривок інтерв'ю російського президента Володимира Путіна пропагандисту Дмитру Кисельову, у якому він сказав: «Зараз вести переговори тільки тому, що у них патрони закінчуються, якимось безглуздо з нашого боку».

Оглядач Bild Пилип П'ятов висловив думку, що «одне це речення ясно дає зрозуміти: Путін використовує кожну військову слабкість для нападу і досягнення цілей - знищення України і поневолення українського народу».

«Це викриває мислення диктатора і наївність тих політиків, які вірять у мирні переговори з РФ», - підкреслив журналіст.

Пятов зазначив, що наразі Україна зазнає невдач на кількох фронтах через те, що отримує недостатньо зброї і боєприпасів, і, за логікою деяких політиків, за таких умов Путін має бути готовим до переговорів. «Але російський диктатор дотримується зовсім іншої логіки. Під «переговорами» Путін насправді має на увазі не що інше, як капітуляцію України», - пояснив оглядач.

Заступник головного редактора Bild Пауль Ронцхаймер:

Це відповідь усім, хто продовжує вимагати від України та Заходу кроків, щоб зробити переговори можливими. Незважаючи на невдачі 2022 року, коли його війська не змогли взяти Київ і він втратив території на сході та півдні, мета Путіна НІКОЛИ не змінювалася: Путін хоче знищити Україну за рахунок ще більшої кількості своїх військ і військової економіки, позбавити її існування, стерти культуру. Що стосується Заходу: якщо ми не зможемо зробити більше, рано чи пізно Путін досягне цієї мети. Зараз час грає на його користь.

«Увійшов у сад, в який його ніхто не кликав»: Боррель про заклик Папи Римського до України підняти білий прапор ([Еспресо](#)).

Верховний представник Європейського Союзу із зовнішньої політики та політики безпеки Жозеп Боррель прокоментував слова Папи Римського про те, що Україна повинна мати сміливість «підняти білий прапор» і почати переговори з Росією.

Боррель прокоментував слова Папи Римського додавши, що згадував про них у своїй промові в Раді безпеки ООН на початку тижня (...).

Верховний представник ЄС вжив іспанську ідіому, що означає «накликати на себе біду».

Також він акцентував, що час допомагати Україні, а не «запрошувати до капітуляції».

Мирні переговори між Росією та Україною: ось що говорять на Заході ([Новини Н](#)).

Перед початком російського вторгнення в Україну багато європейських лідерів заривали голови в пісок і відмовлялися визнавати загрозу війни, що насувається. Зараз, коли цей конфлікт розміняв уже третій рік, вони не наважуються говорити про мир.

І коли папа римський Франциск 9 березня висловив думку про те, що необхідні переговори, оскільки Україна не змогла вигнати російські війська зі своєї території, він порушив питання, яке майже ніхто в європейських центрах влади не хотів обговорювати. Крім того, його пропозиція прозвучала у вкрай болісний для Києва момент конфлікту.

Мабуть, Україна сьогодні у найвідчайдушнішому і найгіршому становищі, ніж будь-коли. Довгоочікуваний торішній контрнаступ не призвів до рішучого прориву, а Росія просувається вперед. Тим часом, перспективи західної підтримки, насамперед американської, раптом стали вкрай невизначеними.

Колишній президент Дональд Трамп, пред'явив свої претензії на Білий дім і досить впевнено йде до нового президентського терміну, а в європейських країн закінчуються боєприпаси. За таких обставин Папа римський поставив питання, яке, напевно, неодноразово повторюватиме багато хто в наступні місяці: чи не настав час серйозно подумати про переговори з Володимиром Путіним?

Таке питання, навіть поставлене неофіційно та в приватному порядку, викликало страх і жах у багатьох західних чиновників, у яких POLITICO взяв інтерв'ю для написання цієї статті (...).

«Київські лідери мали б вести переговори до того, як Москва вирішить знищити українців»: маніпуляції іноземних ЗМІ за 15 березня ([Еспресо.TV](#)).

Центр протидії дезінформації опублікував добірку фейків і маніпуляцій, які іноземні ЗМІ продукували 15 березня

За версією ЦПД при РНБО України, 15 березня іноземні ЗМІ запустили один фейки та дві маніпуляції.

Маніпуляція: Американське видання The National Interest написало: «Замість того, щоб чіплятися за ілюзію, що недолуга українська армія якимось чином подолає чисельну і технологічну перевагу російських військових і звільнить російські анклави на сході України або в Криму,

київські лідери мали б вести переговори зі своїми російськими колегами про припинення вогню до того, як Москва вирішить просто знищити українців».

Маніпуляція: «Скільки ще українців принесуть у жертву заради збереження «авторитету» натовських розпалювачів війни», - заявив канадський журналіст Аарон Мате.

Дезінформація: Американська журналістка Ізабель Фіорелла заявила: «Їм (Росії, – ред.) обіцяли Мінські угоди, їм обіцяли, що НАТО не буде розширюватися, і все це було порушено Заходом».

Президент Чехії вважає, що компроміс між Україною та Росією наразі неможливий ([Укрінформ](#)).

Президент Чехії Петр Павел вважає, що наразі неможливо собі уявити, що Україні та Росії вдасться домовитися про припинення конфлікту.

«Усі пропозиції Росії досі були фактично диктатом. Кремль представив свій список умов, котрі він як агресор не має права виставляти», - заявив Павел.

Чеський лідер висловив думку, що війна в Україні закінчиться або поразкою однієї зі сторін, або виснаженням та усвідомленням того, що ніхто не зможе повністю досягти своїх цілей. За його словами, може настати момент, коли Москві та Києву стане ясно, що продовження конфлікту означає лише нові видатки, страждання та втрати без надії на успіх.

Утім, вважає Павел, може пройти ще багато часу, перш ніж ситуація дійде до такої точки, а втрати обох сторін - як в економічному плані, так і кількість жертв - вже дуже вагомі. «Ситуація починає негативно проявлятися, у тому числі і в Росії», - констатував президент Чехії.

Плани повоєнного відновлення України

Промисловість Чернігівщини відновилася на 80% - обласна адміністрація ([Укрінформ](#)).

За підсумками 2022 року промисловість області зменшила виробництво майже на чверть, сільське господарство - на 20%, експорт скоротився майже на 40%, а будівництво, крім об'єктів відновлення, практично припинилося.

Директорка департаменту економічного розвитку Чернігівської ОВА Олександра Хомик:

Попри такий стан, економіка не лише втрималася, а й з 2023 року почала зростати порівняно з 2022-м. Маємо й реалізацію більш як 40 інвестиційних проєктів, переважно у сільському господарстві. Щодо відновлення промисловості: зростання є, але рівня 2021 року поки не досягнуто (за оцінками, близько 80% від нього).

За словами директорки департаменту економічного розвитку, із 60 пошкоджених підприємств роботу відновили 95%.

«Важливо те, що бізнес залишається на території області - релокація не стала масовим явищем», - наголосила Хомик.

Вона зазначила, що значно постраждала зовнішньоекономічна діяльність. Обсяги експорту скоротилися на Чернігівщині до 75% від рівня 2021 року, імпорту - до майже 58%.

Деяко змінилася структура експорту; поступово збільшується частка продуктів з високою доданою вартістю, зокрема жирів та олій.

Поблизу Тернополя відкрили для проїзду відремонтований міст ([Укрінформ](#)).

«42-метровий шляхопровід через залізницю на трасі Р-41 Обхід Тернополя відкрито для руху. Нещодавно завершили асфальтування правої частини мосту», - йдеться у повідомленні Служби відновлення та розвитку інфраструктури у Тернопільській області.

Ремонт аварійної споруди розпочали торік у вересні, а вже у грудні відремонтований лівий проїзд відкрили для проїзду.

Міст перебував у аварійному стані, востаннє його ремонтували понад 40 років тому. Служба відновлення ініціювала невідкладний ремонт через високий ризик руйнування та численні пошкодження.

Джерелом фінансування робіт став залишок коштів, виділених у 2022 році Європейським інвестиційним банком.

€Оселя: вже 8 тисяч українських родин взяли кредити на купівлю житла ([Укрінформ](#)).

Заступниця міністра економіки України Надія Бігун:

Кредити на придбання житла за програмою «Оселя» взяли вже 8 000 українських родин загалом на 12,2 млрд грн. Лише з початку 2024 року було видано 1650 таких кредитів на майже 3 млрд грн, 25% з них - для придбання квартир у забудовника, або в будинках, що зводяться. Тобто все більше українців надають перевагу житлу так званого першого продажу, а не вторинному ринку.

Зокрема, минулого тижня українці отримали за програмою «Оселя» 173 кредити на 282 млн грн, серед яких: кредити під 3% отримали 90 військовослужбовців та силовиків, 24 педагоги, 9 медиків та 4 науковці, кредити під 7% отримали 39 українців без власного житла, 2 ВПО та 5 ветеранів.

Найчастіше кредити брали для придбання житла на вторинному ринку (134 кредити), в той же час 31 українець взяв кредит на купівлю квартири у забудовника, 8 - квартири в будинку, який зводиться.

До «Армії відновлення» за півтора року залучили понад 100 тисяч українців ([Укрінформ](#)).

За півтора року дії проєкту «Армія відновлення» було видано майже 102 тисячі направлень для участі тимчасово безробітних українців у суспільно корисних роботах з відбудови країни. Загалом вони заробили понад 670 млн грн.

Перший віцепрем'єр-міністр - міністр економіки Юлія Свириденко:

Проєкт «Армія відновлення» ми запустили півтора року тому, щоб фінансово підтримати людей, які тимчасово втратили роботу, та залучити їх до відбудови країни. Ми надаємо їм можливість долучитись до виконання суспільно корисних робіт і отримувати за це оплату. Це тимчасова робота, але маємо багато прикладів, коли завдяки участі в проєкті українці отримували пропозиції від роботодавців та переходили в статус постійно зайнятих осіб. Загалом учасники «Армії відновлення» заробили за виконання суспільно корисних робіт понад 670 млн грн.

За програмою «Відновлення» вже 1214 родин отримали нове житло ([Укрінформ](#)).

Голова Комітету Верховної Ради з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Олена Шуляк:

Програмі «Відновлення» вже рівно рік, як вона почала працювати, з моменту ухвалення у другому читанні відповідного закону, який підписав Президент. Якщо говорити про кількість сімей, які скористалися житловими сертифікатами і отримали нову домівку, то станом на сьогодні вже 1214 таких сімей отримали (нове житло – ред.).

За словами Шуляк, станом на сьогодні при органах місцевого самоврядування створено понад 600 комісій, які обробляють ці заяви.

Народна депутатка поінформувала, що наразі вони зафіксували понад 10 тисяч поданих заяв по всій Україні на отримання житлових сертифікатів.

«Із них понад 4 тисячі було сформовано (житлових сертифікатів – ред.). Але розуміємо, що це ще невелика кількість тих людей, які подають такі заяви. І хочу звернутися до українців, які користуються такою програмою: вони мають обов'язково право власності на своє житло зареєструвати у Держреєстрі речових прав», - розповіла Шуляк.

Вона підтвердила, що якщо та чи інша людина, навіть якщо вона вже отримала житловий сертифікат, хоче дочекатися звільнення окупованої території, то вона може відтермінувати придбання житла до того часу, як територія буде звільнена від росіян.

«Є єдине обмеження – коли вже людина скористалася сертифікатом, і придбала нову домівку, то така нова домівка не може продаватися протягом 5 років. Це таке обмеження, яке ми вводили спеціально, щоб люди максимально все ж таки залишалися в Україні, працювали тут, купували тут житло для себе», - сказала народна депутатка.

За програмою «Відновлення українцям вже виплатили 24 мільярди на ремонт житла (Укрінформ).

Українці отримали у межах програми «Відновлення» 4 млрд грн на термінові та капітальні ремонти пошкодженого внаслідок війни житла.

«Держава виплатила 4 млрд грн на ремонт пошкоджених внаслідок війни домівок. Понад 43 тисячі українців отримали ці кошти в рамках державної допомоги на ремонти – «Відновлення», - йдеться у повідомленні пресслужби Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури.

Загалом по допомогу звернулося трохи більше 78,5 тисяч людей. Найбільше заяв надійшло з Харківської, Київської, Донецької, Миколаївської та Херсонської областей.

Крім того, з 1 січня 2024 року державну компенсацію за повністю знищене житло — житлові сертифікати — отримали вже 4250 українців. 1260 з них вже придбали нове житло. Середня сума одного житлового сертифікату становить 1,8 млн грн.

У Бородянці завершили відновлення ліцею, який майже повністю зруйнували росіяни (Укрінформ).

У Бородянці завдяки допомозі уряду Литви завершили відновлення ліцею №1, який був майже повністю зруйнований російськими окупантами на початку повномасштабного вторгнення.

Начальник Київської обласної військової адміністрації Руслан Кравченко:

У Бородянці завершили відновлення ліцею №1, який був майже повністю зруйнований російськими окупантами на початку повномасштабного вторгнення. Відбудувати заклад допоміг уряд Литви.

Він зазначив, що до війни тут навчалися понад 500 дітей.

За його словами, будівля ліцею була знищена на 80%. Зокрема, вибиті вікна, двері, пошкоджені опорні конструкції, стіни, системи водо- та електропостачання, опалення. В закладі було 26 кабінетів. Кілька з них вигоріли вщент, повністю знищена матеріально-технічна база ліцею.

Кравченко запевнив, що заклад реконструювали згідно із сучасними нормами та вимогами. Для безпеки навчального процесу побудовано комфортне укриття площею 1000 м². (...).

Голова КОВА повідомив, що вартість реконструкції ліцею та облаштування укриття понад 370 млн грн.

«Ми вдячні нашим міжнародним партнерам, які активно допомагають відбудовувати освітні заклади Київщини. Це не перший проєкт реалізований урядом Литви. Крім ліцею в Бородянці, був відновлений дитячий садочок в Ірпені. Литва також планує і надалі допомагати нам у цьому процесі. Литва – наш стратегічний партнер, який не словом, а ділом довів свою підтримку. Дякуємо Уряду та громадянам Литви», – додав Кравченко.

«Відновлення»: жителям Житомирщини виплатять понад €100 мільйонів на придбання житла (Укрінформ).

Жителям Житомирщини, чиє житло було зруйноване внаслідок обстрілів російських військ, виплатять понад €100 мільйонів на придбання нових осель у межах програми «Відновлення».

«Наразі в Житомирській області власникам 99 осель вже сформовані житлові сертифікати для придбання житла у забудовника чи на вторинному ринку на загальну суму €108,3 мільйона та одну грошову компенсацію для відбудови приватного житлового будинку на власній земельній ділянці на суму €1,2 мільйона. Також комісіями ухвалені 19 рішень про відмову у виплаті компенсації за зруйноване житло», - йдеться у повідомленні Житомирської ОВА.

Зазначається, що жителі області вже використали 13 житлових сертифікатів для придбання житла на загальну суму €19,1 мільйона. Зокрема, у Житомирській громаді купили дев'ять осель, а в Березівській, Оліївській, Коростенській та Малинській громадах - по одній.

Від початку повномасштабного вторгнення на території Житомирської області пошкоджено майже 5 000 об'єктів, із яких 87% - житловий фонд.

Внутрішньополітична повістка США та Україна

Питання допомоги Україні

11.03

Майже \$2 мільярди на протидію РФ і підтримку України - у США оголосили бюджетний запит на 2025 рік ([Укрінформ](#)).

Адміністрація США оголосила бюджетний запит на 2025 фінансовий рік, який передбачає \$1,5 млрд на протидію агресії РФ, близько пів мільярда на підтримку України – крім масштабного пакета, який перебуває в Конгресі США.

«У бюджетному запиті президента на 2025 фінансовий рік передбачено \$1,5 мільярда доларів на протидію агресії Кремля. Передбачені для України \$482 мільйони, разом із додатковим запитом у сфері нацбезпеки, допоможуть економічному відновленню України, посилять її стійкість і здатність захищатися від повномасштабного вторгнення РФ та забезпечать прогрес реформ, необхідних для вступу в ЄС», - зауважили в Держдепі.

При цьому уточнюється, що \$482 млн включають допомогу у сферах економіки, безпеки, охорони здоров'я та інших напрямках.

Зокрема, \$250 млн виділятиметься на підтримку економіки та розвитку реформ в Україні, громадянського суспільства, верховенства права та чесності виборів. Це також включає програми для стимулювання економічного зростання, зміцнення енергобезпеки, підтримки євроінтеграції України, відновлення критично важливих послуг.

Близько \$95 млн передбачені на допомогу в секторі безпеки. На програми охорони здоров'я виділяється \$71 мільйон. Ще \$66 млн зарезервовані на інші види допомоги у сфері безпеки, такі як підтримка цивільної безпеки, верховенства права, а також на розмінування та нерозповсюдження зброї масового знищення.

Проект бюджету на 2025 фінансовий рік передбачає виділення коштів для України, не пов'язане із запитом на додаткове фінансування потреб нацбезпеки, який перебуває на розгляді Конгресу США.

У частині проекту державного бюджету – 2025 щодо протидії агресії РФ передбачено виділення \$999 млн для Європи, Євразії та Центральної Азії. Це має на меті посилити стійкість союзників і партнерів, просувати демократичні реформи, протидіяти дезінформації РФ, покращити доступ громадян до неупереджених ЗМІ. Крім того, кошти підуть на зміцнення енергетичної та кібербезпеки, стабілізацію економіки постраждалих від конфлікту регіонів.

Окремо проєкт бюджету містить понад \$204 млн для зовнішнього військового фінансування. Це включає \$150 млн для Європейського та Євразійського регіонального операційного підрозділу, \$9,75 млн для кожної з країн Балтії (Естонія, Латвія та Литва) і \$25,0 млн для Грузії. Ці програми нарощуватимуть спроможність членів Альянсу та партнерів захищатися від загарбницької війни Путіна в регіоні та допомагати членам Альянсу заповнювати матеріали та засоби, надані Україні.

12.03

Держдеп про заяви Орбана: Ми повинні підтримувати Україну (Укрінформ).

Офіційний Вашингтон підтвердив необхідність надалі допомагати Україні в її протистоянні агресії РФ. Україна зазнала втрат на полі бою за останні тижні, яких могло і не бути, якби США продовжили допомогу.

Речник Державного департаменту США Метью Міллер:

Я не коментуватиму цей візит (Віктора Орбана до резиденції Дональда Трампа – ред.) або ці заяви, але скажу, що, як ви добре знаєте, позицією чинної адміністрації, позицією Сполучених Штатів продовжує бути те, що ми повинні підтримувати Україну.

Він підкреслив, що Україна зберігає здатність продовжувати боротьбу, в тому числі, в умовах, коли республіканці в Конгресі США затягують з ухваленням нової допомоги українцям. Однак, зазначив він, Україна зазнала втрат на полі бою за останні тижні, яких могло і не бути, якби Сполучені Штати продовжили допомогу та надали боєприпаси ЗСУ.

Представник Держдепу вкотре звернувся із закликом до Конгресу США ухвалити запит на додаткове фінансування потреб національної безпеки.

США готують новий оборонний пакет для України на \$400 мільйонів – Reuters (Укрінформ).

Адміністрація президента США Джо Байдена готується оголосити про виділення нового пакету військової допомоги для України, який може сягнути \$400 мільйонів.

«Це перший такий крок за кілька місяців, оскільки додаткові кошти для Києва залишаються заблокованими лідерами республіканців у Конгресі», - зазначається в повідомленні Reuters із посиланням на двох американських чиновників.

Держдеп США про ідею надати Україні допомогу в кредит: Не найкращий крок (LIGA.net).

Речник Держдепартаменту США Меттью Міллер:

Ми не вважаємо, що обтяження України мільярдами доларів зовнішнього боргу у той час, коли вона намагається підняти свою економіку, – що саме по собі є найправильнішим шляхом для неї, – стати на ноги й

почати захищати себе без допомоги від інших країн – це найкращий крок на цей час.

Ідею позичити гроші Україні, а не давати їх на безоплатній підставі, підтримує Дональд Трамп.

Після того як він вперше про це заговорив, республіканці в Палаті представників почали розробляти новий проект допомоги, який пропонує виділяти гроші у вигляді кредиту.

Лідер республіканців у Сенаті Мітч Макконнел закликав колег у Палаті не придумувати нові проекти, а підтримати той, що вже пройшов Сенат. «Це єдиний спосіб швидко отримати підтримку для українців та ізраїльтян», – цитує Макконнела агентство Reuters.

Якщо Палата представників проголосує інший варіант, його доведеться заново розглядати в Сенаті. «А навіть найпростіша річ у Сенаті може зайняти тиждень. У нас немає на це часу», – сказав він.

Демократи в Палаті представників США хочуть обійти Джонсона в голосуванні за допомогу Україні ([Українська правда](#)).

Демократи в Палаті представників США готують спробу обійти спікера-республіканця Майка Джонсона, щоб змусити його поставити на голосування пакет допомоги Україні, Ізраїлю та Тайваню на суму 95 мільярдів доларів.

Речник конгресмена, котрий є провідним демократом у комітеті з питань регламенту Палати представників, Джима Макговерна заявив, що у вівторок вранці він підготував так звану петицію про звільнення (discharge petition), яка може змусити Палату представників проголосувати, якщо вона набере 218 підписів, та розпочав збір підписів.

Макговерн подав 15 лютого законопроект, що може бути використаний як засіб для подання петиції.

Раніше повідомляли, що у Конгресі США може початися збір підписів за те, щоб поставити законопроект про допомогу Україні та іншим партнерам на голосування в Палаті представників в обхід спікера Майка Джонсона.

Перед цим Джонсон зірвав двопартійний пакет підтримки України, запропонований Сенатом, але залишив двері відкритими для нового двопартійного пакета зовнішньої допомоги, де конгресмен від республіканців Майк Маккол взяв на себе провідну роль у спробах доопрацювати пропозицію про новий проект та досягти консенсусу серед однопартійців, щоб ухвалити пакет до кінця березня або у квітні.

Водночас ЗМІ повідомили, що Джонсон та голови ключових комітетів Палати представників від республіканців, які займаються питаннями національної безпеки, працюють над розробкою власного пакету допомоги Україні.

Спікер Палати представників США заявляв, що законопроект про додаткове фінансування України розглянуть, щойно буде вирішене питання з фінансуванням федерального уряду.

Джонсон несе особисту відповідальність за зрив допомоги Україні, на кону тисячі життів — Туск ([LIGA.net](https://luga.net)).

Прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск заявив, що спікер Палати представників США Майк Джонсон несе особисту відповідальність за нездатність схвалити продовження допомоги Україні. Про це він сказав під час візиту до Вашингтона, цитує його Reuters.

За його словами, від Джонсона залежить доля мільйонів осіб та тисячі життів.

Він зазначив, що допомога Україні — це не «якась політична сутичка, яка має значення лише на американській політичній сцені».

«Нездатність пана Джонсона ухвалити позитивне рішення буде коштувати тисячі життів. Він несе за це особисту відповідальність», – сказав Туск.

На зустрічі з президентом США Джо Байденом Туск та президент Польщі Анджей Дуда закликали Джонсона рухатися вперед із голосуванням за продовження підтримки України.

13.03

Салліван про новий пакет допомоги для України: Цього недостатньо ([Українська правда](https://ukrainiantruth.com)).

Радник з нацбезпеки США Джейк Салліван прокоментував надання нового пакету військової допомоги для України на 300\$ млн від Білого дому. За його словами, цей пакет не замінить і не має затримати критичну потребу схвалити двопартійний законопроект про національну безпеку.

Салліван зазначив, що це «допомога, якої відчайдушно потребує Україна, щоби утримати позиції від атак Росії та відбити російський наступ, який триває на сході та в інших частинах України».

За його словами, ці боєприпаси забезпечать роботу української зброї на певний час, лише на короткий період: «Цього геть недостатньо аби задовольнити потреби України на полі бою і це не вбереже Україну від того, що в найближчі тижні у неї можуть закінчитися боєприпаси. (...). Само собою, що цей пакет не замінить і не має затримати критичну потребу схвалити двопартійний законопроект про національну безпеку. Палата представників мусить ухвалити двопартійний додатковий запит на фінансування пріоритетів національної безпеки якомога швидше».

Держдеп прокоментував пропозиції в Конгресі надати Україні допомогу як кредит ([Європейська правда](https://europeantruth.com)).

Речник Держдепартаменту США Метью Міллер:

Ми не вважаємо, що обтяжувати Україну мільярдним зовнішнім боргом, коли вона намагається відродити свою економіку, – а це, зрештою, найкращий спосіб для неї, щоб стати на власні ноги та захистити себе без допомоги інших країн – є доречним кроком у цей час.

ЗМІ повідомили, що спікер Палати представників США Майк Джонсон та голови ключових комітетів Палати представників від республіканців, які займаються питаннями національної безпеки, працюють над розробкою власного пакету допомоги Україні.

Серед пропозицій, що обговорюють, – розглядати частину невійськової допомоги як вид кредиту, заявили голова Комітету у закордонних справах Палати представників Майк Маккол та сенатор від республіканців Ліндсі Грем.

За словами Маккола, цей план також може мати «щедру систему погашення», щоб допомогти Україні.

Своєю чергою, сенатор-республіканець Ліндсі Грем вважає, що висловлена найімовірнішим кандидатом у президенти від республіканців Дональдом Трампом ідея про перетворення частини допомоги Києву на кредит допоможе розблокувати Палату представників.

14.03

Лідер меншості в Палаті представників озвучив дедлайн для схвалення допомоги Україні ([РБК-Україна](#)).

Лідер демократичної меншості у Палаті представників Конгресу США Гакім Джеффріс заявив, що нижня палата має ухвалити законопроект щодо фінансової допомоги для України максимум до кінця наступного тижня.

Конгресмен висунув спікеру Майку Джонсону і парламентарям чіткий дедлайн для ухвалення пакету фінансової допомоги Україні на оборонні потреби.

«Час біжить, і ми маємо довести двопартійний законопроект національної безпеки до кінця перед тим, як ми покинемо місто в наступну п'ятницю, 22 березня - перед тим, як ми покинемо місто. Було б безвідповідально поступити інакше», - сказав Джеффріс.

Екс-голова Палати представників Ненсі Пелосі також звернулася до спікера Джонсона щодо законопроекту про допомогу. «Веди, слідуй або відійди з дороги», - сказала вона.

Пентагону запропонували змінити моніторинг оборонної допомоги, що надається Україні ([РБК-Україна](#)).

Управління звітності уряду Сполучених Штатів Америки (GAO) представило для Міністерства оборони рекомендації стосовно забезпечення відстеження та належного використання обладнання американського виробництва, що надається Україні в рамках оборонної допомоги.

У документі вказано, що з лютого 2022 року Штати надали Україні понад 40 мільярдів доларів безпекової допомоги, включаючи «безпрецедентну кількість обладнання». Також у звіті зазначається, що на доставку військового обладнання від Пентагона в Україну подекуди потрібні

тижні, разом з тим у відомства немає чітких вказівок щодо відстеження даних поставок, і «дані про доставку можуть бути неточними».

Також в управлінні звертають увагу, що оборонне відомство змінило свій підхід до моніторингу обладнання, що відправляється в Україну.

Відповідно, GAO передало Міноборони США вісім рекомендацій з метою переконатися, що все обладнання відстежується та використовується належним чином. Серед іншого, йшлося про те, що департамент має покращити точність даних про доставку та оцінити свій підхід до моніторингу кінцевого використання в Україні.

Крім того, управління попросило Пентагон розробити процес, який допоможе регулярно оцінювати та підвищувати точність даних про доставку, та розробити письмові вказівки, які б задокументували «ролі та обов'язки».

Своєю чергою в Міноборони Штатів погодилися з п'ятьма рекомендаціями та частково погодилися з іншими двома. Проте Пентагон «забракував» рекомендацію агентства про те, що йому слід уточнити вказівки щодо документування ймовірних порушень кінцевого використання.

Палата представників США розблокує допомогу Україні, але із суттєвими відмінностями, - Джонсон ([РБК-Україна](#)).

Палата представників США розблокує законопроект про допомогу Україні. Однак документ суттєво відрізнятиметься від пакета зовнішньої допомоги в розмірі 95 млрд доларів, який Сенат ухвалив минулого місяця.

Речник Палати представників США Майк Джонсон повідомив сенаторам, що Палата представників скерує пакет допомоги Україні до Сенату, але висловив ідею зробити його програмою позики або кредитування, щоб американські платники податків не викладали десятки мільярдів доларів без будь-яких очікувань повернення, за словами сенаторів, які брали участь в обговоренні.

Джонсон також хоче включити до законопроекту щось подібне до закону REPO for Ukrainians Act, автором якого є представник Майк Маккол, який би дозволяв конфіскацію російських суверенних активів і внесення коштів від ліквідованого майна до Фонду підтримки України.

Примітно, що Джонсон не сказав, чи буде такий пакет допомоги Україні включати жорсткі реформи прикордонної безпеки, наприклад, формулювання «Залишайтеся в Мексиці», яке зустрине опір з боку демократів Сенату.

США не зможуть виділити новий пакет допомоги, останній був «унікальним випадком», - Пентагон ([РБК-Україна](#)).

Заступниця офіційного представника Пентагону Сабріна Сінгх назвала виділення Україні останнього пакета допомоги на 300 млн доларів «унікальним випадком».

Також чиновниця додала, що військова допомога Україні пов'язана з необхідністю екстреної підтримки ЗСУ.

За словами Сінгх, у Пентагоні немає даних про можливість його повторення.

У Білому домі відреагували на нову ідею спікера Джонсона щодо допомоги Україні ([РБК-Україна](#)).

Білий дім віддає перевагу законопроекту про допомогу Україні, який раніше вже був підтриманий Сенатом США. Він передбачає 60 млрд доларів підтримки для Києва.

Координатор зі стратегічних комунікацій Ради національної безпеки США Джон Кірбі:

Ми вважаємо, що той законопроект, який було ухвалено в Сенаті, дуже добре відповідає нашому сильному бажанню продовжувати підтримувати Україну. Він добре відповідає потребам оборони України, а також потребам оборони Ізраїлю та іншим питанням нашої національної безпеки в усьому світі.

Також він заявив, що Білий дім продовжить закликати спікера Палати представників Майка Джонсона винести цей законопроект на розгляд і проголосувати за нього.

Кірбі впевнений, що в Палаті представників є сильна двопартійна підтримка цього законопроекту про допомогу Україні.

Заступниця спікера Пентагону Сабріна Сінгх:

Я знаю, що в Конгресі тривають переговори. Не буду забігати наперед цього. Зараз нам потрібне додаткове фінансування. Такій країні, як Україна, яка переживає війну, я думаю, буде дуже важко повернути ці кредити.

16.03

Туск - спікеру Джонсону: Подивіться на Одесу, які вам ще потрібні аргументи? ([Укрінформ](#)).

Глава польського уряду Дональд Туск закликав спікера Палати представників Конгресу США Майка Джонсона подивитися на результати російського теракту в Одесі та пришвидшити голосування за пакет американської допомоги для України.

«Подивіться на Одесу, спікере Джонсоне. Скільки аргументів ви ще потребуєте, щоб прийняти рішення?» - написав Туск.

В результаті ракетного удару по Одесі 15 березня 21 людина загинула, ще понад 70 осіб отримали поранення.

Вибори президента США - 2024

У разі повторного обрання на посаду президента США, Дональд Трамп виступатиме проти будь-якої підтримки України у війні із Росією ([Укрінформ](#)).

Про це заявив **прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан** після зустрічі із Трампом:

«Трампа не дасть жодного цента на україно-російську війну, тож війна припиниться, оскільки зрозуміло, що Україна самостійно не здатна вистояти», - сказав Орбан.

На його переконання, «якщо американці не даватимуть зброї та грошей й так само європейці, то війна припиниться». «А якщо американці не даватимуть грошей, європейці самостійно не здатні фінансувати цю війну, тому війна завершиться», - зазначив угорський прем'єр-міністр.

Орбан додав, що умови припинення війни й підтримки безпеки у Європі це – «інше питання». За його словами, спершу треба встановити мир, й «Трампа має методи досягнення цього».

Трампа шукає шляхів, аби зірвати перший кримінальний процес проти себе – ЗМІ ([Укрінформ](#)).

Експрезидент США Дональд Трамп шляхом маніпуляцій з поняттям недоторканності прагне зірвати початок кримінального процесу, пов'язаного з виплатою винагороди порнозірці.

«Трампа заявив, що поняття президентської недоторканності вимагає повного скасування обвинувачень проти нього в інших кримінальних справах», - зазначається в повідомленні The Hill,

Команда юристів ексглави Білого дому посилається на те, що Верховний суд США має заслухати усні аргументи щодо президентської недоторканності 25 квітня. Рішення в цьому питанні, ймовірно, буде ухвалено до кінця червня.

У судових документах, поданих у понеділок, адвокати Трампа заявили, що сторона обвинувачення представила суду докази, «які мають на увазі концепцію офіційних дій у цілях президентського імунітету».

Новий хід команди юристів Трампа схоже, спрямований на те, щоб відтермінувати судові розгляди і в інших кримінальних справах, вказує видання.

Байден зібрав достатньо делегатів, аби стати кандидатом у президенти від Демпартії ([Укрінформ](#)).

Президент США Джо Байден отримав достатню кількість делегатів для висунення кандидатом від Демократичної партії на президентських виборах.

Аби стати кандидатом від Демпартії, потрібно було зібрати 1968 делегатів.

У вівторок увечері Байден подолав цей бар'єр, коли почали надходити результати внутрішньопартійних виборів у штатах Джорджія, Міссісіпі, Вашингтон, на Північних Маріанських островах, а також від демократів, які проживають за кордоном.

На цьому тлі Байден виступив із заявою, у якій розкритикував «кампанію злоби, помсти й відплати, яку проводить Трамп і яка загрожує самій ідеї Америки».

«Зараз перед виборцями стоїть вибір щодо майбутнього цієї країни, – сказав чинний глава Білого дому. – Чи піднімемося ми й захистимо нашу демократію - чи дозволимо її зруйнувати? Чи відновимо ми право вибору й захистимо наші свободи - а чи дозволимо екстремістам їх відібрати?».

Суд відхилив прохання Трампа про закриття справи щодо секретних документів (РБК-Україна).

14 березня федеральний суддя відхилив прохання Дональда Трампа про закриття кримінальної справи за звинуваченням у незаконному володінні секретними документами.

Рішення окружного судді штату Флорида Айлін Кеннон було винесено через кілька годин після слухання, на якому його адвокати стверджували, що головне звинувачення у справі є занадто розпливчастим.

Суддя Кеннон постановила, що це питання «заслуговує на серйозний розгляд», але не повинно вирішуватися на даний момент.

Другий термін Трампа буде схожий на перший, але в «турборежимі» - спікер Джонсон (Укрінформ).

Спікер Палати представників США республіканець Майк Джонсон вважає, що в разі обрання президентом Дональда Трампа його другий термін буде дуже схожим на перший, тільки в режимі «турбо».

«Трамп засвоїв багато болючих уроків під час свого першого терміну» – сказав він. Ідеться, зокрема, про те, що ліберальні бюрократи в урядових установах «можуть працювати проти нього».

Тож другий термін Трампа, за словами спікера, буде схожий на перший, але в режимі «турбо».

«Те, чого ми досягли за перші два роки його президентства, вражає» – заявив Джонсон, назвавши себе першим справді «протрампівським» республіканським лідером у Конгресі.

Він також розповів про свої пріоритети на посаді спікера Палати представників (яку обіймає майже п'ять місяців), якщо Трамп буде переобраний, і республіканці матимуть більшість у Конгресі.

Зокрема, Джонсон зосередиться на боротьбі з нелегальною імміграцією, підвищенні тарифів на китайські товари, скороченні податків, збільшенні розробки нафтових і газових свердловин та скасуванні регуляторних норм.

Коментарі зарубіжних політиків

11.03

[\(Європейська правда\)](#)

Президент Чехії Петр Павел переконаний, що якщо війська НАТО здійснюватимуть підтримку безпосередньо на території України, це не порушуватиме жодних міжнародних норм.

За словами чеського президента, необхідно чітко розрізняти розгортання бойових військ і можливе залучення військ до певної «допоміжної» діяльності, в якій НАТО вже має досвід.

«Слід пам'ятати, що після анексії Криму та окупації частини Донбасу, яка по суті була агресією, хоча і в набагато менших масштабах, ніж сьогодні, на території України діяла тренувальна місія НАТО, яка свого часу включала понад 15 країн і налічувала близько 1000 осіб», – нагадав Павел.

Він зазначив, що з точки зору міжнародного права і Статуту ООН «ніщо не заважало б військам країн-членів НАТО» допомагати на території України.

На запитання, чи підтримав би він залучення військ НАТО для безпосередньої підтримки України на її території, Павел відповів, що не відкидає дискусії з цього питання.

«Якби ми могли домовитися з союзниками, що, наприклад, замість того, щоб тренувати українських солдатів на території країн-членів НАТО і перекидати тисячі військових, скажімо, до Польщі чи Чехії, було б набагато логічніше перекинути кілька десятків інструкторів на українську територію і там тренувати українських солдатів», – сказав він.

[\(Укрінформ\)](#)

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Наша підтримка для України залишається значною та має продовжуватися. Президент Путін розпочав цю війну, він може завершити її сьогодні. Але Україна не може цього зробити. Тому що здача не означає миру. Ми маємо продовжувати зміцнювати Україну та показати Путіну, що він не досягне того, чого прагне на полі бою, але має сісти за стіл переговорів та шукати рішення, де Україна визнається та залишається суверенною незалежною державою.

Він зауважив: два роки тому, коли Путін розпочав агресію, він хотів отримати менше НАТО на своїх кордонах та прагнув знищити Україну. Але отримав протилежне. НАТО є більшим та сильнішим, а Україна є ближчою до членства в НАТО, ніж будь-коли раніше.

«Ми стоїмо на боці українців. Союзники продовжують оголошувати про надання нової допомоги на мільярди доларів, включаючи найбільший пакет від Швеції, що містить боєприпаси, засоби протиповітряної оборони та бойові танки», - додав Столтенберг.

«Україна стане союзником в НАТО. Питання не «якщо», а «коли». Україна зараз є ближчою до членства, ніж будь-коли. Це також демонструє, яку велику стратегічну помилку зробив президент Путін, коли вдерся до України. Його головною метою було заборонити Україні зближення з НАТО і з ЄС. Він вимагав від НАТО якогось зобов'язання, що Альянс не буде розширюватися надалі на будь-яку країну в Європі. Він отримав протилежне. Він має більше присутності НАТО у східній частині Альянсу, Фінляндія і Швеція є повноправними членами, і Україна є ближчою до членства, ніж будь-коли», - зауважив генсек НАТО.

([Українформ](#))

Міністр закордонних справ ФРН Анналена Бербок не виключає можливості «кільцевого обміну» з Великою Британією щодо постачання Україні ракет великої дальності.

«Це був би варіант. Ми обговорюємо це, довірливо», — сказала глава МЗС, коментуючи пропозицію свого британського колеги Девіда Кемерона, за якою Німеччина могла би передати Великій Британії ракети Taurus, а та, своєю чергою, передала б Україні додаткові Storm Shadow.

Водночас Бербок дала зрозуміти, що підтримує постачання власне Taurus в Україну. Вона зазначила, що під час свого візиту в Україну влітку дуже чітко сказала, що Україні потрібна далекобійна зброя з огляду на «мінний пояс» на сході країни. На уточнення модераторки, чи малися на увазі також Taurus, підтвердила: «У дужках: також Taurus».

([Українформ](#))

Папа Римський Франциск сказав, що Україна повинна мати «відвагу підняти білий прапор» і бути готовою вести переговори.

Речник федерального уряду Німеччини Штеффен Гебештрайт:

Як ви розумієте, канцлер не поділяє думку Папи в цьому питанні.

Він також зауважив, що в Берліні взяли до уваги не лише заяву понтифіка, але й роз'яснення Ватикану щодо неї, спробу розтлумачити слова Папи.

«Правдою є те, що Україна захищається проти агресора та має для цього широку міжнародну підтримку», - сказав Гебештрайт.

Він нагадав, що російський президент вирішив не дотримуватися будь-яких правил і міжнародного права і веде протизаконну війну проти України.

([Українська правда](#))

Папа Римський Франциск сказав, що Україна повинна мати «відвагу підняти білий прапор» і бути готовою вести переговори.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Якщо ми хочемо досягти мирного довготривалого вирішення (війни в Україні. – Ред.) шляхом переговорів, то шлях до нього лежить через надання військової підтримки Україні.

Він додав, що «те, що відбувається за столом переговорів, нерозривно пов'язане із силою на полі бою».

На питання, чи означають його слова, що наразі не час говорити про «білі прапори» для України, генсек Альянсу відповів: «Зараз не час говорити про капітуляцію українців. Це буде трагедією для українців. Це також буде небезпечно для всіх нас».

[\(Українська правда\)](#)

Міністр закордонних справ Литви Габріелюс Ландсбергис закликав усіх, хто хоче знати, як виглядає російський «мир», подивитися український документальний фільм «20 днів у Маріуполі».

«Цей фільм є обов'язковим до перегляду для всіх, хто хоче знати, як виглядає російський "мир", а після перегляду стає зрозуміло, чому Україна ніколи не складе зброю», – написав Ландсбергис у мережі X.

[\(Українська правда\)](#)

Президент Франції Емманюель Макрон виступив із пропозицією відправити західні війська в Україну.

Міністр оборони Словаччини Роберт Каліняк:

Ми хочемо відправити війська в Україну замість того, щоб подумати про всіх біженців з України, яких ми захищаємо, яким ми даємо місце для життя, роботи тощо. Є група, яка відповідає українському закону про мобілізацію. Я думаю, що це найбільша допомога українським військовим, якщо у них буде достатньо людей.

За словами Каліняка, під дію українського закону про мобілізацію підпадають близько 300 тисяч українців, які виїхали за кордон після початку війни – звідки міністр узяв це число, він не уточнив.

«Ми повинні дозволити фактично цим молодим українським хлопцям, які перебувають у периметрі закону, тобто не молодшим і не старшим, не дітям, матерям і всім іншим, а тим, хто може, служити просто в українській армії», – вважає голова Міноборони Словаччини.

12.03

[\(Європейська правда\)](#)

Канцлер Німеччини Олаф Шольц відкинув ідею обміну ракетами з Великою Британією, щоб Україна могла отримати більше далекобійної зброї:

Я чітко висловився. Моя робота як канцлера, як глави уряду – бути точним і не викликати жодних хибних очікувань. Мої відповіді є достатньо чіткими.

Він також повторив, що не хоче передавати українцям систему озброєнь Taugus без німецької перевірки системи наведення, для якої, на його думку, потрібна німецька присутність в Україні.

Шольц також заявив, що побоюється, що Німеччина може бути втягнута у війну.

(Укрінформ)

Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн:

Ситуація на кордоні Ізраїлю з Ліваном продовжує бути вибухонебезпечною. Іран, який є патроном для ХАМАСу, продовжує підживлювати регіональну напругу, наприклад, шляхом підтримки терористів-хуситів в Ємені. Вони (іранці – ред.) продовжують підживлювати російську війну проти України. Дозвольте мені додати, що ми готові відповісти додатковими санкціями у тому випадку, якщо Іран надасть балістичні ракети для Росії, про що нещодавно повідомлялося.

(Укрінформ)

Уповноважена Бундестагу в справах бундесверу Ева Хегль:

Бундесвер має дефіцит танків і зенітних систем, боєприпасів та запчастин, санітарних матеріалів тощо. За останні 2 роки, протягом яких Німеччина надає підтримку Україні, необхідного армійського матеріалу стало ще менше». Крім того, торік інструктори бундесверу підготували в Німеччині 10 тисяч українських солдатів, - за її словами, це велике навантаження.

Водночас у німецьких військових є повне розуміння необхідності підтримувати Україну. «Всі наші солдати абсолютно чітко усвідомлюють необхідність підтримати Україну всім, чого вона потребує, і вони бачать це як свою місію, її підтримують на всі 100 відсотків», - запевнила Хегль.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Франції Габріель Аттал, виступаючи в Національній Асамблеї, сказав:

Якщо Україна програє, ми теж програємо. Україна спостерігає за нами, але і Росія також. Вона хоче розділити нас, підірвати наші принципи і наші цінності. Тому це голосування є важливим.

Проголосувати проти - це поставити під сумнів роботу Франції та її союзників за останні два роки. Це означає дати Путіну всі сигнали, на які він сподівається. Це означає, що Франція повертається спиною до своєї історії.

Прем'єр згадав про історію Франції під час Другої світової, сказавши, що «утриматися від голосування - значить втекти»; зрадити те, що було для французів найдорожчим з 18 червня 1940 року – «дух руху Опору».

Щодо військової допомоги, Аттал заявив, що Франція візьме участь у масовій закупівлі снарядів, запропонованій чеськими союзниками, а також перелічив готовність «виробляти до 3000 снарядів на місяць для України», доставити 150 безпілотників, 100 дистанційно керованих боєприпасів і 6 гармат «Цезар» упродовж найближчих тижнів.

Він також нагадав депутатам французького парламенту, що перемога Росії стала б прямою загрозою продовольчій та енергетичній безпеці світу та спричинила б «катаклізм для купівельної спроможності французів».

Атталъ завершив свій виступ вигуком українською «Слава Україні!» під оплески депутатів.

([Укрінформ](#))

Президент Франції Емманюель Макрон виступив із пропозицією відправити західні війська в Україну.

Глава МЗС Польщі Радослав Сікорський:

Я думаю, що ідея президента Макрона полягала в тому, щоб зробити Путіна невпевненим у тому, що ми будемо робити. Я думаю, що президент Макрон вважає, що ми трохи самі себе відлякували, коли говорили, що будемо робити, а що ні, і це допомагало Путіну. Маючи справу з таким рішучим і запеклим противником, добре було б примусити його до оборони.

За словами глави МЗС РП, якщо Україна переможе в цій війні, то це буде «кінцем Російської імперії», але якщо Захід дозволить завоювати Україну, то Росія використає потенціал України проти НАТО.

Звертаючи увагу на заклик Папи Римського Франциска до України про готовність підняти «білий прапор» щодо ведення переговорів з Росією Сікорський підкреслив, що до відваги завершити війну понтифік повинен закликати Росію.

«Я вважаю, що дуже важливо пам'ятати, хто агресор, а хто жертва» - підкреслив Сікорський.

([ТСН](#))

Міністерка оборони Чехії Яна Чернохова зазначила, що хоча Україна і не є членом НАТО, вона є ключовим союзником і веде найважчу боротьбу з російською агресією.

«Ми самі знаємо зі своєї історії, що таке окупація ворожою державою. Тому я вважаю своїм моральним обов'язком не допустити, щоб інші пережили цей досвід», – зазначив міністерка оборони.

Чернохова закликала надати Україні всіляку підтримку, щоб вона вистояла у своїй справедливій боротьбі за свободу, суверенітет і територію. Зокрема, забезпечити зброєю та боєприпасами, продовжити навчання українських військових.

«Росія пропонує тільки капітуляцію, тортури і поневолення. Ми не повинні нав'язувати цей мир Україні», – додала чеська міністерка.

Також вона наголосила, що війна в Україні є останнім попередженням про те, що Чехія не повинна недооцінювати свою оборону. На думку міністерки, приклад України також показує, що крім професійної армії життєво важливо мати достатні виробничі потужності.

«Україна власною кров'ю виграє нам час, щоб якнайшвидше привести свою оборону в порядок, а не покладатися лише на інших, як ми звикли одразу після вступу до Альянсу. Де-факто ми уже живемо в конфлікті... Не йдеться про конвенціональні бойові дії як у минулому столітті, але ми уже

втягнуті до якогось конфлікту через кібератаки, які здійснює Росія», – сказала Чернохова.

(Укрінформ)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Вже більше двох років ми є свідками грубого порушення міжнародного права постійним членом Ради Безпеки, який свідомо розпочав агресивну війну проти суверенної держави, проти України, безпеку якої він мав би гарантувати. З початку цієї війни, яка є атакою на Хартію ООН, Європейський Союз виявив солідарність з Україною, надав їй виключну економічну, фінансову та військову допомогу.

Він підкреслив, що підтримка України з боку ЄС - «не лише справа збереження фундаментального принципу міжнародного права - територіальної цілісності суверенних держав, але також відображує рішучість європейців захистити нас всіх проти небезпеки, яку зараз несе Росія для нашого миру й безпеки».

«Не знаю, чи потрібно плакати або сміятися, коли чуєш, що Росія, саме Росія, - говорить, що Європейський Союз є агресивним блоком. Саме та країна, яка розпочала найбільшу військову агресію нашого часу, вважає ЄС агресивним блоком. Чи хтось з вас відчуває, що він був атакований ЄС? На як багато країн ми скидаємо бомби? Відверто, я сприймаю це із сарказмом, - що саме Росія вважає нас агресивною силою», - сказав Боррель.

Також він нагадав: нещодавно «один такий кандидат на «переобрання», президент Путін» пояснював, чому Гітлер вдерся у Польщу. «Мовляв, Польща так багато зашкодила Гітлеру, що він, бідний, не мав іншого вибору, ніж вдертися до неї. Безумовно, за такої інтерпретації історії не дивно, що нині Європейський Союз може розглядатися як агресивна сила», - додав Боррель.

«Безумовно, ми підтримуємо Україну. Тому що переконані, що ця країна має право на існування, і вона має право захищати себе. Що зараз там відбувається – відкрита агресія. Це було визнано більшістю країн ООН під час голосування Генеральної Асамблеї. Я, зрозуміло, не очікую, що Росія буде захищати верховенство міжнародного права, або відстоювати принципи суверенітету та територіальної цілісності, коли я бачу, що наразі відбувається в Україні», - наголосив Боррель.

Він зауважив, що не збирається вступати у рукопашний бій з Росією, але підкреслив, що для ЄС підтримка України є шляхом підтримки фундаментального принципу територіальної цілісності країн. Євросоюз переконаний, що дипломатичні канали мають завжди залишатися відкритими, оскільки всі війни завершуються, принаймні, станом «не війни».

«Але коли чуєш як ті, хто відповідає за Росію, говорять, що війна буде продовжуватися, поки вони не досягнуть своїх військових цілей, ми вважаємо, що зараз не час для того, щоб припинити підтримку для України, і це не час для України піднімати білий прапор капітуляції. Тому що вона

(Україна – ред.) вже заплатила надто багато, - у вимірі життів та у вимірі добробуту, у вимірі зруйнованої інфраструктури, внаслідок бомбардувань, якими він (Путін – ред.) намагається завершити цю війну, неповажаючи принципи Хартії ООН», - підкреслив високий представник ЄС.

Він наголосив: ЄС виступає за мир. Має бути мир, але це має бути справедливий мир, з повагою до тих принципів, які мають захищати всі члени РБ ООН.

(Укрінформ)

Глава уряду Польщі Дональд Туск на початку зустрічі з Джо Байденом у Білому сказав:

Папа Іван Павло II сказав, що без незалежної Польщі не може бути справедливої Європи. Сьогодні я можу сказати, що без сильної Польщі не може бути безпечної Європи. Я також можу сказати, що не може бути справедливої Європи без вільної та незалежної України.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск:

Пів Європи досі торгує з Росією та Білоруссю, а багато компаній, зокрема й польські, успішно обходять санкції. Тому що чомусь ніхто не зацікавлений, аби їх дотримуватися з усією силою. Санкції повинні перестати бути фіктивними.

Він зазначив, що заморожених російських активів вистачило б Україні для ведення переможної війни.

На запитання, чому ці активи не вдається використати, Туск зауважив: «Якраз у тих столицях, де чути гучні, проукраїнські слова, коли доходить до справи (наприклад, коли ми говоримо: давайте заберемо ці російські активи і передамо їх Україні), виявляється, що є якісь проблеми».

13.03

(Укрінформ)

Президент Польщі Анджей Дуда під час візиту до Вашингтона сказав:

Сьогодні Україні потрібно переконатися, що Путін не виграє війну. Ми - народ, який кілька разів був поневолений Росією. Якщо Росія виграє війну в Україні, вона нападе ще раз. Він (Путін – ред.) нападатиме на інші держави. Ось чому їх (росіян – ред.) потрібно зупинити. Вони мають бути заблоковані. Вони мають бути покарані.

Коментарі Дуди прозвучали після того, як він разом із прем'єр-міністром Польщі Дональдом Туском відвідав Білий дім у критичний момент війни в Україні, яка намагається відбити російське вторгнення. США, Польща та інші союзники України намагаються надати Києву додаткову допомогу, оскільки війна триває вже третій рік, а запаси зброї в країні скорочуються, зазначає Bloomberg.

Дуда, який у вівторок також зустрівся зі спікером Палати представників республіканцем Майком Джонсоном, заявив, що наголосив американським законодавцям на необхідності протистояти загрозі з боку Росії.

(...). Відповідаючи на запитання про те, як він переконає членів НАТО збільшити свої внески, Дуда навів як приклад первісний опір відкриттю переговорів про вступ України до Європейського Союзу відразу після початку російського вторгнення. «Через 2-3 місяці вони вже говорили зовсім інші речі», - заявив Дуда.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Фінляндії Петтері Орпо:

Росія продовжує скоювати воєнні злочини в Україні, вона перейшла на воєнну економіку. Росія, очевидно, готується до тривалого конфлікту із Заходом та є постійною та екзистенційною загрозою для Європи. Якщо ми, як об'єднана Європа, не зможемо відповісти на цей виклик, наступні роки будуть наповнені небезпекою та загрозою атаки. Ми маємо наростити нашу допомогу для України зараз, щоб дозволити їй перемогти у цій війні, і водночас розвинути наші власні оборонні спроможності та здатність захищати себе. .

Він зауважив, що перед європейськими лідерами наразі постає важливе завдання – відкинути будь-який песимізм та продемонструвати «зразкове лідерство» у допомозі Україні та у зміцненні власних оборонних спроможностей. За словами Орпо, вже минув час, коли «всі мають прокинутися».

На переконання фінського прем'єра, однією із складових такої підтримки мають стати зусилля із допомоги Україні просуватися європейським шляхом, оскільки у поточних умовах розширення ЄС є геополітичною необхідністю та питанням безпеки. Україна продемонструвала здатність захистити себе, і рішучість народу України до такого спротиву російській агресії залишається високою. Стійкість та рішучість українців стала величезним викликом для російського керівництва, сказав він.

«Підтримка України є не лише моральним імперативом, це також стратегічна необхідність. Ціна російського успіху могла б набагато перевищити інвестиції на підтримку України. Лише уявіть собі, що може трапитися, якщо Росія досягне успіху. Кожен євро, який витрачений на підтримку України сьогодні, є нижчою ціною у порівнянні з витратами, якщо Росія переможе», - наголосив Орпо.

Він зауважив, що ЄС вже багато зробив у цьому напрямку, але має бути зроблено ще більше. Україна мужньо б'ється з агресором і заслуговує на справедливий та тривалий мир на її власних умовах, підкреслив Орпо. За його словами, Євросоюз має необхідні ресурси, щоб підтримати Україну у цій битві. Спільне рішення щодо створення Українського фонду (50

мільярдів євро на 2024-2027 роки – ред.) на рівні всіх 27 країн було важливим досягненням. Наступним кроком, за словами фінського лідера, має бути результат у збільшенні виробництва боєприпасів, виділення додаткового фінансування для Європейського фонду миру та створення в його межах фонду з підтримки України - так швидко, як це можливо.

Орпо зазначив, що Фінляндія виконує свою частину цієї роботи та вже суттєво збільшила обсяги виробництва боєприпасів. Фінський прем'єр закликав всі країни-члени зробити те саме.

«Важливо також визнавати, що військові спроможності Росії є обмеженими попри її спроби приховати цей факт. Росія не є непереможною. Ми подолаємо цей виклик, якщо ми об'єднаємо наші ресурси. Ми маємо фінансові засоби і зараз маємо продемонструвати наші політичні зобов'язання. Самовдоволення надалі не є варіантом. Наше колективне майбутнє залежить від нашої спроможності визнати та відповісти на загрози, що виходять від агресивної та мілітаристської Росії», - додав прем'єр-міністр Фінляндії.

([LIGA.net](#))

Президент Франції Емманюель Макрон виступив із пропозицією відправити західні війська в Україну.

Президент Литви Гітанас Науседа:

Я вітаю ідею направлення місій на українську територію і все ще вважаю, що ми повинні обговорювати її. (...) найкраще було б, якби всі одностайно погодилися з необхідністю цього і дуже добре оцінили розвідувальну та іншу інформацію.

Він також підкреслив, що страх перед можливою реакцією Кремля не може бути визначальним фактором в ухваленні європейського рішення.

«Якщо ми почнемо говорити, що Володимиру Путіну не сподобається те чи інше, – ми ніколи не ухвалимо рішення. І саме тому я вчора сказав і президенту [Макрону], і засобам масової інформації, що ми повинні припинити малювати для себе червоні лінії», – зазначив президент Литви.

Він наголосив, що, «малюючи червоні лінії», Захід допомагає російському диктатору, який «починає думати, що він може контролювати й маніпулювати».

([Українська правда](#))

Словацький прем'єр-міністр Роберт Фіцо сказав, що не змінить своєї думки щодо війни в Україні через позицію чеського візаві Петра Фіали – який ініціював призупинення двосторонніх урядових консультацій.

Він висловив обурення критикою у свій бік, назвавши її «речами, які не належать до нормальної, сучасної дипломатичної лексики».

Водночас Фіцо запевнив, що йому небайдужі чесько-словацькі відносини: «Відносини між чехами і словаками є занадто цінною річчю, щоб

хтось утилітарний з якихось вузьких політичних міркувань ставив їх під загрозу».

Зрештою прем'єр Словаччини сказав, що його уряд продовжуватиме суверенну зовнішню політику. На його думку, Україна, яка вже більше двох років протистоїть повномасштабному вторгненню Росії, потребує «припинення вогню і мирних переговорів».

14.03

(Укрінформ)

Міністри закордонних справ Чехії та Польщі Ян Ліпавський і Радослав Сікорський опублікували спільну статтю.

У ній глави дипломатичних відомств наголосили на необхідності довгострокових інвестицій у безпеку, які створять настільки потужний інструмент стримування, що справить враження на Володимира Путіна та його посіпак. Для цього, на думку міністрів, спершу треба негайно допомогти Збройним силам України.

«Українські воїни сміливі та рішучі, але ж вони не можуть бути надлюдьми», – підкреслили Ліпавський та Сікорський.

У цьому контексті слід поповнити Європейський фонд миру на 5 мільярдів євро у 2024 році, закупити артилерійські снаряди з джерел і країн, які знайшла чеська ініціатива, а також використати російські заморожені активи, перелічили глави МЗС.

«Усе це – кроки не до ескалації конфлікту, а до його припинення. Вони не «спроковують» Путіна, а допоможуть його жертві. А можливо, й самій Росії. Треба бути свідомими того, що ця агресія Кремля – не що інше, як остання колоніальна війна в Європі», – підсумували вони.

(РБК-Україна)

Лідер французької партії «Національне об'єднання» Марін Ле Пен:

Українській нації ми зобов'язані висловити нашу повагу і нашу підтримку. Напавши на Україну, РФ спровокувала війну на порозі ЄС і найдраматичнішу за останні 20 років геополітичну кризу.

Політик також додала, що війна Росії проти України «неминуче закінчиться переговорами». За її словами, мета Франції та її союзників має полягати в тому, щоб, «коли прийде час, Україна опинилася в найбільш сприятливій ситуації для відновлення своєї територіальної цілісності».

Водночас Ле Пен та її партія утрималися від голосування за Угоду про безпеку, укладеної між Україною та Францією в лютому цього року.

(РБК-Україна)

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг підкреслив, що українцям «вистачає мужності, їм не вистачає боєприпасів».

«Разом ми здатні забезпечити Україну всім необхідним. Нам потрібно проявити політичну волю, щоб зробити це», - заявив генсек.

Столтенберг підкреслив, що країни НАТО повинні «копати глибоко і швидко», оскільки зволікання призведе до «реальних наслідків на полі бою».

«Це критичний момент. Буде серйозною історичною помилкою дозволити (російському диктатору Володимирі) Путіну взяти гору», - сказав він.

([Укрінформ](#))

Президент Польщі Анджей Дуда:

Польща прийняла таке рішення і включилася у процес закупівлі боєприпасів для України. Сподіваюся, що ці значні поставки боєприпасів, які найближчим часом прямуватимуть в Україну, допоможуть підготувати оборону від можливих чергових спроб наступу з боку росіян.

(...). Дуда також сподівається, що реалізація ініціативи багатомільярдного пакету військової допомоги США для Києва дозволить Україні захистити свій суверенітет і незалежність; російський імперіалізм буде зупинено в Україні, а росіян буде покарано, аби вони більше не захоплювали чужі території.

Він зауважив, що Польща декілька разів була під російською чи радянською окупацією, тому термін «руській мір» викликає у поляків тривогу, ніхто не хоче його повернення до Польщі у тому чи іншому вигляді.

([Укрінформ](#))

Глава МЗС Польщі Радослав Сікорський під час спільної пресконференції з главою фінської дипломатії Еліною Валтонен заявив:

Фінляндія не хоче бути російською колонією, як і Польща не хоче, і Україна теж має право не бути російською колонією. Потрібно зробити все, щоб не допустити такої колонізації.

([РБК-Україна](#))

Голова дипломатії Європейського союзу Жозеп Боррель допустив, що результат війни Росії проти України вирішиться цього року - навесні та влітку.

Боррель під час свого візиту до Вашингтона закликав до постійної допомоги Україні у боротьбі з російськими окупантами на тлі сумнівів у тому, що американська підтримка відновиться.

Боррель наголосив, що Україна не може чекати на результати президентських виборів у США в листопаді.

([Укрінформ](#))

Представник США при ОБСЄ Майкл Карпентер на засіданні Постійної ради ОБСЄ заявив:

Подумайте лише про кількість зобов'язань, які були порушені Російською Федерацією за останні кілька років: Договір про звичайні збройні сили в Європі, Договір з відкритого неба, Договір про ліквідацію ракет

середньої та малої дальності, Конвенція про хімічну зброю, Женевські конвенції, Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, Міжнародний пакт про громадянські та політичні права... Я можу продовжувати і продовжувати.

(...). Росія пішла ще далі – вона ставить під сумнів саму необхідність правил міждержавної поведінки. Міністр закордонних справ Лавров відкидає так званий «горезвісний порядок, заснований на правилах». Російська делегація на Форумі з безпекового співробітництва глузливо називає його «порядком, заснованим на дурницях». І це не просто слова. Існує послідовна модель поведінки, яка їх підтверджує.

Карпенгер нагадав, що 4 березня колишній президент РФ і нинішній заступник секретаря Ради безпеки Росії заявив, що «Україна - це, безперечно, Росія». «Але ми всі знаємо, що в Будапештському меморандумі 1994 року Росія зобов'язалася поважати суверенітет і територіальну цілісність України. Отже, питання полягає в тому, на які існуючі зобов'язання, взяті на себе Російською Федерацією, ми можемо розраховувати сьогодні? Чи є вони взагалі?» - запитав Карпенгер.

Також він вказав на те, що раніше Путін, коментуючи «світовий порядок, заснований на правилах», сказав, що «таких правил не існує, і в реальності вони змінюються щодня в залежності від поточного політичного порядку денного і тимчасових інтересів тих, хто про це говорить».

Карпенгер наголосив, що відмова Росії від міжнародної системи, заснованої на правилах, – «це не просто теорія», це вже зруйнувало життя мільйонів невинних людей в Україні.

«Російські лідери стверджують, що Захід застосовує порядок, заснований на правилах, вибірково. Але саме Росія є уособленням вибіркового дотримання правил... Як ми можемо укласти угоди з державою, яка визнає правила лише тоді, коли вони сприяють її вузьким інтересам, ігноруючи всі ті, що сприяють глобальному миру, безпеці та людській гідності?» - зазначив очільник американської місії в ОБСЄ.

За його словами, проблема не в міжнародній системі, заснованій на правилах чи в ОБСЄ. «Справа – в повній зневазі до наших спільних зобов'язань і міжнародного права. Важливо також те, як ми реагуємо на цю зухвалу зневагу. Чи вдаватимемо, що нові "домовленості" і зобов'язання можливі? Чи спочатку наполягатимемо на повній відповідальності? Чи вдаємо, що компроміс все ще можливий, чи наполягаємо на тому, що наші принципи не можуть бути скомпрометовані? Те, як ми реагуємо, має величезні наслідки для майбутнього цієї організації», - наголосив Карпенгер.

(Укрінформ)

Президент Франції Еммануель Макрон, відповідаючи на запитання про можливість введення французьких військ в Україну, сказав:

Останнім часом ми живемо в умовах, коли неможливе – настає. Між Страсбургом і Львовом 1500 км, ви розумієте? Усього 1500. Війна вже тут, це зовсім поруч.

Наразі ми не перебуваємо в такій ситуації, але не виключаємо такої можливості.

Макрон додав, що якщо не спинити Путіна – війна не зупиниться в Україні. Тож потрібно бути готовими: «І ми – готові».

(Укрінформ)

РФ проводить «вибори» президента Росії на тимчасово окупованих територіях України.

Речник Держдепартаменту США Метью Міллер:

Сполучені Штати засуджують спроби Росії підірвати суверенітет, територіальну цілісність і політичну незалежність України шляхом проведення фіктивних виборів на окупованих українських територіях.

Він підкреслив, що Сполучені Штати не визнавали й ніколи не визнають легітимність чи результати цих фіктивних виборів, які відбулися в суверенній Україні в рамках виборів президента РФ. Представник США у цьому зв'язку чітко наголосив: «Луганськ, Донецьк, Запоріжжя, Херсон і Крим – це Україна».

Водночас Міллер підкреслив, що результати виборів в окупованих українських областях будуть такими, як скажуть у Москві. Вони «не можуть відображати вільного волевиявлення громадян України, яких примушують голосувати».

Представник адміністрації США також підкреслив, що Росія вкотре демонструє повне ігнорування своїх зобов'язань за міжнародним правом.

«Сполучені Штати продовжать використовувати всі доступні інструменти для притягнення до відповідальності осіб, відповідальних за дії, які підривають суверенітет, територіальну цілісність або політичну незалежність вільних країн, у тому числі тих, хто є спостерігачами на фіктивних виборах Кремля в окупованих частинах України», - підкреслив представник Держдепартаменту США.

(Укрінформ)

Президент Франції Еммануель Макрон не виключає нових ініціатив на європейському рівні для допомоги Україні:

Ті, хто ставить певні обмеження на підтримку України, обирають поразку. Якщо ситуація погіршиться, ми будемо готові забезпечити, щоб Росія ніколи не перемогла.

Він розповів, що не розмовляв з Володимиром Путіним протягом декількох місяців. «Я говорив з ним, коли це було необхідно», - сказав Макрон.

Президент Франції також відреагував на останні заяви Путіна. «Недоречно погрожувати, коли у вас є ядерна зброя», - сказав він, порадивши

французам почувати себе «захищеними, тому що ми є ядерною силою. Ми готові, у нас є доктрина. Коли йдеться про ядерну зброю, не потрібно багато слів, це інструмент безпеки. Це покладає на нас відповідальність ніколи не вдаватися до ескалації» .

Водночас Макрон відмовився називати Путіна автократом чи диктатором, описавши як людину, яка «потрапила у репресивний і авторитарний дрейф у своїй країні, яка в останні роки обрала для себе роль дестабілізуючої сили на кількох театрах військових дій».

([Укрінформ](#))

Президент Франції Емманюель Макрон:

Ми робимо все можливе, щоб допомогти Україні перемогти Росію, тому що я скажу дуже просто: не може бути тривалого миру в Європі, якщо не буде суверенітету, якщо не буде повернення до міжнародно визнаних кордонів України, включно з Кримом.

Чи вважаєте ви, що поляки, литовці, естонці, румуни й болгари зможуть хоч на секунду залишитися в спокої (в разі перемоги Росії - ред.)? Я вже не кажу про Молдову, яка сьогодні не є членом Європейського Союзу, але яка в будь-яку секунду опинилася б під загрозою.

За словами Макрона, якщо Росія виграє цю війну, довіра до Європи буде зведена до нуля. «Якою буде довіра на нашій землі до потужного Європейського Союзу тих його членів, які дозволили цьому статися?», - додав Макрон.

На думку глави французької держави, ідея про перенесення військових виробництв в Україну є продуктивною, Франції необхідно також нарощувати власні потужності.

«Ми збільшуємо наші потужності та темпи виробництва, але це потребує часу. Тому ми вирішили створити їх в Україні. Ми зробили все можливе, щоб допомогти Україні, але нам потрібно робити більше», - сказав він.

15.03

([Укрінформ](#))

РФ атакувала Одесу ракетами, внаслідок чого загинули 20 цивільних осіб.

Президентка Молдови Мая Санду:

Війна Росії проти України не має меж. Україна потребує термінової допомоги, щоб захистити себе та мир у Європі. Моє серце з Одесою.

([РБК-Україна](#))

Прем'єр-міністр Чехії Петр Фіала змінив промову під час виступу перед союзниками щодо ініціативи з закупівлі 800 тисяч боєприпасів для України. Він прийняв таке рішення дізнавшись, що за столом також буде присутній прем'єр Словаччини Роберт Фіцо.

Йдеться про зустріч лідерів країн у Парижі три тижні тому, яку скликав президент Франції Емануель Макрон. Під час заходу планувалось обговорити низку питань щодо спільних зусиль про закриття найбільш нагальних потреб України в ході російської інтервенції.

Спочатку прем'єр Чехії планував поінформувати інших про те, як триває чеська ініціатива з пошуку боєприпасів для України з неєвропейських країн.

Втім, коли виявилось, що замість 15 представників країн під час зустрічі їх буде 25, одним з яких був прем'єр Словаччини Роберт Фіцо, Фіала змінив свою промову і приховав деталі.

Зазначається, що тоді Фіцо виступив із промовою з нагоди дворічних роковин вторгнення в Україну, в якій заявив, що російський диктатор Путін «помилково демонізований».

Як пояснили анонімні джерела у диппредставництві, вони дійсно викреслили стратегічно важливу інформацію з промови та пізніше надали її «декільком керівникам індивідуально».

«Глава чеського уряду не хотів, щоб стратегічна інформація про боєприпаси для України потрапила до російських вух через словацького прем'єр-міністра», - йдеться в повідомленні.

[\(РБК-Україна\)](#)

Прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск зазначив, що «справжня солідарність» можна довести лише в допомозі.

«Справжня солідарність з Україною? Менше слів, більше боєприпасів», - написав прем'єр.

[\(РБК-Україна\)](#)

Міністр закордонних справ Італії Антоніо Таяні:

Я не думаю, що НАТО слід входити в Україну.

За словами міністра, він сподівається, що французьких військових не спрямовуватимуть для допомоги у війні з Росією.

«Вступити у війну з Росією - значить, створювати ризик Третьої світової війни», - уточнив Таяні.

[\(РБК-Україна\)](#)

Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерріш засудив спроби Росії провести так звані президентські вибори на окупованих територіях України.

Гутерріш нагадав, що спроби незаконної анексії регіонів України не мають законної сили з погляду міжнародного права, заявив

Речник Генсека ООН Стефан Дюжаррік:

Організація Об'єднаних Націй залишається непохитно відданою суверенітету, незалежності, єдності та територіальній цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів, згідно з відповідними резолюціями Генеральної Асамблеї.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Австрії Александер Шалленберг:

Ми хочемо відмовитися від російського газу, тому що, як ви правильно сказали, ми вперше побачили, що він може бути зброєю, що він може бути використаний для здійснення тиску.

Шалленберг нагадав, що перша угода між австрійською компанією OMV і «Газпромом» датується 1968 роком.

«Радянський Союз розпався, вони постачали, ми платили. Залізна завіса впала, вони постачали, ми платили. Ніхто ніколи, ніколи не використовував газ або зерно, або будь-який інший з цих продуктів як важіль впливу. Путін - перший. Це був не Андропов, не Черненко, ніхто з них, це був не Радянський Союз. Путін був першим», - сказав глава австрійської дипломатії.

Шалленберг заявив, що Австрія тепер виходить з цієї газової залежності Росії. «Мета австрійського уряду - стати на 100% незалежною від російського газу до 2027 року», - сказав Шалленберг.

(Укрінформ)

Президент Франції Емманюель Макрон виступив із пропозицією відправити західні війська в Україну.

Радник Білого дому зі стратегічних комунікацій Джон Кірбі у відповідь на запитання, чи просить адміністрація Байдена інші країни, такі як Франція, припинити розмови щодо надсилання військ в Україну, Кірбі чітко наголосив: «Ні».

Коли у нього запитали, чи виступають США проти того, аби інші країни робили це, представник Білого дому зазначив, що це є суверенним рішенням, яке оцінює та приймає кожна нація. Водночас він зауважив, що Сполучені Штати продовжують залишатися на позиції, оголошеній президентом Байденем раніше.

«Я можу говорити лише від імені цієї суверенної нації (США – ред.) та цього головнокомандувача. Він чітко дав зрозуміти, що ми не будемо розміщувати свої війська (в Україні – ред.)», - зауважив Кірбі.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Австрії Александер Шалленберг під час спільної з державним секретарем США пресконференції у Відні:

У ці важкі часи ми усвідомлюємо, що ми не тільки поділяємо, але й повинні захищати цінності, які нас об'єднують. І перед обличчям агресії Росії проти України, включаючи її гібридні дії та заходи, як ніколи важливо, щоб ми продовжували стояти разом пліч-о-пліч.

Шалленберг повідомив, що під час зустрічі з державним секретарем США обговорювалася «вся сфера відносин з Україною, Росією». Коментуючи діяльність австрійської банківської групи RBI, Шалленберг

сказав, що й інші міжнародні компанії продовжують працювати у РФ, але наголосив на необхідності дотримання санкційного режиму.

«Немає і не може бути жодних сумнівів, що санкції мають бути повністю дотримані. З санкцій не може бути жодних винятків. І ми дуже прозоро і відкрито обговорюємо ці питання з нашими партнерами в Європейському Союзі, а також з нашими американськими друзями», - сказав Шалленберг.

17.03

(Укрінформ)

Президент Франції Еммануель Макрон стверджує, що необхідно бути готовими до будь-яких сценаріїв розвитку подій в Україні:

Наш обов'язок - готуватися до всіх сценаріїв. Було б помилкою цього не робити. Насправді я переконаний, що у деяких із цих сценаріїв кожен, хто може, взяв би на себе відповідальність.

За його словами, він не хоче брати на себе цю ініціативу, але можливо, в певний момент «доведеться проводити операції на місцях, якими б вони не були, щоб протистояти російським силам». «Сила Франції в тому, що ми можемо це зробити», - сказав Макрон. Він також додав: «Багато країн Європи, і не найменш важливих, повністю на нашому боці (країни Балтії, Чехія, Польща – ред.)».

Президент Франції пояснив, чому він досі не приїхав до України. «Спочатку я думав про поїздку в Україну. Я пояснив Президенту Зеленському, що для мене важливіше переконати Німеччину і Польщу робити більше, і робити це по-іншому, разом зі мною. А потім я поїду в Україну», - підкреслив Макрон.

Поїздка до Німеччини була важливою, «щоб не починати дебати про стратегічні розбіжності, які можуть існувати: їх немає», заявив президент Франції. За його словами, між ним та канцлером Німеччини Олафом Шольцем ніколи не було розбіжностей.

«У нас дуже схожі погляди на цілі та ситуацію. Різняться лише те, як ми їх транслюємо, адже наші країни мають різну стратегічну культуру. Німеччина має стратегічну культуру великої обережності, невтручання і тримається на відстані від ядерної зброї», - зазначив Макрон.

«Це зовсім інша модель, ніж у Франції, яка має ядерну зброю, але зберегла і зміцнила професійну армію. Я б додав, що Конституція П'ятої Республіки робить президента гарантом національної оборони. У Німеччині, з іншого боку, субординація має працювати з парламентською системою», - уточнив він.

На його думку, символічно, що саме Шольц у Берліні підтвердив створення нової коаліції можливостей для далекобійної артилерії, при тому, що Німеччина відмовилася надати Taugus. Таким чином він дав зрозуміти, що жодним чином не перешкоджає своїм партнерам.

Реакція представників української громадськості

Облцентри спрямували на ЗСУ зі своїх бюджетів 19,5 млрд грн, половину з усіх грошей дав Київ, - КВУ ([ТСН](#)).

Обласні центри України у 2023 році спрямували на допомогу ЗСУ 19,5 млрд грн. Майже половину з них - 9 мільярдів - виділено з бюджету Києва.

Про це [йдеться](#) в опублікованому рейтингу Комітету виборців України.

Комітет виборців України проаналізував дані щодо бюджетних видатків обласних центрів та міста Києва на сили оборони у 2023 році. Результати аналізу представлено у вигляді рейтингу. Першу сходинку рейтингу посів Київ (міський голова - Віталій Кличко), який минулого року спрямував на підтримку сил оборони близько 9 мільярдів гривень. Це майже стільки ж, скільки усі інші обласні центри разом.

За даними Комітету виборців, на другій сходинці рейтингу – Дніпро (міський голова Борис Філатов), який витратив на допомогу війську 1,6 мільярда гривень. Також у першу п'ятірку рейтингу увійшли Хмельницький (1,5 млрд грн, Олександр Симчишин), Житомир (1,3 млрд, Сергій Сухомлин) та Одеса (1,1 млрд, Геннадій Труханов).

Загальна сума допомоги, яку обласні центри та столиця надали минулого року силам оборони, становить 19,5 мільярда гривень. При цьому частка столиці складає 45,6% спільних витрат обласних центрів на оборону. Внесок Дніпра, який посів другу сходинку рейтингу, - 8,3%. Частка Хмельницького – 7,7%, Житомира - 6,9%, Одеси – 5,9% (...).

54 мільйони: у Каневі залишок із бюджету перенаправлять на ЗСУ ([ЗМІ.ск.ua](#)).

Всі кошти, які акумульовані на залишку Канівської громади (54 млн) будуть розподілені на допомогу ЗСУ.

Про це повідомив міський голова Ігор Ренькас (...).

Майже 9 мільйонів доларів на ЗСУ та 400 пікапів захисникам: 10 років волонтерства Алли Мартинюк ([АрміяInform](#)).

Свій волонтерський шлях відома українська акторка, співачка та продюсерка Алла Мартинюк почала у 2014 році з допомоги військовому шпиталю. Тоді до нього тільки почали звозити поранених захисників. Побачене там шокувало волонтерку...

В ексклюзивному інтерв'ю кореспондентці АрміяInform вона розповіла про свої поїздки на передову, благодійний фонд, який допомагає військовим та їхнім сім'ям, про опіку над сиротами та найбільш цікаві, але водночас болючі історії з лінії вогню (...).

Українці почали більше і регулярніше донатити на ЗСУ: результати дослідження (Главком).

Більш ніж удвічі зросла кількість співвітчизників, які донатять регулярно, перебуваючи за кордоном.

92% українців донатять на допомогу ЗСУ або постраждалим внаслідок воєнних дій, що на 2% більше, ніж у 2022 році. Про це йдеться в дослідженні «Споживацькі настрої українців у другий рік повномасштабного вторгнення» від аудиторської компанії «Делойт» в Україні.

Невід'ємною частиною споживацької поведінки співвітчизників залишається громадянська позиція. Донати стали майже такими ж популярними, як продукти харчування.

92% українців донатять на допомогу ЗСУ або постраждалим внаслідок воєнних дій, що на 2% більше, ніж у 2022 році. При цьому 33% опитаних роблять це систематично, що на 13% більше, ніж у 2022 році.

Більш ніж удвічі зросла кількість співвітчизників, які донатять регулярно, перебуваючи за кордоном – із 17% до 38%.

При цьому абсолютна більшість споживачів (70%) продовжує бойкотувати виробників товарів/продавців, які не залишили ринок країни-агресора (...).

Пенсіонерка з Луцька стала зіркою ТікТок через підрахунок донатів на ЗСУ (ВолиньПост).

Пенсіонерка з Луцька Тамара Лазаренко донатить гроші на ЗСУ та веде підрахунки, кому вона задонатила з власної пенсії.

Пенсіонерка спочатку записувала в блокнот втрати росіян, а згодом вже допомагала донатами. Відео з бабусею її онуки Софії в ТікТоці набрало майже сто тисяч переглядів (...).

Пані Тамара каже, що у день свого народження, 5 березня, отримала найкращий подарунок від ГУР – потоплений російський корабель. Жінка розповідає, що має відчуття, ніби також долучилась до цього процесу.

У Чернігові пройшла чергова акція «Гроші – на ЗСУ» (ЧЕЛАЙН).

Під стінами Чернігівської міської ради сьогодні, 12 березня, пройшла чергова громадська акція «Гроші – на ЗСУ».

Присутні вимагають у місцевої влади змінити фінансові пріоритети і збільшити видатки на підтримку ЗСУ.

Розважатимуть та збиратимуть гроші на ЗСУ: на Київщині організовують благодійний фестиваль (Суспільне.Новини).

У Бучі на Київщині у цю неділю, 17 березня, відбудеться благодійний фестиваль «Lokalist.Весновій». Крім розважальних заходів, учасники збиратимуть гроші, які направлять для потреб українських військових.

Про це у Telegram повідомляє пресслужба Бучанської міської ради.

Захід організовують на території критого паркінгу. Це дасть можливість відвідувачам перебувати там під час повітряної тривоги, а також змогу завітати на фестиваль при будь-якій погоді (...).

У міськраді поінформували, що разом із Бучанською громадою фестиваль долучається до масштабного збору «Бучанський дрон» від благодійного фонду «BRAVO UKRAINE». Виручені кошти спрямують на закупівлю дронів для трьох підрозділів Збройних сил України (...).

На Львівщині чоловік відмовився від мобілізації та передав ЗСУ два автомобілі: чи допомогло це йому (ТСН).

На суді чоловік просив суворо його не карати, бо він волонтер.

У Львівській області до іспитового терміну засудили чоловіка, який відмовився від мобілізації. На суді він заявив, що нібито передав ЗСУ два авто через благодійний фонд.

Про це йдеться у вирокі Стрийського міськрайонного суду Львівської області (...).

На суді чоловік заявив, що він займається волонтерством та передав на ЗСУ через благодійний фонд «Ми Україна» два автомобілі. Він просив не відправляти його до в'язниці. Також підсудний провину в ухиленні від мобілізації визнав.

Суд врахував той факт, що чоловік передав ЗСУ транспорт. Його визнали винним за статтею 336 ККУ та засудили до 1 року іспитового терміну. Цей вирок ще можна оскаржити в апеляційному суді.

Школярка з Чортківщини плела браслети, щоб зібрати кошти на ЗСУ (tv4).

8-річна учениця третього класу Джуринської опорної школи Злата Стадник, надихнувшись прикладами дитячого волонтерства, вирішила використати власні творчі здібності для допомоги нашим воїнам.

Заручившись підтримкою рідних і близьких, Злата почала виготовляти браслети з резинок, які продавала всім бажаючим. Зароблені гроші складала у скриньку, яка призначалася на допомогу ЗСУ.

Цей вчинок надихнув її однокласників, тож вони також розпочали плести і продавати браслети на підтримку наших захисників.

Власними зусиллями дівчинці вдалось зібрати суму в розмірі 1400 гривень. Ще 400 гривень, зароблених таким же чином, додали їй однокласники. Зароблені гроші Злата разом із батьками передала у

Білобожницьку сільську раду. За бажанням батьків, кошти направлені на потреби бійців із 80-го батальйону територіальної оборони (...).

На Волині парафія ПЦУ збирає на ЗСУ мільйони гривень, закупає автівки та дрони ([Вісник](#)).

Настоятель храму святих мучениць Віри, Надії, Любові та матері їх Софії у Маневичах, Священник Михайло Мельничук:

Ми вирішили, все, що заколядуємо, не будемо лишати у церкві, а спрямуємо на військо. І, відповідно, ці кошти у нас ідуть на дрони. Яким чином? Колядуємо, проводимо благодійні концерти. Розумію, що людям зараз не до веселощів, але якщо це на допомогу нашим воїнам, то зголошуються всі. Цьогоріч пішли, наколядували більше, ніж півмільйона гривень. Крім Маневич, я ще є настоятелем храму у Серхові. І якщо мені не зраджує пам'ять, там проживає близько 400 людей. Село ж зібрало 100 тисяч. Це коляда, благодійні ярмарки в школі. Тобто кожен житель цього населеного пункту пожертвував 2 з половиною тисячі гривень. Люди знають, що кожна наша копійка буде рятувати життя військовим.

Ми проводимо благодійні концерти, дуже часто мені закидають:»Ви зробили з храму концертний зал. І я тим людям кажу, зате у нас ікони висять, а не портрети Януковича. Навіть, якщо ми зробили концерт у храмі, поставили крісла - то на релігійну тематику, співання псалмів. Там нічого поганого не співалося, співалися духовні і церковні твори.

У нас на Західній Україні війна зводиться до того, що треба гарно провести в останню дорогу полеглих, гарну процесію зробити. Це важливо, але найперше треба рятувати живих. Тих, то зараз в окопах, хто воює проти ворожих військ. То чому не проводити таких благодійних концертів, якщо на ньому можна допомогти односельчанам. Бо дрон не так нищить техніку, як він рятує життя нашим хлопцям. І це найважливіше.

Сосницька громада зібрала на ЗСУ майже 60 тисяч ([Чернігівщина](#)).

Минулого тижня в декількох селах Сосницької громади відбулися благодійні концерти і ярмарки. Їхня мета була однаковою: збір коштів на допомогу військовим. Так, у селах Змітнів та Спаське зібрали 58 700 грн.

До Дня боротьби за права жінок аматори сцени зі Спаського провели концерт для жителів сусіднього села – Змітнева. Вітали не просто жінок, а всіх, хто своєю працею наближає день нашої перемоги над підлим ворогом.

Під час заходу змітнівчани зібрали 6700 грн, які будуть використані для допомоги нашим хоробрим захисникам.

Також у Спаській школі відбувся благодійний ярмарок. Його організували і провели діти, батьки, вчителі. Крім ярмарку, у школі відбувся і благодійний концерт. Так спільними зусиллями вдалося зібрати 52 150 грн (...).

У Сільцевській гімназії наярмаркували понад дев'ять тисяч на ЗСУ ([Район.Ратне](#)).

«Від маленького серця для великої перемоги» - Саме під такою назвою 14 березня відбувся благодійний ярмарок, приурочений до Дня українського добровольця на підтримку ЗСУ. Ярмарок організували вихованці та працівники дошкільного підрозділу Сільцевської гімназії-філії.

Для відвідувачів пропонували різноманітні солодощі, домашню випічку, молочну продукцію.

Під час ярмарку вдалося зібрати 9,4 тисячі гривень.

Кошти спрямують на підтримку четвертої бригади оперативного призначення «Рубіж» імені Героя України сержанта Сергія Михальчука Національної гвардії України (...).

Квіти живі й на картинах. На Кіровоградщині під час благодійної виставки збирають гроші для ЗСУ ([Суспільне.Новини](#)).

У місті Олександрія Кіровоградської області відбувається благодійна виставка. Попередніми днями продавали фіалки й гортензії. Тепер упродовж місяця можна буде купити картини й вироби ручної роботи. Виставку організували працівники міської централізованої бібліотечної системи. Її назвали «Весняний настрій».

Про це Суспільному розповіла завідувачка відділу обслуговування центральної бібліотеки Світлана Боровська. За її словами, це продовження попередньої благодійної акції під назвою «Мистецтво заради перемоги». Її влаштовували перед різдвяно-новорічними святами. Тоді учасниками були художники й майстри хенд-мейду з об'єднання «Олександрійський сувенір» (...).

У Вінниці перероблюють російськомовну літературу та збирають виручені кошти на ЗСУ ([Місто над Бугом](#)).

Гроші направлять на допомогу мобільно-вогневих груп підрозділів ППО «Центр».

Таку ініціативу запровадив благодійний фонд «Гуркіт» у партнерстві з видавництвом Vivat та департаментом відновлення та розвитку Вінницької міської ради. Приносити на переробку старі книги можна і пакунками, і по декілька книг (...).

Директор фонду Владислав Самойленко зауважив, що «Гуркіт» системно забезпечує підрозділи Сил оборони необхідним обладнанням на передових позиціях, а також допомагає Силам протиповітряної оборони (...).

У Комаровому зібрали понад 10 тисяч гривень для ЗСУ ([Район.Ратне](#)).

У гімназії села Комарове влаштували благодійний захід на підтримку військових.

Ярмарок провели 14 березня, пишуть на сторінці ліцею у фейсбуці (...).
У результаті вдалося зібрати 10,8 тисячі гривень.

Благодійний аукціон на Прикарпатті зібрав гроші на 16 безпілотників для ЗСУ ([Укрінформ](#)).

В Івано-Франківській області за виручені на благодійному аукціоні кошти закупили 16 безпілотників Mavic.

Голова Івано-Франківської ОВА Світлана Онищук:

За виручені на 4-му благодійному аукціоні кошти вдалося придбати 16 «мавиків» для 10-ї окремої гірсько-штурмової бригади «Едельвейс», які так зараз потрібні на фронті.

[Коломийська громада передала на фронт ще 300 FPV-дронів \(\[Укрінформ\]\(#\)\).](#)

На Прикарпатті Коломийська громада передала на фронт для 10-ї гірсько-штурмової бригади «Едельвейс» 300 FPV-дронів.

Коломийський міський голова Богдан Станіславський:

... вчергове передали FPV-дрони для 10-ї гірсько-штурмової бригади «Едельвейс». Дрони доставить на фронт Фонд підтримки гірсько-штурмової бригади «Едельвейс».

Він зауважив, що ці 300 «пташок» - друга партія із великої допомоги, яку громада закупила на 15 мільйонів гривень.

Гурт «Антитіла» передав 5000 тактичних аптечок для спецпідрозділів ГУР ([Укрінформ](#)).

Учасники українського гурту «Антитіла» передали воїнам Головного управління розвідки Міноборони України п'ять тисяч тактичних аптечок, укомплектованих за стандартами НАТО.

Кошти на аптечки було зібрано під час навколосвітнього туру гурту «Антитіла», який включав низку країн Європи, Канаду, США, Австралію, Нову Зеландію.

Наголошується, що учасники гурту придбали найкращі засоби для збереження життя захисників.

У свою чергу фонд United Help Ukraine кожен комплект збирав вручну. Набір аптечок формувався на основі фронтового досвіду роботи українських парамедиків.

У ГУР повідомили, що учасники гурту планують продовжити волонтерську діяльність для акумуляції коштів на потреби українських військових. Вони не обмежуються виключно медичною компонентою: бойові катери, FPV-дрони, дрони великого радіуса дії. Все це найближчим часом також може надійти спецпідрозділам української військової розвідки.

Запорізька область придбала тисячу FPV-дронів для військових (Укрінформ).

Громади Запорізької області придбали першу тисячу FPV-дронів камікадзе, які будуть передані на фронт.

Начальник Запорізької ОВА Іван Федоров:

Перші тисяча FPV-дронів камікадзе готові наносити нищівні удари по ворогу на Запорізькому напрямку. Дякую всім громадам, які направили гроші до оборонного фонду Запорізької області.

Скільки часу українці планують залишатися у Польщі: опитування (РБК-Україна).

Українські біженці за кордоном все більше планують залишитися у країнах, де вони отримали прихисток. Але у Польщі настрої українців інші.

Майже половина українців, які знаходяться у Польщі, не можуть визначитися з планами щодо повернення в Україну. Планують залишитися у цій країні кожна п'ята людина з України. Такі результати опитування, яке провела компанія Gremi Personal. Із грудня 2023 року по березень 2024 року опитали 1150 українців у Польщі.

Загалом наміри щодо повернення такі:

важко визначитися – 43% опитаних українців;

планують залишитися у Польщі – 19%;

повернуться до України упродовж пів року – 13%;

повернуться упродовж року – 10%;

не повернуться у найближчі 5 років – 15%.

У квітні 2023 року в агенції проводили аналогічне дослідження. Відтоді наміри українців змінилися. Торік планували лишитися у Польщі 36% українців, переїхати із Польщі в іншу країну хотіли 7% респондентів. Повернутися до України планували 55%, із них 82% – після перемоги (...).

Український ультрамарафонець організував у Парижі благодійний забіг «Біжу за Україну» (Укрінформ).

У Парижі в неділю в парку Монсурі відбувся благодійний забіг «Біжу за Україну», який організував ультрамарафонець Микола Таран, багаторазовий рекордсмен України та амбасадор платформи United 24.

Дистанцію у 3,2 кілометри долали всі охочі, головна умова - бути у вишиванці або ж мати українську символіку.

Організатор марафону Микола Таран:

Попри дощ, усі бігали, і всі були задоволені. На старт вийшли і діти, і дорослі. Найстаршій нашій учасниці близько 60 років, а наймолодшим - хлопцям із української організації «Пласт» - по 14. Звичайно, і на старті, і під час бігу ми співали гімн України.

Участь була безкоштовна, але за бажанням кожен міг задонатити на дрон для спеціального підрозділу «Артан».

У Парижі, за словами Тарана, це був перший подібний захід. Участь у ньому взяли 25 осіб, що непоганий показник для початку.

Раніше подібні заходи організували в Осло, в Женеві, Аліканте, Барселоні, Малазі, Валенсії, Берліні та Франкфурті.

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

Фільм «20 днів у Маріуполі» уперше в історії здобув «Оскар» для України ([Укрінформ](#)).

Уперше в історії українського кінематографа стрічка «20 днів у Маріуполі» режисера Мстислава Чернова здобула премію «Оскар», перемігши в номінації «Найкращий документальний фільм».

Ця стрічка створена у співпраці Associated Press та американських документалістів з Frontline. Матеріал для фільму було відзнято в перші дні облоги Маріуполя.

Режисер Мстислав Чернов:

Це перший український «Оскар» в історії. Мені хотілося, щоб я цього фільму ніколи не знімав. Я хотів би поміняти цей «Оскар» на те, щоб Росія ніколи не вторгалася в Україну і більше ніколи не нападала на наші міста.

Церемонію вручення найпрестижнішої кінопремії "Оскар" показували більш ніж у 200 країнах.

Фільм «20 днів у Маріуполі», який розповідає про облогу міста від 24 лютого 2022 року, - режисерський дебют воєнного кореспондента фотографа, відеографа та письменника Мстислава Чернова. Також до створення картини були залучені фотограф Євген Малолетка та продюсер і журналіст Василіса Степаненко. За роботу в Маріуполі вони отримали Пулітцерівську премію.

Вперше картина була показана на «Санденсі» - одному з головних фестивалів незалежного кіно у США - у секції World Cinema Documentary Competition, вона здобула Приз глядацьких симпатій.

Також картина отримала нагороди Міжнародного кінофестивалю у Клівленді (США), DocAviv (Ізраїль), Sheffield DocFest (Велика Британія), DocEdge (Нова Зеландія), Премій Cinema for Peace (Німеччина), Royal Television Society (Велика Британія).

Кілька тисяч людей у Словаччині вийшли на мітинг проти уряду та на підтримку України ([Українська правда](#)).

До 5 тисяч людей у столиці Словаччини Братиславі вийшли на протест проти політики уряду та на підтримку України.

Люди вийшли на вулиці Братислави у вівторок, щоб висловити підтримку Україні та висловити критику діям уряду, який прагне відновити зв'язки з Росією.

Акція протесту почалася з сигналу повітряної тривоги. «Люди в Україні чують це щодня», - сказав організатор протесту Міхал Гворецький. Організатори оцінили кількість учасників у п'ять тисяч.

Мер Парижа хоче відсторонити російських спортсменів від участі в Олімпіаді ([Укрінформ](#)).

Міська голова Парижа Анн Ідальго:

Я бажаю, щоб вони (росіяни та білоруси - ред.) не приїздили (на Олімпіаду - ред.). Ми не можемо поводитися так, начебто (вторгнення військ РФ в Україну - ред.) не існує. Ми не можемо поводити себе так, ніби Путін не є диктатором, який сьогодні загрожує всій Європі.

Водночас вона додала, що проти ізраїльських спортсменів подібні санкції не можна запроваджувати, оскільки дії Ізраїлю відрізняються від агресії РФ в Україні.

«Про впровадження санкцій проти Ізраїлю у зв'язку з Олімпійськими та Паралімпійськими іграми не може бути й мови. Тому що Ізраїль - це демократична країна», - сказала мер столиці Франції.

У Львові за підтримки Канн збудують осередок для літніх людей ([Укрінформ](#)).

У Франції мери Канн та Львова підписали угоду про будівництво сучасного центру для літніх людей.

Міський голова Львова Андрій Садовий:

Разом з містом Канни та за підтримки Асоціації архітекторів Франції ми плануємо збудувати у Львові новий сучасний центр для літніх людей. Підписали з мером Канн Давідом Ліснаром угоду про співпрацю у цьому напрямку.

Він наголосив, що це має бути комфортний центр, де старші люди будуть відчувати себе в безпеці, під наглядом медиків, але не у клітці. У Каннах нещодавно відкрили такий центр для людей похилого віку, і це надихнуло делегацію зі Львова.

Канни стали новим членом мережі Unbroken Cities. Це перше французьке місто, що приєдналось до міжнародної спільноти, яку створили для підтримки та розвитку реабілітації військових та цивільних, котрі постраждали від російської агресії.

Експертні оцінки

(Українська правда)

Надзвичайний і Повноважний Посол України у Великій Британії (2020-2023), міністр закордонних справ України (2019-2020) Вадим Пристайко:

Я взагалі дуже позитивно ставлюся до того, що у Великій Британії нарешті буде український посол.

Перший найбільший виклик, який очікує Залужного – це впоратися з хвилею популярності, тому що в Британії його чекають, цінують і добре знають, хто він.

Але коли ейфорія пройде, вважаю, що одним із найбільших завдань, які постануть перед генералом, буде відновити і вдихнути нове життя в підтримку, яку надають нам партнери. На превеликий жаль, усі втомлюються, війна триває роками. І наші британські друзі так само втомлюються.

Я говорю про те, що новому послу доведеться знаходити нові аргументи та нові варіанти підтримки для України.

(...) британська сторона не тільки не затвердила призначення, а дізналась про це з преси так само, як і багато українців.

У повідомленні Міністерства закордонних справ було сказано, що запит на агреман надісланий. Звичайно, що правильно робити навпаки. Спочатку запитується в країни, і тим самим дають можливість країні погодитися або відмовитися.

Але не думаю, що це має якесь значення в контексті генерала Залужного. Це відома людина. Велика Британія з радістю прийме таку людину в себе.

Валерію Федоровичу спершу буде непросто переключитися з військового на дипломата. Але впевнений, що це буде не тільки успішна місія, але й загалом щось нове.

Не всі системи мають серед своїх послів політичних призначенців, а генерал саме зараз стає політичним призначенцем. Для Залужного це буде дуже цікавий життєвий досвід.

(...). Як жартома колись мені казав Борис Джонсон: «Перестань нити. Американці прийшли нам на допомогу через 2 роки» (йдеться про Другу світову війну – УП). Приблизно два роки ми вже воюємо. І, за цим його передбаченням, американці мали б уже бути десь поблизу.

Серйозно кажучи, я думаю, що Велика Британія дуже багато в чому вичерпала свої ресурси, в тому числі військові.

Нам важко зрозуміти, але це в першу чергу морська держава. І більшість її Збройних сил – це військово-морські сили: авіаносці, підводні човни з ядерними ракетами.

Все, що можна було дати, вони нам дали. Наприклад, танки, які нам дуже потрібні. Challenger 2 – це ефективний танк, нашим військовим він дуже подобається. Але їх було передано лише 14 одиниць. Останні мої дії як посла були про те, щоб добути ще хоча б стільки ж. (...). Або F-16 – у них їх немає, про це вже багато разів говорили. Вони б дали. Але британці самі їх не використовують.

(...). Чи ведемо переговори, чи буде це зроблено в рамках НАТО? Це, до речі, не обов'язково. Були випадки так званої «коаліції бажаючих».

Наприклад, в Іраку не воювало НАТО, як дехто думає. Там були окремі країни, які також входять в Альянс, але вони діяли самостійно.

Це якраз є той шлях, яким у випадку катастрофічного розвитку подій, про що я говорив, і готові діяти деякі країни.

Мені приємно, що Франція, щонайменше заявами Макрона, стає у ряд цих країн. Очевидно, Британія перша в списку.

(...). НАТО – це оборонний Альянс, в якому навіть немає своїх збройних сил, адже це збройні сили країн членів альянсу. Кожна країна, згідно зі статуттом ООН, має право на самостійні дії.

І вони можуть по одному або групою діяти незалежно від прийнятого рішення в НАТО.

Умовно кажучи, якщо якась країна, підозрюю, Угорщина або Словаччина, проголосує проти участі НАТО в будь-якому вигляді операції – це не заважає Франції, Британії, прибалтійським нашим друзям, Польщі й іншим країнам ухвалити самостійне рішення про присутність їхніх збройних сил на території України.

Нам їх тільки треба запросити, от і все.

Я сподіваюся, що такі переговори ведуться з початку повномасштабної війни. Єдине, хочу наголосити, що це буде дуже болюче політичне рішення.

(...). Є таке слово – невизначеність. Знаєте, це такий туман, який спеціально підтримують для того, щоб противник не міг зрозуміти ваших реальних намірів. Заяви Макрона – це якраз створення цієї хмари невизначеності, в якій можливо все.

Нехай росіяни думають, чи готові французькі легіони вже зараз перетнути кордон, чи вони, умовно кажучи, мають спочатку «випити каву і з'їсти круасан», а потім все ж таки врубитися в повну силу.

І коли президент Франції це говорить, то усвідомлює, що, напевно, є багато французів, яких така заява може перелякати.

Озвучуючи її в такій формі, він готує свій народ, що таке рішення, якщо його треба прийняти, буде прийнято. Саме це для нас і важливо.

(...). Загалом Трамп абсолютно натуральний в тому, який він є. В незалежності від того, чи є камери, чи ні, він поводить себе приблизно однаково.

В Україні існує відчуття, що «пропало все», як казав класик, і що можливий прихід Трампа – «це кінець українським сподіванням на підтримку Сполучених Штатів». І це щонайменше перебільшено.

Я пам'ятаю зі своїх розмов з Трампом, що він готовий розуміти.

Він задає прямі й часто неприємні питання. Наприклад, мене він запитав: «Для чого ми маємо вас захищати?».

Тобто довелося зробити таку собі екскурсію в історію, пояснити Будапештський меморандум у загальних рисах, зміни в Україні, розпад Радянського Союзу як концепцію. З точки зору історії, він знає це все, але не розумів концептуально, як Україна це бачить.

І в розмові він погоджувався, казав: «Ну так, ок, я це розумію».

(...). Він привів з собою (у 2019 році, – ред.) міністра торгівлі, міністра енергетики. Запитував: «Поясніть мені, де Америка бачить свій інтерес?». І ми пояснювали. Наприклад, що є продовольча безпека в світі. Що є мільярди людей, яких хтось має годувати. Україна може зробити свій великий внесок.

«Що вам треба?». Нам потрібне незалежне постачання газу. «Чудово, я привів із собою міністра енергетики. Що ще вам потрібно?». Нам потрібен ресурс фінансовий. «Ок. Якого роду, на що, які проекти?». А у відповідь ми готові взаємодіяти безпеково. Отак приблизно це все й відбувається.

(...). В Україні чомусь дуже часто вірять, що саме демократи – це і є наше все. Насправді наше все – це демократи і республіканці.

Головне досягнення для України – це збереження двопартійної підтримки. Саме тому наші навіть теоретичні задуми взаємодіяти з однією партією проти іншої – це не тільки неефективно, а ще й небезпечно.

Прихід будь-якого президента в Сполучених Штатах – це завжди виклик для будь-якої країни світу, тому що завелика вага гравітації цієї держави.

Ми маємо довести американцям, що ми молода держава, яка відірвалася від імперії. Може, не ідеальна держава, але, «будь ласка, допоможіть нам стати ідеальною. Допоможіть нам вижити».

(...). Заяви Трампа про те, що він здатний за 24 години закінчити війну – це передвиборча риторика. Коли дійде до діла і вся складність процесу буде зрозуміла, то 24 години можуть посунутись у часі.

На відміну від багатьох в Україні я не біг би з криком на горизонт. Поживемо і побачимо, як все буде. Можливо, рішення буде набагато більш позитивне, ніж сотні раундів переговорів, які ми ведемо з нашими європейськими друзями.

(...). Мені здається, що і Меркель, і Макрон, і Путін (...) думали, що переговори швидко закінчатся, тому що насправді лідери не люблять довгих

переговорів. Лідери приїжджають, коли вже дипломати, такі як я, давним-давно все зробили.

А тут їх чекав перший сюрприз. Позиція Зеленського була не тільки дещо змінена перед переговорами. Вона була надзвичайно жорсткою і непоступливою. Це викликало роздратування Путіна і певний страх у Меркель і Макрона. Ви можете подивитися по тих записах виступів лідерів.

Відчувалося напруження за столом, реакцію можна було розгледіти на обличчі Путіна. Але відчувалася впевненість Зеленського в тому, що він говорить, і так само було здивування Макрона, який нас приймав. Він, очевидно, почував себе не зовсім впевнено. Не на таке завершення переговорів він розраховував.

Зустріч взагалі мала відбутися ще в липні. За ці пів року, на які вона була перенесена, президент Зеленський набував досвіду. Він спілкувався з людьми, відвідував важливі речі для себе, зростав як політик.

У нас був окремий візит у Париж та окремий – у Берлін. Ми зустрілися спочатку з Макроном, потім з Меркель, де Зеленський сказав, що ми вирішили додати до документів такі й такі пункти. Це було, м'яко кажучи, новиною для французів і німців.

Тому що ми сказали, що, незважаючи на всі довгі переговори, вважаємо, що розведення має відбуватися іншим чином. Ми не вважаємо, що по відношенню до нас справедливо записано там, там, там.

Тобто певні елементи ми загострили у своїй переговорній позиції прямо перед зустрічами. Щодо розведення і певних речей, які нам вважалися критично важливими.

Наприклад, ми нічого не можемо зробити, якщо ворожі війська, які знаходяться на нашій території, не виведені звідси.

Пам'ятаю цю частину розмови за столом з Путіним. Я якраз вів цю частину, яка йому дуже не сподобалася, так що він надзвичайно емоційно відреагував – не хочу використовувати ці слова.

Відчувався такий, знаєте, втомлений від життя супермен, який веде сто десяти переговорів.

Путін не є яскравим переговорником. Він, скоріше, сидить і каже: «Ну, не знаю... Мені запропонували, тут принесли готову позицію. Всі, хто зі мною сидить: Лавров, Ушаков, Сурков – можуть подумати, але мені здається, що ми втрачаємо час. Треба вирішувати, 1, 2, 3 – я от в цьому місці викидаю, а це можна залишити».

От переговори з ним ведуться приблизно в такому тоні. На відміну від Меркель, яка дуже глибоко в деталях, вона пам'ятає все, знає імена, пам'ятає історію, кожне питання.

(...). Важко сказати (як Путін у Парижі у 2019 році ставився до Зеленського, – ред.). Не знаю, чи це була гра така, але було намагання задобрити в якомусь сенсі.

Щось у стилі: «Ваші попередники вони всі націоналюги і політики. Але ви ж нормальна людина, зважена, ви ж маєте зрозуміти».

Зеленський казав, що війна розв'язана проти нас, ми вважаємо своїм пріоритетом її завершити. Ми не віримо, що між нами є якісь непереборні обставини і ми не розуміємо, чому ви ховаєтеся за спиною якихось сепаратистів, яких підготовуєте.

Не розказуйте нам, що це шахтарі вийшли з шахт, взяли в руки зброю, яку вони знайшли в сусідньому супермаркеті. От приблизно так.

Але він все ж таки намагався до якогось рівня залишити у Путіна можливість вирішити це питання.

Кожен український президент починає з того, що він вірить, що з Путіним можна домовитися. Так само, як кожен американський президент починає з того, що заглядає йому в очі, бачить душу, як казав молодший Буш.

Тому що ми всі по-людськи не хочемо війни. І кожен із нас думає, що от попередникам не вдалося, а ми все ж таки зможемо.

І ніколи це не спрацює. Я нещодавно читав спогади Черчилля, який казав, що чим частіше він зустрічається зі Сталіним, тим більше він йому подобається.

Тобто по-людськи ми все ще мріємо і віримо, що нам вдасться уникнути трагедії. І кожен із наших президентів, як і іноземні лідери, з часом приходять до одного і того самого – зіткнення з реальністю.

(...). Я думаю, що деяким країнам стає дорого нас підтримувати, а в політичному контексті і не зовсім вигідно. Тобто війна затягується настільки, що їм приходить виділяти додаткові ресурси.

Наша задача зараз – пояснити, чому підтримувати Україну їм вигідно.

([LIGA.net](#))

Політолог Микола Давидюк:

Як Зеленському залишитися легітимним після травня?

У Зеленського насправді багато опцій. Однак насамперед це питання має вирішувати Конституційний суд.

Приміром, суд каже – ні, Зеленський має бути відсторонений, бо термін закінчився, а воєнний стан не може бути вищий за Конституцію. Добре, Зеленський все одно залишається лідером панівної фракції у парламенті. А це означає, що він може стати прем'єром за хвилину. Легітимним від парламенту, бо до парламенту питань нема. Тобто він може з одного крісла перейти в інше – це нормальна робоча формула.

А можливо, Конституційний суд вирішить – ні, він залишається. Більш ніж впевнений, що суд залишить його на посаді за логічною причиною, бо війна.

Я точно проти виборів. Якщо ми у війну проведемо вибори, щоб Росія сказала, що ми легітимні, то ми будемо легітимні, але у складі РФ.

Захід приймає будь-яке наше рішення. Те, що вони зараз мовчать, означає – ми не хочемо, щоб у вас було гірше, ми хочемо, щоб ви виграли і щоб ви не розсипалися в цю війну, бо вона складна. Не кожна європейська держава таке потягнула б, а була б окупована або знищена.

Загалом ніхто не має нас вчити, але всередині нашого суспільства, нашого суспільного договору воєнного часу мають бути відкриті, чіткі та зрозумілі відповіді на ключові питання.

([LIGA.net](https://liga.net))

Провідний дослідник війни, почесний професор військових досліджень Королівського коледжу Лондона сер Лоуренс Фрідман:

Країни і досі обмежено постачають вам зброю. Дають із того, що є на складах. Менше нового. У них самих – труднощі з виробництвом зброї і боєприпасів після 30 років роззброєння. Слід будувати виробничі лінії. Європейці роблять усе надто повільно.

Ви ж потребуєте зброї і боєприпасів негайно. У Європі є велике бажання збільшити допомогу Україні, щоб ви втрималися. Особливо корисними можуть стати ракети великої дальності.

Та якщо військова допомога від США провалиться – замістити її повністю практично неможливо. Тож багато в чому українські успіхи на полі бою у 2024-му залежатимуть від рішень у США.

(...). У Німеччині гострі дебати щодо Taurus. Для керівних соціал-демократів опір обумовлений психологічно, історично. Там досі пам'ятають десятиліття хороших відносин із Росією, економічної взаємозалежності, яка зростала аж до 2022-го.

Після 2022-го німці пройшли довгий шлях, щоб вивести себе з тієї парадигми і стати другими після США за об'ємами допомоги.

Але й досі є інерція. Для мене нелогічним виглядає їхній аргумент – боятися давати Taurus після того, як Велика Британія і Франція вже дали схожі ракети Storm Shadow і Scalp. Хоча німецькі – потужніші й кращі для України, щоб знищити Кримський міст.

Натомість німецька Taurus уміє розпізнавати шари матеріалу, що дозволяє підривати багатошарові чи приховані цілі. Тож вона може пройти дорожнє полотно і підірвати колони.

Німці чекають передання американцями ATACMS, щоб взяти приклад. Як із танками. Адміністрація Байдена наразі не йде на це.

(...). Україна в складному становищі, бо потрібно поповнювати і відновлювати сили, збільшити мобілізацію, вчити молодших офіцерів, зміцнити систему управління. Постійно вводити в бій більше військ, яких і так бракує. Наразі вам доводиться захищатися від російських атак людськими хвилями. Це складно.

Багато тактик росіян на передовій стали досить творчими і ефективними. Вам слід знати, де залишитися, а де і як краще відійти.

Я не перебільшую сильні сторони росіян. Дещо вони роблять добре. Але використовують лише грубу силу. Враховуючи переваги в кількості, можна було очікувати, що після двох років війни вони будуть у значно кращому становищі. Однак більшість досягнень отримали в перші тижні. Тож росіяни далеко не в чудовій формі.

Їм буде важко здійснити проривний наступ. Їм однозначно бракує техніки. Виробляють чи беруть із консервації все більше танків та іншої бронетехніки, але часто вона не така хороша.

У них проблеми з управлінням, із молодшими офіцерами.

Одна справа – вести виснажливі битви за міста. Інша – просуватися на десятки кілометрів на добу. Враховуючи вразливість військ РФ на відкритому полі бою та зношеність сил, їм це поки що не вдасться. Якщо на кожне місто їм знадобиться пів року і безліч м'ясних штурмів, то вони не зможуть досягнути значного прогресу.

(...). На Україну чекають кілька складних місяців. F-16 ще немає. Навіть якщо допомогу США погодять, потрібен час, щоб надійшла.

Песимістичний сценарій – ППО не може впоратися з більшими атаками ракет і дронів, тож великі руйнування і жертви. Наразі – чудово дає раду. Або на фронті стається прорив. Теоретично це можливо протягом наступних місяців.

Багато залежить від швидкості та об'ємів західної допомоги.

Якщо фронт не втримається в одному-двох місцях водночас, буде погано. Росія все ще має сили на прорив. Після такого зростатиме тиск на Київ, щоб погодився на припинення вогню на умовах РФ.

Оптимістичний сценарій – підтримки значно більше від усіх. Україна в обороні готується до великого прориву в кінці 2024-го чи на початку 2025-го.

Я не згоден, що мобілізаційний ресурс РФ безмежний. Їхні втрати вражають. Це поки не дуже впливає на громадську думку, але разом із все гіршими економічними умовами, інфляцією – має значення.

Тому Путін хоче прориву на фронті вже протягом наступних місяців, а не чекати, чи виберуть президентом США Дональда Трампа.

Завдання України – вистояти наступні місяці, а потім нарощувати сили, якість управління армією і наступати. (...).

([Еспресо](#))

Папа Римський дав інтерв'ю, в якому заявив, що Україна повинна мати відвагу «підняти білий прапор» та почати переговори з Росією.

Журналіст, ведучий, письменник Сергій Руденко:

Мирні переговори з Росією в нинішній ситуації і є вже капітуляцією України. Якщо цього не розуміють у Ватикані, якщо цього не розуміє Святий Престол, то в такій ситуації вони грають на боці кремлівських дідів, і поперше, Володимира Путіна. В цій ситуації Святий Престол мав би артикулювати свою позицію чіткіше: Росія має піти з України, Росія має

припинити вбивати українців тому, що так вважає Святий Престол. Однак, Папа Римський Франциск впродовж останніх двох років жодного слова не сказав про Путіна. Про те, як Путін має поводитися в цій ситуації. Про те, що Росія - це окупант і агресор. Натомість Папа Римський в онлайн конференції хвалив російську культуру, і розповідав молодим росіянам, які приїжджають в Україну нас вбивати, що в них велика культура, і, що він захоплюється цією культурою. Це можна назвати ганьбою нинішнього Папи Римського, як і ганьба його попередника.

Тоді Пій XII почав перемовини з італійськими фашистами на чолі з Беніто Муссоліні. Потім він вів перемовини з німецькими фашистами. Головне завдання, яке бачив перед собою Пій XII - це примирити Європу з фашистами. Однак жодного примирення не відбулося. Німецькі фашисти використовували Ватикан, і Пій XII нічого не зміг зробити з Муссоліні та Гітлером. Очевидно, цей досвід мав вивчити й Папа Римський Франциск, і зрозуміти, що з агресором не можна домовлятися.

[\(Еспресо\)](#)

Експерт Ради зовнішньої політики «Українська призма»
Олександр Краєв:

Ми бачимо, яка ситуація розвивається в міжнародній дипломатії, ми бачимо, що Саудівська Аравія, Туреччина, Китай починають знову тиснути на тему про те, що нібито варто йти на переговори, що Україна не може ефективно оборонятися, Росія не може ефективно наступати, відповідно, нам потрібно шукати середній шлях для того, щоб зупинити насилля й зупинити цю війну.

Американці кажуть, ми завжди підтримуємо переговори, ми за дипломатію, але (найважливіше) ці переговори має почати Україна, має почати на тих умовах, що вона не втрачає нові території, і має почати лише тоді, коли Україна сама вважає за доцільне ці переговори починати. Тобто те, що Штати підтримують дипломатію, - це їхній курс, вони завжди за дипломатію, проти війни, але вони також розуміють, що йти на переговори на умовах агресора - це не варіант і це не зупинить насилля, це не зупинить російську агресію.

Попри те що Вашингтон і Пекін чітко кажуть про те, що нове двостороннє протистояння йде між Пекіном і Вашингтоном, а Москва тут ні до чого. Москва через свою агресію, через постійні обстріли України намагається показати, що вона рівня великим державам сучасності, й тому їй потрібні переговори саме зі Штатами.

США не дають Росії такої можливості, бо Штати, розуміють: якщо вони підуть на угоду з Росією, це буде порушення принципу «нічого про Україну без України». І це не лише тому, що це так погано або не морально, - вони просто розуміють, що, якщо це буде можливо з Україною, наступною з такими ж перемовинами буде Польща, потім країни Балтії, Північна Європа.

Тобто вони не дають можливості росіянам посилювати й поширювати свою агресію своєю ж незгодою на переговори.

([Еспресо](#))

Папа Римський дав інтерв'ю, в якому заявив, що Україна повинна мати відвагу «підняти білий прапор» та почати переговори з Росією.

Голова Християнського товариства українців в Італії Олесь Городецький:

Найбільш дивним є те, що Папа постійно помиляється в словах, а потім його пресслужба намагається дати якесь своє пояснення, сказати, що його не так зрозуміли. Дивно перш за все те, що Папа – пастир, священник, єпископ, і слово – його знаряддя праці, основний засіб, який він використовує у своїй місії. І цей факт, що Папа постійно помиляється та потребує якоїсь корекції його слів, які викликають обурення, на мою думку, це не є якась просто помилка, а десь він хоче дати такий меседж, який, на його думку, є правильним, і він, знаючи, що буде така реакція, все одно це робить. Звісно, неприємно це чути від керівника католицької церкви, тому що він є духовним лідером понад мільярд людей у світі.

На жаль, він цього не робить, а робить політологічні виходи, які дуже часто позбавлені здорового глузду. Як тільки вийшло це повідомлення Папи Римського, за декілька годин християнське товариство українців в Італії опублікувало у ЗМІ заяву, також заяви опублікували посол України у Ватикані та наше МЗС, тому це по суті нейтралізувало вплив цих слів Папи. А пізніше вже було пояснення пресслужби Папи. Не забуваємо величезний вплив Папи Римського і дуже часто прикриті друзі Путіна цитують Папу, а це погано.

([LIGA.net](#))

Український дипломат, ексміністр закордонних справ Володимир Огрязко:

У випадку перемоги Трампа кінця світу не буде, але Україні буде складніше, адже в політиці, як і в житті, непросто мати справу з непередбачуваним партнером, особливо коли він є лідером наймогутнішої держави у світі.

Відносно України – зараз ми є заручниками того, що відбувається між республіканцями й демократами. Для переважної більшості республіканців важливі й Україна, і Ізраїль, і Тайвань, але важливіше для них – зробити з президента США Джо Байдена мішень, куди можна стріляти й влучати. У них мета до листопада – знищити все те, що пов'язане з Демократичною партією та її кандидатом.

До цього моменту Україна буде в ситуації невизначеності щодо надання військової допомоги.

(...). Трамп – популіст, а його слова щодо України (що він завершить війну за один день, – ред) – не що інше, як передвиборча історія. Але при всій неадекватності й непрогнозованості Трампа, саме він почав давати нам смертоносну зброю – Javelin імені Трампа. Перші кроки він робив.

Наразі зарано говорити про те, що буде робити «умовний Трамп» в січні 2025 року, через те, що навіть не всі судові процеси проти нього завершено. Не виключено, що Трамп надасть Україні необхідне озброєння, на відміну від Байдена, який робить це «дозовано».

([LIGA.net](https://liga.net))

Прем'єр-міністр Угорщини Орбан повідомив, що начебто Трамп сказав йому, що у разі його обрання президентом він не дасть Україні ні цента.

Політолог, управляючий партнер Національної антикризової групи Тарас Загородній:

По-перше, ми не знаємо, як на такі мисливські байки відреагує сам Трамп. Він, звісно, на словах «поважає Орбана», як він говорить, але точно не давав нікому права говорити від його імені. У Трампа є авторитарні замашки, це означає, що у зграї він головний. Це, з одного боку, його слабке місце, а з іншого означає, що у змаганні «хто тут найкрутіший» він не терпітиме конкурентів.

Тому, коли він говорить, що готовий домовлятися навіть з Путіним, він не договороє, що буде, якщо його Путін не послухає. А там можуть бути не дуже приємні варіанти. Про наслідки таких варіантів вже не скажуть «вагнери», по яких Трамп дав наказ вдарити у Сирії, та генерал Солеймані, на якого приземлилася ракета прямо на території Ірану.

Тому завдання України – поставити його та Путіна у таке становище, щоб у Трампа вибору не було. А це можливо зробити тільки власною зброєю та ударами по території самі розумієте кого. До речі, Трамп – лобіст нафтогазового сектора, тому зменшення присутності росіян на цьому ринку йому цікаво, бо світом рухають інтереси, а не гасла.

Якщо самі не будемо рухатися, то, звісно, може бути і такий варіант, про який говорить Орбан. Захід інвестує у мисливців, а не у жертв. Бо мисливці мають перспективу. Власне, Україні допомагають без будь-яких паперів, тому що українці показали, що здатні бути «мисливцями». Треба продовжувати. Тоді зміни у Вашингтоні нас не обходитимуть.

По-друге, якщо він дійсно почне реалізовувати, про що говорить, то він отримає прямо протилежний результат. Європа буде змушена ставати більш самостійною у військовому плані. Розвивати свій ВПК. А це зменшення замовлень для американського ВПК як у Європі, так і на зовнішніх ринках. А це не тільки зменшення прибутків ВПК, лобістом якого є Трамп, а й зменшення впливу США в усьому світі. Тобто концепція Make America Great Again піде якось не туди.

[\(Еспресо\)](#)**Голова правління Інституту світової політики Віктор Шлінчак:**

Днями в ефірі з Богданом Буткевичем ми майже посперечались.

Версія Богдана — нас до кінця весни підштовхнуть до перемовин, українська влада на це погодиться, США запишуть «закінчення конфлікту» у свій актив і світ видихне. Що потім буде з Україною — окрема тема...

Я так не думаю.

Я практично впевнений, що історія з «переговорами» - це пастка для України. Її російські ідеологи почали вибудовувати ще минулого року. Ще восени 23-го Путін розповідав, що війна мала б закінчитись, однак українці не хочуть перемовин і навіть заборонили їх проводити Зеленському.

Все це — аби вкинути тезу, що, мовляв, Росія пропонує мир. І ця теза (треба віддати належне розпропаганді) дійсно широко зайшла в народні й не тільки маси (пересвідчився на Мюнхенській безпековій конференції). Щоправда, «мир», за теорією Путіна, означав би нашу, українську, капітуляцію, але ж то уже нюанси для публіки, яка «хоче закінчити війну будь-яким чином». Ну, щоб потім продовжувати жити, як до 22 року.

Думаю, саме на цій «спецоперації ФСБ» будуть побудовані й інші заклики до миру. Від Папи, Ердогана, Сі та інших. Тих, кого в принципі задовольняє заморожений на десятки років конфлікт. Але це вони так думають, що зупинка воєнних дій їм на руку.

Бо в Кремлі, переконаний, мають абсолютно іншу стратегію.

І тактична ціль — приспати тих, хто дає Україні зброю. І використати гарні слова вищезгаданих діячів як механізм зупинки Україні будь-якої допомоги. Бо навіщо ж допомагати, якщо все йде до «миру»?

Перечитуючи російські доктринальні документи, аналізуючи виступи та меседжі з Кремля, можна зробити припущення, що Росія акумулює всі сили, аби перед президентськими виборами в США переломити суспільну думку, що вона вже перемогла. Що опиратися немає сенсу. Що новий очільник Білого Дому вже на наступний день після інаугурації має оголосити про перемовини з Путіним. Йому потрібне майбутнє, щоб повернутися в радянське минуле, де він мав частину світу, на яку впливав.

Тому зараз Росія давитиме, в першу чергу, психологічно. Але й не виключено, що протягом наступних десяти місяців паралельно намагатиметься ще більше закріпитися на фронті.

І тут важливо і для нас — коли ми чуємо про якісь гіпотетичні переговори — тримати голову тверезою. Хоч, переконаний, ФСБ буде намагатися вийти з тезою «про мир» і в наше інформаційне поле.

[\(Деро.ua\)](#)**Політичний оглядач Юрій Васильченко:**

Чергова хвиля розмов про переговори щодо закінчення війни в Україні показала, що за два роки друзів путіна не побільшало. Це добре. А погано,

що Орбан, Ердоган, папа Франциск і так далі переключають увагу з допомоги Україні. Чим сприяють кремлю.

Днями кремлівський диктатор в інтерв'ю російським ЗМІ повторив раніше озвучені ним умови переговорів. Перефразовуючи і опускаючи маячню про чийсь «ніс у кокаїні», путін хоче, щоб Москві дали гарантії безпеки, а не паузу для переозброєння Києва. Висновок простий: переговорів путін не хоче, його мета – використати затримку з наданням Україні військової допомоги для нав'язування наративу про буцімто єдину можливість сісти за стіл перемовин тільки на умовах росії. Звісно ж, за одним столом він хоче сидіти не з Україною, а з США. путін досі сподівається, що домовленості з американцями за спиною українців додадуть йому геополітичної суб'єктності, статусу такого собі третього полюсу сили – США, Китай, росія.

Ні про які подібні домовленості мова не йде. І путін розуміє, що поки у Білому домі господарює Джо Байден, і не йтиме. Тому у Москві не лише чекатимуть, але й робитимуть все можливе для перемоги на президентських виборах за океаном Дональда Трампа. Це настільки очевидно, що навіть нецікаво. Єдиний насправді цікавий момент в інтерв'ю диктатора – він припустив, що рейд на територію рф РДК, легіону «Свобода росії» та «Сибірського батальйону» може бути успішним, дати «якийсь козир у майбутньому переговорному процесі: ми вам повернемо це, а ви нам поверніть це».

Власне, якби путіну не допомагали нав'язувати наратив про «переговори» його давні політичні друзі та різного роду корисні ідіоти, можна було б казати, що риторика бункерного діда спрямована виключно на російського виборця, який 17 березня має прийти і проголосувати за свого царя. Але, як бачимо, хоча за два роки російської агресії проти України адвокатів кремлівського диявола і не побільшало, однак їхній голос знову звучить. Причому складається враження, що діють вони за прописаними їм сценаріями (...).

Отже, короткий висновок. Про жодні переговори найближчим часом мова не йде і ніхто Україну до них не підштовхуватиме. Частина «миротворців» допомагає путіну просувати брехню про буцімто його готовність перемовлятися задля підвищення власної статусності у світовій політиці чи з інших міркувань, далеких від щирої зацікавленості у зупинці російської агресії, а дехто, як Орбан, відверто працюють проти України. Погана новина, що всі вони формують у громадській думці на Заході і у своїх державах хибне уявлення, що війна, мовляв, закінчиться швидко, якщо сісти за стіл переговорів з путіним. Або перестати допомагати українцям. А добра новина, що заяви цих «голубів» зустрічають серед лідерів переважної більшості країн-союзниць глибокий осуд.

(Український кризовий медіа-центр)

В Україні обговорюється запровадження т.зв. економічного бронювання.

Головний консультант Національного інституту стратегічних досліджень Іван Ус:

Наприкінці 2024 року постане реальне питання використання Кремлем коштів росіян, які зберігаються на банківських рахунках. Комунисти називали це експропріацією. Це наближається, бо значною мірою Росія фінансує свої видатки за рахунок Фонду національного благополуччя. Вже і «Газпром» – основна структура, яка раніше його наповнювала – просить з нього грошей. Однак, фонд не гумовий, і якщо така тенденція продовжиться, цього року він може припинити своє існування. А резервів у Росії немає. Тоді доведеться фінансувати війну, розв'язану проти України, або з економічних коліс, або завдяки кредитам. І тут також не все просто. Хоч Китай і демонструє проросійський нейтралітет, навряд чи він буде допомагати. Він як і інші країни думатиме, а що буде з цими коштами, якщо Росії не стане.

Є розрив між теорією і практикою. Коли запроваджувались санкції, думали, що вони працюватимуть як очікується. На практиці все було далеко не так. Санкції обходяться. РФ знаходила можливості організації паралельного імпорту. Заборона реекспорту у Росію підсанкційних товарів з'явилась лише у 13-му пакеті санкцій. Треба брати до уваги і те, що санкції проти Росії запровадив тільки Захід, і тому вона спокійно торгувала з країнами Глобального Півдня.

В тому, що російська економіка до цього демонструвала більшу стійкість, ніж очікувалось, є також запозичення досвіду Третього Рейху і сучасного Ірану.

Наша економіка стоїть два роки за рахунок зовнішньої допомоги. Взяти державний бюджет на 2004 рік. Доходи – 1,7 трильйони, видатки – 3,4 трильйони. З 2022 року такий розрив закривався міжнародними грантами та кредитами. Останнє, як правило, передбачає певні умови, які ставлять перед Україною Міжнародний валютний фонд та Європейський Союз в контексті виконання реформ. Головний консультант Національного інституту стратегічних досліджень впевнений, що українці з огляду на це будуть вимушені десь обмежувати себе. Це неминуче. І це багатьом не сподобається, як не подобалось населенню тих країн, які рухались до ЄС. Але це питання не варто драматизувати.

Коли Україна приєднувалась до СОТ, було багато розрахунків. Писали, що найбільше програє український АПК. І от ми 16 років у СОТ і бачимо, що АПК України так піднявся, що країна перетворилася у вагомий світовий гравець ринку продовольства. І це, до речі, стало одним з факторів, які спровокували протести з польської сторони кордону. Цей випадок показує, що українському аграрному сектору буде дуже важко приєднатись до ЄС, бо є Польща, і цей момент треба буде якось вирішувати з Єврокомісією.

Коли кажуть, скільки грошей знадобиться Україні для євроінтеграції, то на думку європейських аналітиків, цифра, яка базується на подібному досвіді Польщі та інших країн, трохи не вірна. Український АПК може себе прокормити, і не буде потребувати тих коштів, які потребували фермери в інших країнах. Отже на цьому можна зекономити.

Повертаючись до проблем українського бюджету, головна редакторка Громадського радіо поцікавилась в гостя доцільністю введення економічного бронювання, оскільки прибічники цієї ініціативи вважають, що вона сприятиме наповненню таких необхідних бюджетних надходжень.

З однієї сторони, це може створити великі корупційні ризики, оскільки у суспільстві це будуть розглядати як певний хабар. З іншої, бажано економічно не програти цю війну. Чому ще хвилюються за мобілізацію? Є ризик переходу підприємств у тінь. Тому необхідно знайти таке формулювання, щоб економіку не позбавити грошей. Щоб вона витримала.

Не виключено, що будуть підняті податки, які сприятимуть більш економічному оновленню армії, і не треба буде ніяке економічне бронювання для підприємств. У нас за два роки повномасштабної війни податки ще не підвищувались, а це досить дивно для воюючої країни... Я розумію, що мобілізація потрібна. Але, можливо, питання не в тому, що потрібні фізичні люди. Може, треба шукати вирішення через оновлення підходів до війни, зменшення кількості людей, які воюють, щоб економіка працювала.

Додатки

Додаток 1

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №151/2024

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю**:

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ЄГОРЕНКА Олександра Олександровича – підполковника

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БАЖУРУ Руслана Олександровича – капітана

ВЛАСКОВА Микиту Валентиновича (посмертно) – капітана

ВОЗНОГО Володимира Миколайовича (посмертно) – полковника

ІЛЬНИЦЬКОГО Сергія Володимировича (посмертно) – полковника

КОЛОСОВА Станіслава Ігоровича – старшого лейтенанта

КОСТЕНКА Григорія Олександровича – молодшого лейтенанта

КУЗНЄВА Сергія Анатолійовича (посмертно) – майора

ЛУЦИШИНА Тараса Володимировича (посмертно) – капітана

МАРИНЮКА Анатолія Віталійовича – капітана

МІЛЮТІНА Дмитра Станіславовича (посмертно) – капітана

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

БІЛЧЕНКА Василя Миколайовича – майора

КУЗЬМИЧА Сергія Михайловича (посмертно) – старшого солдата

ЛЕСЮКА Любомира Романовича (посмертно) – старшого солдата

ЛОГВИНЕНКА Сергія Олександровича – молодшого сержанта

МЕЛЬНИЧЕНКА Євгенія Леонідовича – майора

МОРОЗА Віталія Віталійовича – сержанта

ПАРХОМЕНКА Ігоря Валерійовича – полковника

ЯРМОЛЮКА Максима Миколайовича (посмертно) – старшого солдата

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АНІСТРАНЦЕВА Руслана Геннадійовича – молодшого сержанта

АНОПРІЄНКА Вячеслава Миколайовича (посмертно) – сержанта

БАБИЦЬКОГО Юрія Валентиновича (посмертно) – солдата

БЕЗКРИЛОГО Михайла Сергійовича – солдата

БІВШЕВА Олега Васильовича – старшого солдата

БІЛЯКОВА Олександра Володимировича – солдата

БОЙКА Івана Івановича – старшого солдата

БРИЧА Володимира Ярославовича (помертньо) – солдата
ВЕЛИЧКА Руслана Олександровича – старшого лейтенанта
ВОЙТАНИКА Сергія Анатолійовича – солдата
ВОЙЦЕХОВСЬКОГО Олега Анатолійовича (помертньо) – старшого солдата
ВОЛКОВА Андрія Юрійовича – старшого солдата
ГОРБЕНКА Олександра Миколайовича – сержанта
ГОРБОНОСА Олега Юрійовича – солдата
ГОРИЧА Павла Степановича – молодшого сержанта
ГРЕВЦОВА Олександра Володимировича – сержанта
ДАЦЮКА Віктора Миколайовича (помертньо) – сержанта
ДІХТЯРА Дмитра Олександровича – солдата
ДМИТРЕНКА Валерія Миколайовича – старшого сержанта
ДУДНИКА Валентина Олексійовича – молодшого сержанта
ЄРМОЛІНА Анатолія Сергійовича – солдата
ЖИГАЛОВА Сергія Сергійовича (помертньо) – солдата
ЖУРБУ Дмитра Сергійовича – солдата
ЗАДОРОЖНЮКА Вадима Сергійовича – старшого солдата
ЗАСТАВСЬКОГО Олексія Васильовича – солдата
ЗАХАРОВА Олександра Сергійовича (помертньо) – солдата
ЗІМИЧА Андрія Юрійовича (помертньо) – старшого солдата
КАМІННОГО Романа Григоровича (помертньо) – солдата
КАСЯНА Андрія Олександровича (помертньо) – солдата
КІРОЯ Олександра Сергійовича (помертньо) – молодшого сержанта
КОГУТА Олександра Анатолійовича – молодший сержант
КОЗАЧУКА Василя Вікторовича – сержанта
КОЗЛОВА Федора Володимировича – солдата
КОЛОСОВА Олега Павловича – молодшого сержанта
КОНЧУКА Мар'яна Володимировича (помертньо) – сержанта
КОРНИШЕВА Ігоря Володимировича (помертньо) – солдата
КОРПАНА Віктора Олександровича – старшого солдата
КОСТЮКОВА Юрія Олександровича – солдата
КУДЕРСЬКОГО Віктора Сергійовича (помертньо) – старшого солдата
КУПРІЄНКА Олексія Михайловича – молодшого сержанта
КУЦЕВИЧА Богдана Васильовича – старшого солдата
КУЧЕРЯВОГО Олександра Валерійовича – солдата
КУШНІРА Костянтина В'ячеславовича – молодшого сержанта
КУШНІРА Павла Федоровича – солдата
ЛИСАКА Олександра Сергійовича – сержанта
ЛИСЮКА Деніза Расімовича – солдата
ЛИТВИНЕНКА Віталія Геннадійовича – солдата
ЛИХАЦЬКОГО Вадима Сергійовича – молодшого сержанта
МАМЕДОВА Дениса Алійовича – молодшого лейтенанта
МАРОХУ Олександра Васильовича (помертньо) – солдата

МАРТИНЮКА Володимира Івановича (помертньо) – молодшого сержанта
МИКОЛЮКА Андрія Юрійовича (помертньо) – солдата
МОЛОДЧОГО Миколу Миколайовича – капітана
МОСІЙЧУКА Олександра Вікторовича (помертньо) – солдата
МОЦНОГО Сергія Миколайовича – майора
НАПОЛОВА Олега Володимировича – солдата
НАУМЕНКА Максима Павловича – молодшого сержанта
ПАНЧИШИНА Миколу Миколайовича – сержанта
ПЛЬЦЯ Арсенія Дмитровича (помертньо) – солдата
ПОБІРАЙКА Олександра Олександровича – молодшого сержанта
ПРИПУТУ Олександра Яковича (помертньо) – солдата
РОМАНЮКА Василя Миколайовича (помертньо) – сержанта
РУХМЕНЬОВА Олександра Андрійовича (помертньо) – головного сержанта
СИДОРУКА Валерія Валерійовича – молодшого сержанта
СИМОНЮКА Андрія Вікторовича (помертньо) – молодшого сержанта
СИТАЙЛА Олександра Васильовича – солдата
СКІТОВИЧА Олеся Петровича – капітана
СЛЕСАРА Ростислава Миколайовича – солдата
СМОЛЯКА Олександра Вікторовича – солдата
СПОДІНА Олега Миколайовича – старшого лейтенанта
ТКАЧЕНКА Романа Олександровича – солдата
ТРОХИМЧУКА Віктора Миколайовича – сержанта
ТРОШИНА Володимира Леонідовича – солдата
ТРОЯНА Сергія Вячеславовича (помертньо) – сержанта
ТРУХІНА Олександра Євгеновича – молодшого сержанта
УХАНОВА Микиту Сергійовича – молодшого лейтенанта
ФЕДОРЕНКА Костянтина Миколайовича – штаб-сержанта
ХВЕНЯ Сергія Володимировича – солдата
ХЛИКІНА Ігоря Володимировича – старшого солдата
ЧАБАНА Віталія Васильовича (помертньо) – старшого сержанта
ЧУБАЯ Петра Петровича (помертньо) – солдата
ШЕВЧЕНКА Геннадія Олексійовича – старшого сержанта
ШИПОШУ Артема Валерійовича – старшого лейтенанта
ШПАЧИНСЬКОГО Ярослава Йосифовича – старшого солдата
ШУЛЬГУ Анатолія Борисовича (помертньо) – солдата
ЮРЧЕНКА Ігоря Олександровича – солдата
ЮРЧИКА Андрія Аркадійовича – старшого солдата
ЯКОВЛЕВА Василя Віталійовича – солдата
ЯМЧУКА Дмитра Леонідовича (помертньо) – старшого сержанта
ЯСЬКОВА Ігоря Олексійовича (помертньо) – матроса
Нагородити орденом Данила Галицького
КАПУСТЯНОГО Романа Григоровича – підполковника
КУЧЕР Ольгу Юріївну – майора

ЛАПЧУКА Василя Степановича – підполковника
НЕЗБУДІЯ Анатолія Васильовича – підполковника
ПІДДУБНУ Наталію Володимирівну – майора
ЦИМБАЛІСТОГО Андрія Дмитровича – підполковника
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
АНАЦЬКОГО Віктора Миколайовича – солдата
БАТУРІНА Павла Миколайовича – старшого лейтенанта
БІЛЕНЬКОГО Олександра Дмитровича – солдата
БОГАЧУКА Юрія Володимировича – старшого солдата
БОЖЕНКА Анатолія Валерійовича – солдата
БОНДАРЯ Юрія Володимировича – старшого сержанта
БОЧКАРЬОВА Романа Романовича – солдата
БУДАНОВА Микиту Сергійовича – капітана
ВАЩЕНКА Павла Олексійовича – старшого солдата
ВИНОГРАДОВА Віктора Вікторовича – сержанта
ВОРОБІЙОВА Олександра Івановича – солдата
ГЕРАСИМЕНКА Андрія Васильовича – солдата
ГНИПА Романа Йосиповича – сержанта
ГОДИМЧУКА Володимира Вікторовича – солдата
ГОЛОВЧЕНКА Олександра Олександровича – старшого солдата
ГОРЮНА Романа Сергійовича – старшого лейтенанта
ГРИНЬКА Анатолія Олексійовича – молодшого сержанта
ГУРОВА Максима Юрійовича – старшого солдата
ДАВИДЕНКА Сергія Володимировича – молодшого сержанта
ДАНІЛОВА Михайла Олександровича – солдата
ДЖАБАРОВА Євгена Олеговича – солдата
ДЖУГАНА Івана Васильовича – молодшого сержанта
ДІДЕНКА Владислава Дмитровича – молодшого сержанта
ЗУБЕНКА Валентина Юрійовича – солдата
ІВАНОВА Владислава Валерійовича – старшого солдата
ІГНАТЕНКА Олександра Олександровича – молодшого сержанта
ІЛЕЧКА Віталія Володимировича – старшого солдата
КОВАЛЕНКА Олександра Вікторовича – солдата
КОЗИРЯ Романа Миколайовича – солдата
КОЗЛЕНКА Богдана Дмитровича – солдата
КОНДРАТЮКА Дениса Володимировича – солдата
КОРНІЄНКА Павла Вікторовича – солдата
КОСТЕНКА Артема Олександровича – молодшого сержанта
КОТЛЯРОВА Лева Борисовича – солдата
КРАУЗА Сергія Володимировича – солдата
КРУГОВОГО Олега Володимировича – солдата
КУЗІНА Руслана Леонідовича – солдата
МЕЛЬНИКА Сергія Володимировича – солдата

МИРОНОВА Дмитра Михайловича – старшого солдата
МІЛАША Андрія Вікторовича – старшого солдата
МОМОТА Вадима Миколайовича – молодшого сержанта
НЄЖИНЦЯ Костянтина Федоровича – солдата
ОЛЕКСІЄВЦЯ Дениса Миколайовича – старшого сержанта
ОНИЩУКА Олександра Олександровича – солдата
ПІЛЬГУЯ Романа Івановича – молодшого сержанта
ПОДЛЕСНОГО Павла Івановича – старшого сержанта
ПОПЕЛЬНУХА Дмитра Дмитровича – солдата
ПОПОВИЧА Андрія Олексійовича – старшого солдата
ПОСТНОВА Олександра Анатолійовича – старшого сержанта
ПРИМУ Ігоря Івановича – солдата
РЕВЩИКОВА Євгенія Володимировича – старшого солдата
САЛАЗАНОВА Вадима Андрійовича – молодшого сержанта
СВІТЛИЧНОГО Костянтина Вікторовича – солдата
СЕМІВОЛОСА Віталія Миколайовича – старшого солдата
СИНЯТНИКА Романа Васильовича – солдата
СІРЕНКА Сергія Михайловича – солдата
СКАЧКА Богдана Олександровича – солдата
СКЛЯРОВА Олександра Володимировича – старшого солдата
СОБОЛЄВА Костянтина Олександровича – солдата
СОЛДАТЧЕНКА Миколу Миколайовича – солдата
СТЕПАНЕНКА Віталія Олексійовича – солдата
СТРЕЛЬЦОВА Святослава Ігоровича – солдата
СУХОРУКОВА Михайла Георгійовича – молодшого сержанта
ТЕРПАЯ Михайла Георгійовича – солдата
ТИЩЕНКА Миколу Володимировича – солдата
ТЮЛЕНЬОВА Олександра Юрійовича – молодшого сержанта
ФОДЧУКА Івана Володимировича – солдата
ФРОЛОВА Костянтина Миколайовича – солдата
ХАНАЙЧУКА Володимира Васильовича – молодшого сержанта
ЧУДНОГО Ігоря Миколайовича – солдата
ЩЕРБИНУ Богдана Васильовича – солдата
Нагородити медаллю “За бездоганну службу” III ступеня
КРИВОБКА Олексія Володимировича – капітана
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
ГАЇБОВА Максима Олександровича – солдата
ГЕРАСИМЕНКА Володимира Олександровича – солдата
ГЕРЦАНА Віталія Володимировича – сержанта
ЛІННИКА Сергія Йосиповича – старшого солдата
МЕЛЬНИКА Олександра Віталійовича – молодшого сержанта
ОЙОВИЧА Володимира Івановича – сержанта
РАГУЛІНА Миколу Миколайовича – сержанта

СІВОХУ Олександра Миколайовича – старшого солдата
СОБЕЦЬКОГО Володимира Анатолійовича – штаб-сержанта
ХОВДЕЯ Михайла Вячеславовича – молодшого сержанта
ШУЛЬГУ Олександра Сергійовича – солдата
ЩЕРБІНУ Віктора Олександровича – старшину 2 статті
ЯНКОВСЬКОГО Олега Олександровича – старшину 2 статті
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
ДУБОВОГО Володимира Вікторовича – молодшого сержанта
МАКАРЕНКА Юрія Володимировича – старшого солдата
ОЗЯБЛОГО Олександра Олександровича – сержанта
ПРОХУ Дмитра Анатолійовича – солдата
ТАТАРЧЕНКА Олександра Сергійовича – солдата.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
12 березня 2024 року

Додаток 2

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №152/2024](#)

Про відзначення державними нагородами України
За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та
територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового
обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

КОВАЛЕНКА Олександра Олександровича – старшого лейтенанта

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

КОВАЛЬСЬКОГО Андріана Ярославовича (помертньо) – молодшого
лейтенанта

ЛАДИНСЬКОГО Юрія Вікторовича (помертньо) – молодшого лейтенанта

РОЙКА Владислава Віталійовича – старшого лейтенанта

ТАРАСЕНКА Дмитра Валентиновича – майора

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

БАЦКА Юрія Сергійовича (помертньо) – старшого сержанта

ВОЛОШКА Олексія Сергійовича (помертньо) – молодшого сержанта

ЗАХАРОВА Богдана Мурадовича – сержанта

КРУЧЕНЮКА Ігоря Володимировича (помертньо) – старшого сержанта

ЛЕСИКА Володимира Дмитровича (помертньо) – солдата

МАЛЬКА Вадима Юрійовича (помертньо) – молодшого сержанта

МАЦОЛУ Дмитра Володимировича (помертньо) – старшого солдата

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АБРОСИМОВА Анатолія Михайловича (помертньо) – солдата

АНИКУШИНА Євгена Миколайовича (помертньо) – сержанта

АНІСІМОВА Ігоря Вікторовича (померло) – солдата
АПЕРЧОЯ Олексія Дмитровича (померло) – солдата
БАБКУ Дмитра Юрійовича (померло) – сержанта
БАРДАКОВА Юрія Вікторовича (померло) – старшого солдата
БЕЛЬСЬКОГО Вадима Анатолійовича (померло) – молодшого сержанта
БЕНЕДЮКА Василя Володимировича (померло) – старшого сержанта
БІЛОГО Андрія Ігоровича (померло) – солдата
БІЛОГО Станіслава Володимировича (померло) – солдата
БІЛОУСА Дмитра Володимировича – солдата
БОДИКА Олексія Віталійовича (померло) – старшого солдата
БОЙКА Юрія Григоровича (померло) – сержанта
БОЙКА Ярослава Ярославовича (померло) – молодшого сержанта
БОНДАРА Павла Вікторовича (померло) – солдата
БОНДАРЕНКА Андрія Володимировича (померло) – молодшого сержанта
БУРКУ Артема Миколайовича (померло) – солдата
БУРЦЕВА Леоніда Юрійовича (померло) – старшого солдата
ВАНЬШИНА Максима Миколайовича (померло) – старшого солдата
ВІРКА Павла Віталійовича (померло) – солдата
ВІТТМАННА Рудольфа-Ервіна (померло) – старшого солдата
ВІХНІЧА Євгена Владиславовича (померло) – солдата
ВЛАСОВА Ігоря Євгеновича (померло) – солдата
ВОЙТЕНКА Олександра Олександровича (померло) – лейтенанта
ВОЛИНЦЯ Миколу Михайловича (померло) – солдата
ВОРОГА Ігоря Анатолійовича (померло) – старшого солдата
ГАЙДАЄНКА Руслана Миколайовича (померло) – старшого солдата
ГАЙДАЯ Михайла Анатолійовича (померло) – солдата
ГАЛКІНА Андрія Віталійовича (померло) – молодшого сержанта
ГАМЕРНИКА Олександра Андрійовича (померло) – солдата
ГАРАЖУ Андрія Анатолійовича (померло) – солдата
ГАРКУШУ Євгенія Віталійовича (померло) – старшого солдата
ГЛАБЦЯ Павла Юрійовича (померло) – старшого солдата
ГЛАДЮКА Віталія Івановича (померло) – солдата
ГЛУШКА Олега Євгеновича (померло) – солдата
ГОЛОЩАКА Павла Миколайовича – старшого солдата
ГОНЧАРОВА Олександра Миколайовича (померло) – старшину
ГОРШКОВА Артема Миколайовича (померло) – солдата
ГРАЧОВА Олександра Володимировича (померло) – старшого солдата
ГРИВАЧА Ярослава Ігоровича (померло) – старшого солдата
ГРИГОРУКА Тараса Анатолійовича (померло) – молодшого лейтенанта
ГРИЩЕНКА Олександра Миколайовича (померло) – солдата
ГУБАНОВА Дениса Андрійовича (померло) – солдата
ГУРСЬКОГО Романа Віталійовича (померло) – молодшого сержанта
ДАРОВСЬКИХ Кирила Володимировича (померло) – старшого солдата

ДАЦЮКА Миколу Петровича (помертньо) – солдата
ДЕЙНЕКУ Петра Ігоровича (помертньо) – старшого солдата
ДЕМЧЕНКА Андрія Андрійовича (помертньо) – солдата
ДЕНЬКІНА Єгора Миколайовича (помертньо) – солдата
ДЗІСЯ Павла Олександровича (помертньо) – сержанта
ДИКУНА Валентина Борисовича (помертньо) – солдата
ДІДЕНКА Віктора Андрійовича (помертньо) – солдата
ДУДНИКА Вячеслава Володимировича (помертньо) – головного сержанта
ЄГОРОВА Давида Артемовича (помертньо) – старшого солдата
ЄРЬОМІНА Олександра Івановича (помертньо) – старшого солдата
ЄФІМОВА Олександра Олександровича (помертньо) – головного сержанта
ЖЕМЕЛКА Олександра Богдановича (помертньо) – солдата
ЖУКАЛЮКА Сергія Володимировича (помертньо) – старшого сержанта
ЗЕНІНА Івана Сергійовича (помертньо) – солдата
ЗОЛОТАРЬОВА Володимира Івановича (помертньо) – солдата
ЗУБА Олександра Олександровича (помертньо) – солдата
ІВАНЧУКА Василя Сергійовича (помертньо) – старшого солдата
ІВАЩЕНКА Сергія Костянтинівича (помертньо) – солдата
КАБАНОВА Олексія Анатолійовича (помертньо) – солдата
КАРПЮКА Руслана Валентиновича (помертньо) – солдата
КАСЯНЧУКА Григорія Васильовича (помертньо) – солдата
КВАСНОГО Степана Тарасовича (помертньо) – старшого солдата
КВІЛІНСЬКОГО Яна Владиславовича (помертньо) – старшого солдата
КІПТУ Івана Руслановича (помертньо) – солдата
КІРДАНА Станіслава Альбертовича (помертньо) – солдата
КОВАЛЕНКА Вадима Андрійовича (помертньо) – старшого солдата
КОВАЛЕНКА Владислава Ігоровича (помертньо) – солдата
КОВТУНА Василя Михайловича (помертньо) – солдата
КОЛІСНИКА Владислава Андрійовича (помертньо) – солдата
КОЛЯСУ Олексія Ігоровича (помертньо) – солдата
КОМАРОВА Володимира Олеговича (помертньо) – солдата
КОРНУТУ Романа Миколайовича (помертньо) – старшого солдата
КОРОТЧУКА Олега Григоровича (помертньо) – солдата
КОСЕНКА Євгена Анатолійовича (помертньо) – солдата
КОСТЕНКА Олександра Петровича (помертньо) – старшого солдата
КОЦАБУ Андрія Мирославовича (помертньо) – старшого солдата
КРАВЧУКА Андрія Петровича (помертньо) – солдата
КРАСІЛИЧА Олександра Васильовича (помертньо) – солдата
КРИВКА Віктора Петровича (помертньо) – старшого солдата
КУРЯТНИКА Віталія Володимировича (помертньо) – солдата
КУЦЕНКА В'ячеслава Володимировича (помертньо) – солдата
ЛАНГА Олександра Сергійовича (помертньо) – старшого солдата
ЛАШКУЛА Дмитра Юрійовича (помертньо) – солдата

ЛЕСНОГО Романа Михайловича (помертньо) – старшого солдата
ЛЕТНЯНКУ Богдана Івановича (помертньо) – солдата
ЛИСЕЧКА Володимира Васильовича (помертньо) – головного сержанта
ЛИСОВЦЯ Руслана Андрійовича – солдата
ЛИСЮКА Сергія Миколайовича (помертньо) – старшого солдата
ЛІСОВСЬКОГО Володимира Володимировича (помертньо) – солдата
ЛОСЯ Олексія Володимировича (помертньо) – старшого сержанта
ЛЬВІВСЬКОГО Назара Назаровича (помертньо) – солдата
МАЛИШКА Романа Вікторовича (помертньо) – солдата
МАМЧУКА Віктора Володимировича (помертньо) – старшого матроса
МАРЧУКА Сергія Ярославовича (помертньо) – молодшого сержанта
МАТУЗКУ Богдана Олександровича (помертньо) – солдата
МАТЮШУ Володимира Михайловича (помертньо) – солдата
МАЦАП'ЯКА Василя Васильовича (помертньо) – молодшого сержанта
МЕЛЬНИКА Сергія Миколайовича (помертньо) – солдата
МЕЛЬНИКА Ярослава Анатолійовича (помертньо) – старшого лейтенанта
МЕТЕЛЬСЬКОГО Юрія Івановича (помертньо) – солдата
МИКИТЮКА Юрія Анатолійовича (помертньо) – штаб-сержанта
МИЛОСТИВОГО Андрія Вікторовича (помертньо) – штаб-сержанта
МИРОНЧУКА Віктора Павловича (помертньо) – солдата
МІЛЮКОВА Анатолія Олександровича (помертньо) – солдата
МОЩЕНКА Ігоря Вікторовича (помертньо) – сержанта
МУРАВЙОВА Михайла Валерійовича – лейтенанта
МУРАВКІНА Олега Віталійовича (помертньо) – солдата
НАРАЄВСЬКОГО Віктора Олеговича (помертньо) – старшого солдата
НЕПЕЛЯКА Василя Миколайовича (помертньо) – солдата
НІКІТЧУКА Олександра Васильовича (помертньо) – молодшого сержанта
НОГТЄВА Ігоря В'ячеславовича (помертньо) – солдата
НОСА Дмитра Олександровича (помертньо) – солдата
НОСАЧА Олександра Павловича (помертньо) – сержанта
ОЛЬШИЦЬКОГО Владислава Анатолійовича (помертньо) – старшого солдата
ОРАСБАЄВА Ахмета Аскарівича (помертньо) – солдата
ОСТАПЕНКА Іллю Володимировича – солдата
ОХОТСЬКОГО Матвія Віталійовича (помертньо) – солдата
ПАВИЧИЧА Сергія Валентиновича (помертньо) – старшого солдата
ПАНЧУКА Сергія Петровича – старшого сержанта
ПАРУБЦЯ Сергія Юрійовича (помертньо) – солдата
ПЕТРИЧЕНКА Дмитра Сергійовича – сержанта
ПЄВНЄВА Євгена Валерійовича (помертньо) – солдата
ПЕДАНА Максима Сергійовича (помертньо) – солдата
ПЕТРИЧКА Дмитра Миколайовича (помертньо) – солдата
ПЕТРИШИНА Сергія Григоровича (помертньо) – солдата

ПОВОДА Валерія Михайловича (помертньо) – солдата
ПОКРИЩУКА Владислава Юрійовича (помертньо) – головного сержанта
ПОЧЕПА Сергія Миколайовича (помертньо) – старшого солдата
ПРИСЯЖНЮКА Віктора Сергійовича (помертньо) – старшого солдата
ПРИХОДЬКА Романа Григоровича (помертньо) – солдата
ПРОЦЯ Богдана Івановича (помертньо) – старшого солдата
РАДЄВИЧА Андрія Анатолійовича (помертньо) – солдата
РАТУШНЯКА Петра Адамовича (помертньо) – старшого сержанта
РИБАКА Сергія Анатолійовича (помертньо) – молодшого сержанта
РИБЧАКА Тараса Федоровича (помертньо) – старшого солдата
РОЖИКА Ігоря Івановича (помертньо) – солдата
РОМАНЕНКА Віталія Вячеславовича (помертньо) – молодшого сержанта
РОМАНОВСЬКОГО Іллю Володимировича (помертньо) – старшого солдата
САБАДУ Дмитра Вікторовича (помертньо) – солдата
САВЧЕНКА Сергія Григоровича (помертньо) – старшого сержанта
САВЧУКА Романа Петровича (помертньо) – солдата
САГАЙДАЧНОГО Владислава Сергійовича (помертньо) – солдата
СЕНЧАКА Ігоря Романовича (помертньо) – солдата
СЕРГІЙЧУКА Андрія Адамовича (помертньо) – солдата
СІКА Романа Володимировича (помертньо) – солдата
СІНЕЛЬНИКА Олександра Григоровича (помертньо) – солдата
СКРИПНИКА Андрія Павловича (помертньо) – солдата
СКУРЖАНСЬКОГО Андрія Романовича (помертньо) – солдата
СЛОБОДЯНА Андрія Васильовича (помертньо) – солдата
СМАЧИЛА Григорія Володимировича (помертньо) – молодшого сержанта
СМЕТАНСЬКОГО Сергія Миколайовича (помертньо) – сержанта
СМИЧКА Олександра Петровича (помертньо) – молодшого сержанта
СМОЛЯКА Сергія Богдановича (помертньо) – старшого сержанта
СОЛОМКУ Богдана Юрійовича (помертньо) – старшого солдата
СТАДНІЧЕНКА Олександра Олександровича (помертньо) – солдата
СТАРЮКА Філіпа Сергійовича (помертньо) – старшого сержанта
СТАХМІЧА Євгенія Володимировича – молодшого сержанта
СТЕПАНОВА Олександра Васильовича (помертньо) – старшого солдата
СУШИЦЬКОГО Михайла Петровича (помертньо) – солдата
СУЩЕНКА Юрія Вячеславовича – старшого лейтенанта
ТАНАСІЙЧУКА Олексія Дмитровича (помертньо) – сержанта
ТАРАСОВА Дмитра Олександровича (помертньо) – солдата
ТАРГОНІЯ Станіслава Станіславовича (помертньо) – старшого солдата
ТЕЗИКА Константина Володимировича (помертньо) – солдата
ТИМЧЕНКА Дмитра Владиславовича (помертньо) – молодшого сержанта
ТИМЧУРА Дмитра Івановича (помертньо) – старшого солдата
ТИЩЕНКА Віталія Вікторовича (помертньо) – солдата
ТУМАНОВА Максима Євгеновича – молодшого лейтенанта

ФАЮРУ Андрія Анатолійовича (помертно) – солдата
ФЕЩУКА Максима Васильовича (помертно) – солдата
ФОНЯКА Олександра Петровича (помертно) – солдата
ХАВЛУКА Семена Олександровича (помертно) – солдата
ХОМІЦЯ Віталія Михайловича (помертно) – сержанта
ХОМКУ Олега Васильовича (помертно) – солдата
ЧЕРЕНЬКА Олександра Вікторовича (помертно) – старшого солдата
ЧЕРНЕЦЬКОГО Тараса Володимировича (помертно) – солдата
ЧЕРНОУЦАНА Миколу Валерійовича – солдата
ЧИКОВА Олександра Олександровича (помертно) – солдата
ЧОМОЛЯКА Михайла Івановича (помертно) – солдата
ЧОЧІЄВА Дениса Ігоровича (помертно) – молодшого сержанта
ШВИДКОГО Сергія Олександровича (помертно) – солдата
ШЕВЧЕНКА Володимира Юрійовича (помертно) – старшого сержанта
ШЕВЧЕНКА Олександра Григоровича (помертно) – старшого сержанта
ШЕВЧУКА Віталія Олександровича (помертно) – сержанта
ШЕХОВЦОВА Сергія Анатолійовича (помертно) – солдата
ШИЛІНА Сергія Юрійовича (помертно) – солдата
ШКРЕБТАНА Артема Миколайовича (помертно) – солдата
ШМАТЕНКА Юрія Григоровича (помертно) – солдата
ШУЛАКА Василя Володимировича (помертно) – солдата
ЮЖАКОВА Миколу Анатолійовича (помертно) – молодшого сержанта
ЮЗЬКА Олександра Володимировича – старшого лейтенанта
ЮРЧЕНКА Івана Олексійовича (помертно) – солдата
ЯРЕМЕНКА Олега Ігоровича (помертно) – молодший сержант
ЯЦКОВА Романа Степановича (помертно) – старшого солдата
ЯЩИКОВА Сергія Григоровича (помертно) – старшого солдата
Нагородити орденом Данила Галицького
ВОЗНОГО Ігоря Васильовича – майстер-сержанта
ДЕМЧЕНКА Максима Васильовича (помертно) – майора
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
БОВУ Івана Валерійовича – старшого лейтенанта медичної служби
БРАГОЛЮ Івана Петровича – старшого сержанта
КОСОГОНА Володимира Анатолійовича – старшого лейтенанта
МАКСИМЕНКО Олену Василівну – молодшого сержанта
ПРИХОДЬКА Анатолія Володимировича (помертно) – молодшого сержанта
ЯНАТЬЄВА Романа Анатолійовича – молодшого сержанта.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
12 березня 2024 року

Додаток 3**УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №154/2024**

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю**:

Нагородити відзнакою Президента України “Хрест бойових заслуг”

ФІЛЮКА Петра Васильовича – молодшого сержанта

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ГАВРИЛЮКА Олександра Олександровича – майора

КОВАЛЕНКА Андрія Андрійовича (посмертно) – молодшого лейтенанта

ПАПІРНОГО Олександра Євгенійовича – старшого лейтенанта

СТАДНИКА Михайла Петровича – майора

ТКАЧУКА Ігоря Миколайовича – молодшого лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АГАДЖАНОВА Васіфа Ібратовича (посмертно) – солдата

АКІШКІНА Максима Анатолійовича – головного сержанта

АЛЕЙНИКА Назара Анатолійовича – солдата

БАГНИЧА Олега Сергійовича – молодшого сержанта

БЕЛЕЯ Андрія Володимировича – молодшого сержанта

БІЛАСА Володимира Васильовича – солдата

БОГУЦЬКОГО Івана Івановича – старшого солдата

БУЗІНОВА Максима Володимировича – солдата

БУРДУ Володимира Васильовича (посмертно) – солдата

ВАЛІГУРСЬКОГО Миколу Олександровича – солдата

ВЕРКАЛЬЦЯ Віктора Дмитровича – штаб-сержанта

ВРАТСЬКОГО Максима Сергійовича (посмертно) – солдата

ГАЯ Євгенія Сергійовича – сержанта

ГІРНЯКА Костянтина Володимировича – старшого солдата

ГЛОДАНА Андрія Зіновійовича – сержанта

ГОШОВСЬКОГО Мар'яна Івановича – солдата

ГРИШНА Олександра Юрійовича (посмертно) – молодшого сержанта

ГУЛЯЄВА Андрія-Микиту Ігоровича (посмертно) – солдата

ДАЦКА Олега Миколайовича – солдата

ДВОРНИКА Павла Сергійовича – солдата

ДЕМИДІВА Івана Юрійовича – солдата

ЖОЛОБАНА Степана Васильовича – солдата

ЖУРЕКА Міхала Анджея (посмертно) – молодшого сержанта

ЗАХОЖОГО Богдана Васильовича – молодшого сержанта

ЗІБРОВА Олега Володимировича – солдата

КАРДАША Руслана Івановича – солдата

КАТАШИНСЬКОГО Володимира Миколайовича – молодшого сержанта

КИБИША Олега Вікторовича – солдата
КОЗІЯ Ігоря Євгеновича – солдата
КОРБУТА Олександра Сергійовича – солдата
КОРКІШКА Михайла Романовича – старшого солдата
КОРМАНА Юрія Григоровича – сержанта
КОРЦОВА Олега Миколайовича – солдата
КРИШТОПОВА Петра Миколайовича (по смертно) – старшого солдата
КУРЯТНИКА Руслана Васильовича (по смертно) – молодшого лейтенанта
КУХАРЦЯ Богдана Сергійовича – солдата
ЛЯШЕНКА Олександра Юрійовича (по смертно) – молодшого сержанта
МАЙМЕРА Ніколаса Дуейна (по смертно) – старшого солдата
МАКАРУКА Романа Анатолійовича – старшого лейтенанта
МАЛАШИНСЬКОГО Андрія Юрійовича – старшого солдата
МАЛИХ Володимира Володимировича (по смертно) – молодшого сержанта
МАТЯЩУКА Віктора Володимировича – солдата
МЕТЕЛІНА Костянтина Сергійовича (по смертно) – сержанта
НІКІТІНА Романа Романовича – старшого солдата
НІЧИПОРУКА Вадима Олександровича (по смертно) – солдата
ОЗА Марка Володимировича (по смертно) – старшого солдата
ОЛІЙНИКА Дмитра Миколайовича – молодшого сержанта
ПАНСЬКОГО Олександра Васильовича – сержанта
ПАНЧЕНКА Ігоря Юрійовича (по смертно) – старшого сержанта
ПЕЧІНКУ Степана Богдановича – солдата
ПИЛИПЧУКА Андрія Вікторовича (по смертно) – молодшого сержанта
ПИЛІШИНА Олександра Євгеновича – солдата
ПОЛАТАЙКА Сергія Олександровича – сержанта
ПОНОМАРЬОВА Миколу Вікторовича – старшого сержанта
ПРОКОПЕНКА Влада Олеговича – молодшого сержанта
РЕДІНА Миколу Олександровича – старшого солдата
РОМАНОВА Святослава Владиславовича (по смертно) – солдата
СВИСТУНА Володимира Михайловича – солдата
СЕМИРУНІНА Володимира Вікторовича – старшого солдата
СЕМЧУКА Максима Сергійовича – матроса
СИТНІКОВА Віталія Сергійовича – солдата
СТРІКОВА Антона Валерійовича (по смертно) – молодшого сержанта
ТВАРДОВСЬКОГО Сергія Андрійовича – солдата
ТОНКОШКУРА Андрія Васильовича – солдата
ТРУХАНА Михайла Віталійовича (по смертно) – солдата
ФІРСОВА Анатолія Олександровича – старшого солдата
ХОМЕНКА Віктора Олександровича (по смертно) – молодшого сержанта
ХУДОБУ Василя Андрійовича – молодшого сержанта
ЧАУСА Бориса Борисовича – солдата
ЧМИРЯ Сергія Олексійовича (по смертно) – старшого солдата

ШПИЛЬКУ Віталія Валерійовича – старшого солдата
ШПИТЧУКА Василя Васильовича – молодшого сержанта
ЯКИМЕНКА Олега Васильовича (помертло) – молодшого сержанта
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
АНДРЕЙКА Андрія Євгеновича – старшого солдата
БЕВЦИКА Вадима Вікторовича – солдата
БЕРЧАКА Назарія Петровича – солдата
ГУНЬКА Олександра Вячеславовича – солдата
ЗАЯЦЯ Станіслава Михайловича – майора
ЗЕМЛЯНОГО Олександра Анатолійовича – солдата
КАВУЛЮ Ірину Олексіївну – лейтенанта
КАПЛУНА Максима Олексійовича – солдата
КАРДАШОВА Вадима Дмитровича – молодшого сержанта
КАРПЕНКА Ігоря Валерійовича – старшого солдата
КАРПЕНКА Павла Олександровича – солдата
КАСЬЯНА Антона Володимировича – старшого лейтенанта
КОПЕЛЬЦІВА Юрія Андрійовича – капітана
НІКІТЕНКА Віталія Юрійовича – майстер-сержанта
НУРАЛІЄВА Умуда Афлатуна огли – майора
ПАЦА Антона Володимировича – майора
ПЕТРУКА Валентина Борисовича – підполковника
РИЖКОВА Ігоря Вікторовича – солдата
РОГОВА Ігоря Олександровича – старшого солдата
СЕМЕНЧУКА Василя Миколайовича – старшого сержанта
СЛІПЕНЧУКА Миколу Васильовича – солдата
СУЧКА Андрія Миколайовича – головного сержанта
ЧЕШИКА Василя Ярославовича – солдата
ШВАРЦА Василя Петровича – молодшого сержанта
ЩЕТИНУ Станіслава Івановича – старшого солдата
ЯРОВОГО Євгена Олександровича – солдата
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
БУРМАКУ Романа Сергійовича – солдата
ЗИНЕНКА Вадима Валентиновича – старшого сержанта
ІВЧЕНКА Віталія Григоровича – старшого лейтенанта
КОРНІЄНКА Олександра Сергійовича – старшого солдата
КУЗНЕЦОВА Володимира Володимировича – солдата
ЛУЦАКА Дмитра Васильовича – старшого лейтенанта
СТРІЛЕЦЬКОГО Михайла Івановича – майстер-сержанта
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
ГОЛКОВА Костянтина Федоровича – молодшого сержанта
ГОРБОНОСА Миколу Леонідовича – молодшого лейтенанта
ДУБОНОСА Романа Сергійовича – молодшого сержанта
МОЖАСВА Андрія Миколайовича – солдата

МОКРИЦЬКОГО Ігоря Геннадійовича – старшого сержанта
ФАЙЧУКА Віктора Григоровича – сержанта.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
13 березня 2024 року

Додаток 4

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №156/2024

Про відзначення державними нагородами України
За особисту мужність і самовідданість, виявлені у захисті державного
суверенітету та територіальної цілісності України, вірність Українському
народові і Військовій присязі **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

СЛЮСАРЯ Олександра Олександровича — старшого лейтенанта

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

МАЛЯРЕНКА Олександра Петровича — капітана

Нагородити орденом «За мужність» III ступеня

АЛЕКСЕЄНКА Ігоря Миколайовича (помертньо) — солдата

БЕГАСА Сергія Олександровича — солдата

ВОЛОДАВСЬКОГО Ігоря Івановича — молодшого сержанта

ГЕРАЩЕНКА Сергія Васильовича (помертньо) — сержанта

ДЖЕРДЖА Петра Михайловича (помертньо) — сержанта

ЖАЛОБУ Олексія Анатолійовича (помертньо) — старшого солдата

ЖОВТОГО Олександра Дмитровича (помертньо) — молодшого сержанта

КИРИЧКА Вячеслава Миколайовича (помертньо) — солдата

КЛЮЧКУ Володимира Васильовича — капітана

КРАВЧЕНКА Андрія Васильовича (помертньо) — солдата

ЛЬВОВА Дениса Володимировича (помертньо) — старшого лейтенанта

МАЦА Вадима Сергійовича (помертньо) — молодшого лейтенанта

НАЗАРЕНКА Руслана Олексійовича — молодшого сержанта

ПАСЯ Петра Володимировича — старшого лейтенанта

ПОЛКАРПОВА Миколу Миколайовича (помертньо) — молодшого
сержанта

РУБАНА Владислава Олеговича (помертньо) — солдата

САМОЙЛИКА Андрія Олексійовича — молодшого сержанта

СВІЦОВА Віталія Дмитровича (помертньо) — солдата

СОВУ Валерія Вікторовича (помертньо) — солдата

СУПРУНА Олександра Вячеславовича (помертньо) — солдата

ЦИШЕВСЬКОГО Дмитра Сергійовича (помертньо) — молодшого сержанта

Нагородити медаллю «За військову службу Україні»

АРТЕМЕНКА Віталія Валерійовича — солдата

БОРЩА Ігоря Леонідовича — старшого солдата

ДМИТРІЄВА Богдана Вікторовича — капітана

ДОРЧІ Людвига Людвиговича — солдата
ДРОБІЛКА Валерія Вікторовича — старшого сержанта
ЗАВАЛЬНЮКА Віталія Павловича — молодшого сержанта
КІВГИЛА Станіслава Юрійовича — молодшого сержанта
КОЛОДКУ Антона Олександровича — капітана
КОПАКОВА Руслана Павловича — старшого солдата
ЛЕОНОВА Ігоря Олеговича — старшого солдата
МАКСИМЕНКА Володимира Івановича — старшого лейтенанта
МАРКЕВИЧА Івана Миколайовича — старшого сержанта
НАУМЕНКА Сергія Олександровича — солдата
ПЕТЛЬОВАНОГО Сергія Петровича — майора
ПУДЛА Віктора Анатолійовича — молодшого сержанта
ПУШКЕЛЮ Марка Олександровича — солдата
СЄЧІНА Романа Вікторовича — старшого сержанта
СУПРУНЦЯ Артема Анатолійовича — старшого сержанта
ТАНСЬКОГО Михайла Юрійовича — солдата
ТУПЩИНА Бориса Борисовича — старшого солдата
Нагородити медаллю «Захиснику Вітчизни»
БУБЛИКА Юрія Миколайовича — солдата
БУЛАХА Олексія Олексійовича — солдата
ЖИТКОВА Максима Анатолійовича — головного солдата
КОЛЄСНІКОВА Дмитра Олександровича — старшого солдата
ЛАХНА Андрія Сергійовича — старшого сержанта
ЛИСАКА Олександра Юрійовича — солдата
МОГИЛУ Леоніда Леонідовича — солдата
НОВИЦЬКОГО Олександра Леонідовича — солдата
НОМЕРЧУКА Володимира Анатолійовича — старшого солдата
ОЛІЙНИКА Віталія Миколайовича — солдата
ПАНЧЕНКА Сергія Олександровича — солдата
ПОДЗЕРКА Валентина Миколайовича — солдата
ПОТЬКАЛА Руслана Костянтиновича — старшого солдата
ПРОЦЯ Романа Івановича — солдата
РЗАЄВА Сейрана Бейбалу огли — солдата
СТЕПАНОВА Дмитра Івановича — солдата
ХАРАБУРКІНА Віталія Сергійовича — сержанта
ЦЕГЕЛЬНОГО Олександра Олександровича — старшого солдата
ШАПОВАЛОВА Олександра Олександровича — молодшого сержанта
ШЕПЕЛЯ Єгора Юрійовича — старшого солдата
ШКІРЛЯКА Володимира Вікторовича — молодшого сержанта.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
14 березня 2024 року